OBEC DOLNÍ ŽIVOTICE

Strategický plán rozvoje obce Dolní Životice do roku 2034

Zpracovali:

Ing. Tomáš Pražák, Ph.D.

doc. Ing. Pavlína Pellešová, Ph.D.

Dr. Ing. Ingrid Majerová

Ing. Karin Gajdová, Ph.D.

Mgr. Klára Václavínková

Ing. Patrik Kajzar, Ph.D.

DOLNÍ ŽIVOTICE

2024

OBSAH

ÚVOD 1
1. PROFIL OBCE DOLNÍ ŽIVOTICE 4
1.1 Historie a současnost obce 4
1.2 Geografické údaje o obci 5
1.3 Socio-demografická situace obci Dolní Životice 6
1.4 Podnikatelské prostředí obce Dolní Životice a trh práce 10
1.5 Cestovní ruch 13
1.6 Technická a dopravní infrastruktura, dopravní obslužnost a občanská vybavenost 14
1.6.1 Občanská vybavenost 15
1.7 Životní prostředí 18
1.7.1 Stav životního prostředí 18
1.7.2 Ochrana životního prostředí 21
1.8 Správa obce 23
1.8.1 Obecní úřad a kompetence obce 25
1.8.2 Hospodaření obce 26
1.8.3 Vnější vztahy a vazby 28
2. SWOT ANALÝZA OBCE DOLNÍ ŽIVOTICE 31
3. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU 39
3.1 Profil respondentů 39
3.2 Kvalita života v obci 41
3.3 Občanská vybavenost a její rozvoj 46
3.4 Nakládání s odpady 52
3.5 Dopravní obslužnost 55
3.6 Informovanost občanů 57
4. AKČNÍ PLÁN ROZVOJE OBCE V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH 60
4.1 Strategická vize a strategické cíle rozvoje obce Dolní Životice 62
4.2 Specifické cíle 63
4.3 Akční plan rozvoje 66
4.3.1 Shrnutí akčního plánu 66
4.3.2 Plánovací listy aktivit 76
5. REALIZACE PROGRAMU ROZVOJE OBCE 93
5.1 Podpora realizace programu 93
5.1.1 Způsob realizace programu rozvoje obce 93
5.1.2 Monitoring realizace programu rozvoje obce 94
5.1.3 Způsob aktualizace programu rozvoje obce 95
5.2 Způsob financování programu rozvoje obce 96

ÚVOD

Program rozvoje obce Dolní Životice (dále je Program) představuje strategický dokument zachycující priority rozvoje obce na období 2025 – 2034.

Program rozvoje obce Dolní Životice byl zpracován na základě požadavku obce o zpracování komplexního rozvojového dokumentu pro:

- návrh rozvojových projektů obce a jejich zařazení do časové a místní posloupnosti realizace v letech 2025-2034,
- koordinaci záměrů obce se záměry vyšších územních celků,
- přípravu rozpočtů obce na jednotlivé roky a pro zpracování požadovaných rozpočtových výhledů dle navržených aktivit pro dané období.

Podklady pro přípravu Programu zahrnovaly především „Místní program obnovy venkova“ a územní plán obce, veřejně dostupné statistické a ekonomické údaje o obci a také výsledky dotazníkové akce provedené mezi obyvateli obce Dolní Životice v období května až června 2024.

Program si klade za cíl vytvořit podklady a metodickou oporu pro plánování jednotlivých akcí a kontrolu jejich realizace a zlepšit rozhodovací procesy a možnosti obce. Tím se vytvoří předpoklady pro efektivní středně – až – dlouhodobé plánování rozvoje obce, využívání prostředků z rozpočtu obce i případné získávání a použití prostředků z grantů a dotací.

Program

- Popisuje hlavní mezníky a charakteristiku vývoje obce z různých pohledů,
- Definuje silné a slabé stránky obce,
- Určuje možné směry rozvoje a jejich konkrétní rozpracování do dílčích aktivit,
- Slouží jako podklad pro rozhodování vedení obce v otázkách rozvoje obce pro příští programovací období,
- Představuje provázaná řešení a vytváří určitou prevenci proti izolovaným akcím a tím také slouží k prevenci případných sporů,
- Ze své podstaty má vytvořit podmínky pro kontinuitu rozvoje obce i přes různá volební období,
- Vytváří podmínky pro spolupráci s ostatními obcemi v rámci Místní akční skupiny Opavsko,
- Představuje cestu, jak získat finanční prostředky z vnějších zdrojů (různé granty a dotační tituly).

Program rozvoje obce Dolní Životice byl zpracován na základě smlouvy o dílo mezi obcí Dolní Životice a Slezskou univerzitou v Opavě, Obchodně podnikatelskou fakultou v Karviné pod gescí Institutu interdisciplinárního výzkumu uvedené fakulty. Vznikl na základě analýzy situace v obci a názorů a potřeb jednotlivých občanů. Analytická část dokumentu vychází z veřejně přístupných zdrojů obce a dále z anonymního dotazníkového šetření mezi občany.

Program rozvoje obce Dolní Životice je zpracována na období 2025 až 2034.

Ke zpracování dokumentu byla použita metodika Programu rozvoje obce (PRO) doporučená Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR). Do úvahy byly také vzaty strategické dokumenty Místní akční skupiny (MAS) Opavsko.
Tento dokument je rozdělen na analytickou a návrhovou část. Analytická část je založena na tvorbě profilu obce, socio-ekonomické analýze obce a vyhodnocení pomocí SWOT analýzy, která je doplněna analýzou rizik.

SCHVALOVACÍ DOLOŽKA

Program rozvoje obce schválilo v souladu s §84 odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, Zastupitelstvo obce Dolní Životice dne 11.12.2024.

Text usnesení: Zastupitelstvo obce svým usnesením č. 20 ze dne 11. 12. 2024 schválilo Strategický plán obce na roky 2025 – 2034.

ANALYTICKÁ ČÁST

1. PROFIL OBCE DOLNÍ ŽIVOTICE

Tato část dokumentu se zabývá vývojem obce od jejího vzniku až do současnosti, popisuje geografické údaje o obci, obyvatelstvo a jeho demografickou či sociální situaci. Věnuje se také hospodářství, a to především v oblasti vývoje ekonomické situace, trhu práce a cestovního ruchu. Neodmyslitelnou součástí je také infrastruktura ať už technická či dopravní. Podstatnou částí této částí popisující obec je i její vybavenost v rámci bydlení, školství a vzdělávání, zdravotnictví, sociální péče, kultury či sportu a tělovýchovy. Charakterizuje také jeden z nejzásadnějších problémů současné doby, čímž je životní prostředí, jeho stav a ochrana.

1.1 Historie a současnost obce

Dolní Životice vznikly v období tzv. vnitřní kolonizace českého státu, která umožnila zakládáním nových vsí hospodářské využití pohraničních lesních oblastí. Dolní Životice jsou dodnes formou zástavby a původním uspořádáním polních tratí příkladem tzv. lesní lánové vsi.

Rolnické domy tvořily původně řadu kolem hlavní komunikace, za nimi následovaly dvory s hospodářskými budovami a lán orné půdy příslušející k usedlosti zakončený zpravidla pastvinou a lesem. Původní lány tvořily zemědělskou hospodářskou jednotku, jejíž majitelé tzv. láníci byli zatíženi pevně stanovenou peněžní a naturální daní a pracovními povinnostmi. Největší utrpení obyvatelům Životic a Hertic ovšem způsobily válečné události.

O založení Dolních Životic ani Hertic neexistují přímé písemné doklady. Z několika nepřímých zmínek v nejstarších listinách lze však soudit, že Dolní Životice založil v hustém pohraničním lese mezi Moravou a Slezskem v době kolonizace horlivý zakladatel vesnic - Zibota (někdy též uváděný jako Siboto). Vesnic nesoucích Zibotovo jméno je na Moravě, v moravské a přilehlé polské části Slezska celkem jedenáct. Nejstarší zmínka o Zibotovi je z r. 1087 v listině kněžny Eufémie, vdovy po olomouckém údělném knížeti Otovi, další Zibota je doložen jako autor závěti z roku 1223, v níž Jan, Zibotům syn, odkazuje dvě vsi, které sám založil v pohraničním lese, svým bratrancům Semjanovi a Otovi. Je nesnadné určit, který z těchto Zibotů a kdy Dolní Životice založil, jisté však je, že vznikly před rokem 1200 a že zakladatel i jeho potomci sídlili ve vodní tvrzi, jejíž zbytky jsou v Dolních Životicích dodnes zachovány. Vodní tvrz i vesnici Životice zničili Tataři v roce 1241.

První historická zmínka o Životicích je v nejstarším seznamu obcí panství olomouckého biskupství, který pochází z let 1316-25. Jsou zde ovšem uvedeny pod jménem Schoenstein, kdy se tento název vyvinul ze jména Schaunstein, názvu nové tvrze vybudované kolem roku 1310 u dnešních Životských Hor pod Strážištěm jako sídlo majitelů jedné části Životic. K této horní tvrzí patřil dvůr Hory (Berghof), část Životic a Lhotka. Druhou, větší část Životic ovládala tvrz, která stála poblíže dnešního zámku (dolní tvrzi) a ke které patřil dvůr a polovina Hertic. Název Schaunstein měl připomínat jméno hradu olomouckého biskupa Bruna ze Schauenburka. Tento název byl pak asi po dobu 200 let přenášen i na znovu vybudovanou ves. Až v roce 1412 se vesnice opět jmenuje Žybotitz a název Schoenstein se ztrácí. Horní tvrz byla po husitských válkách obnovena, ale v třicetileté válce byla opět zničena, již definitivně.

Za zakladatele Hertic, které vznikly přibližně ve stejné době jako Dolní Životice, je považován jistý Herard (Hereš), jehož jméno však v listinách není doloženo, stejně jako nebyly nalezeny zbytky předpokládané hertické tvrze. Obě obce byly spáleny v roce 1241 za vpádu Tatarů do Evropy a snad byly i dočasně vylidněny. První historická zmínka o Herticích je pak z roku 1251,

kdy známý olomoucký biskup Bruno ze Schauenburka potvrdil vlastnictví Hertic svému manovi Bertholdovi. Roku 1370 se Hertice dělí na dva díly - větší díl připadl k životickému panství, vlastníky menšího dílu byli postupně Dominik z Hertic (do roku 1381, bratři Jan a Velik z Hertic (do roku 1392), Jan Kuchmeister (do roku 1407), Lúček (Lukáš) z Hertic (do roku 1436), Jan Lúček z Hertic (do roku 1453). Od roku 1523 pak připadly Hertice trvale k Životicím.

Významnou stavbou je zámek v Dolních Životicích, který mapuje historii obce. Zámek v Dolních Životicích tvoří patrová budova na půdoryse písmene L s rozšířenými konci čelního křídla. Byl vystavěný roku 1721 v barokním stylu a později byl novogoticky upraven. Za svobodného pána Karla Františka Orlíka z Laziska byl vybudován barokní zámek a přilehlý park. Tímto činem se dostal do trvalých finančních potíží a jeho synové Karel a Jan Křtitel Orlíkovi byli roku 1800 nuceni prodat panství hraběti Janu Larisch-Mönichovi. Dalším majitelem Dolních Životic z této bohaté a mocné rodiny byl hrabě Jindřich Larisch-Mönich, a to do roku 1897, kdy Životice přešly prodejem do vlastnictví hraběte Kamila Razumovského z rodiny pocházející z okolí Černigova na Ukrajině. Syn hraběte Kamila Ondřej žil na zámku až do konce 2. světové války. Na majetek byla od srpna 1945 uvalena národní správa. V roce 1946 se rozhodla rodina odejít do Vídně. Po válce převzala zámek okresní správa a půjčila ho české Charitě. Po roce 1950 spravuje zámek armáda. Poměry v obci ovlivnila poválečná parcelace velkostatku Razumovských. V dalších desetiletích se majitelé i využití zámku často střídali, byl zde krátce ústav pro duševně nemocné, kasárna PTP, psychiatrické oddělení opavské nemocnice, či vojenské sklady. Po roce 1989 armáda zámek opustila a Okresní úřad Opava jej v letech 1992-2000 ne příliš vhodně adaptoval pro účely ústavu sociální péče. V současnosti je zámek nově opraven a využíván jako Domov pro osoby se zdravotním postižením. K tomuto účelu však staletá stavba není příliš vhodná a roku 2023 bylo rozhodnuto v horizontu několika let klienty ústavu přestěhovat do vhodnějších prostor. O dalším využití zámku není rozhodnuto, uvažuje se o knihovně či muzejní expozici.

1.2 Geografické údaje o obci

V současné době je obec Dolní Životice samosprávnou jednotkou – obcí, řízenou zastupitelstvem v čele se starostou. Obec se nachází na GPS souřadnicích 49°53’50” s. š., 17°46’47” v. d. v nadmořské výšce 299 m n. m. Katastrální výměra obce je 11,26 km^2. Ve vzdálenosti několika kilometrů se nachází obec Litultovice, Slavkov, Hradec nad Moravicí a Opava. Opava je pověřenou obcí a spadá pod kraj Moravskolezský. Dolní Životice jsou členem svazku obcí Mikroregion Hvozdnice, MAS Opavsko, Spolku pro obnovu venkova, Svazku obcí pro provoz skupinového vodovodu Litultovice, Svazu měst a obcí a Euroregionu Silesia, člen místních samospráv.

Z geomorfologického hlediska se lokalita nachází v Krkonošsko-jesenické soustavě, Jesenické podsoustavě, celku Nízký Jeseník, podcelku Štěbořická pahorkatina a okrsku Zlatnické pahorkatiny. Nejvyšší bod obce je v okolí Životických Hor a dosahuje 450 m n. m., nejnižším místem je koryto toku Hvozdnice na hranici katastru cca 290 m n. m. Z hlediska půdních typů se v obci nachází luvizemě, kambizemě, fluvizemě, pseudogleje a gleje. Území se vyznačuje normálně dlouhým, mírně suchým až suchým létem. Přechodné období je normálně dlouhé až krátké s mírným jarem a podzimem. Zima je normálně dlouhá až krátká, mírně teplá, suchá až mírně suchá s krátkým trváním sněhové přikrývky. Průměrný roční úhrn srážek v této oblasti se pohybuje kolem 550-650 mm, průměrné roční teploty jsou okolo 7-9 °C.

Katastrem obce Dolní Životice (Obrázek 1-1) prochází frekventovaná komunikace I/46 (Opava – Šternberk – Olomouc). V obci se nachází i vlaková stanice, na trati Opava – Jakartovice s

omezeným provozem. Autobusové zastávky jsou v centru (Dolní Životice Střed) a v západní části obce (Dolní Životice, Horní konec). Další dvě autobusové zastávky jsou na hlavní silnici 46 (Dolní Životice, U Sušárny a Hertice, Rozcestí). Autobusové spojení je provozováno na dálkových linkách ve směru na Opavu, Šternberk, Olomouc a lokálních tratí do Hořejších Kunčic, Kružberku.

Intenzita dopravy v obci je poměrně nízká, jedná se zde jen o místní dopravu, protože všechna dálková doprava je soustředěna na silnice v blízkosti obce, ale v dostatečné vzdálenosti od obydlených částí katastru obce, takže zastavěné části nejsou zasaženy emisemi z dálkové dopravy.

Obrázek 1--1 Katastrální území obce

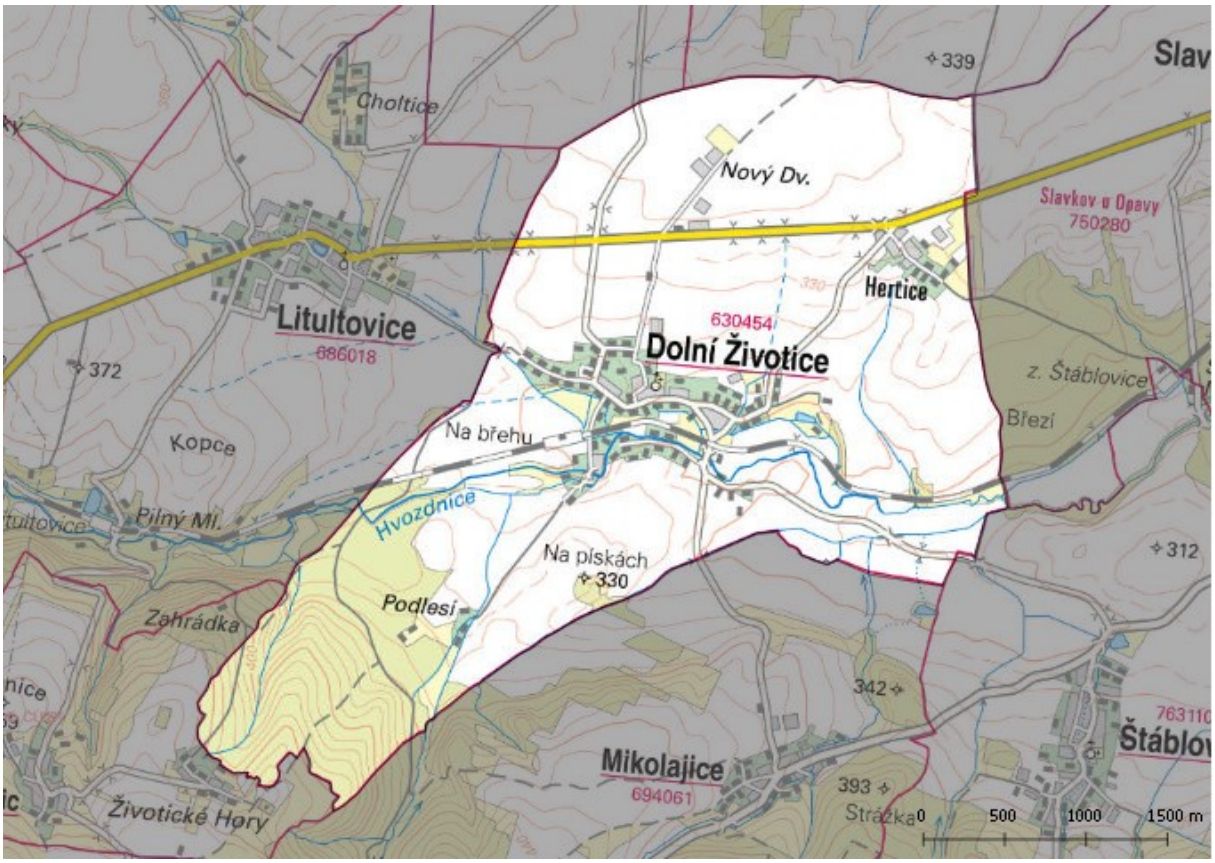

Zdroj: https://www.edpp.cz/dziv_charakteristika-zajmoveho-uzemi/

1.3 Socio-demografická situace obci Dolní Životice

Následující část SP mapuje demografickou situaci v obci. V Tabulce 1-1 vidíme, že počet obyvatel se drží na hodnotách přes jeden tisíc. Demografický vývoj v obci Dolní Životice zaznamenal od sčítání lidu v roce 2011 pokles o téměř o 8 %, a to z 1136 obyvatel na úroveň 1049 obyvatel. Poměr muži a ženy je vyrovnán. V tabulce vidíme i pokles porodnosti, kdy dětí ve věku 0-14 let bylo v roce 2019 153 a loni už jen 139. Toto potvrzuje Tabulka 1-3 Pohyb obyvatel, kdy počty narozených dětí v roce 2013 bylo 12, následoval pokles až k hodnotě 5 v roce 2021, 7 v roce 2022 a v loňském roce 11 živě narozených dětí. Průměrný věk obyvatel se drží na hodnotě kolem 43. Struktura obyvatelstva z pohledu poměru pohlaví vykazuje stabilitu a nedochází zde k výraznějším výkyvům.

Tabulka 1-1 Počet obyvatel a struktura (k 31.12.)

		2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvatel celkem		1 045	1 037	1028	1 035	1 049
v tom	muži	541	540	539	540	543
podle pohlaví	ženy	504	497	487	495	506
v tom	0-14	152	146	141	135	139
ve věku (let)	15-64	680	682	681	690	699
	65 a více	213	209	204	210	211
Průměrný věk		43,3	43,4	43,7	43,9	43,7

Zdroj: ČSÚ, https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=

Tabulka 1-2 popisuje počet sňatků, rozvodů a potratů. Zde je zajímavý nárůst počtů sňatků, kdy v letech 2022 a 2023 bylo 9 a 10 sňatků, zatímco např. 2020 i 2021 shodně vznikly jen 2 manželství.

Tabulka 1-2 Sňatky, rozvody a potraty

	2019	2020	2021	2022	2023
Sňatky	4	2	2	9	10
Rozvody	1	3	3	1	2
Potraty	3	-	2	-	4

Zdroj: ČSÚ

Přirozený přírůstek obyvatelstva vidíme v Tabulce 1-3, kde nabývá záporných hodnot, ale hovoříme o pozitivním trendu, kdy v roce 2023 byl nejnižší od roku 2019.

Tabulka 1-3 Pohyb obyvatel

		2019	2020	2021	2022	2023
Živě narození		12	8	5	7	11
Zemřelí		17	18	24	15	13
Přistěhovalí		21	21	43	38	41
Vystěhovalí		17	19	26	21	25
Přírůstek	přirozený	-5	-10	-19	-8	-2
(úbytek)	stěhováním	4	2	17	17	16
	celkový	-1	-8	-2	9	1

Zdroj: ČSÚ

Jak ukazuje Tabulka 1-4, tak v národnostní struktuře obyvatel v roce 2021 převládala česká národnost.

Tabulka 1-4 Národnostní struktura obyvatel v roce 2021

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem		1 028	539	489
z toho národnost	česká	620	i.d.	i.d.
(osoby, které uvedly dvě národnosti, jsou započteny v obou národnostech)	moravská	32	i.d.	i.d.
	slezská	28	i.d.	i.d.
	slovenská	6	i.d.	i.d.
	polská	-	i.d.	i.d.
	německá	2	i.d.	i.d.
	romská	2	i.d.	i.d.
	ruská	-	i.d.	i.d.
	ukrajinská	-	i.d.	i.d.
	vietnamská	-	i.d.	i.d.
	neuvedena	370	i.d.	i.d.

Zdroj: ČSÚ

Ve vzdělanostní struktuře z roku 2021 obyvatel ve věku 15 let a více vidíme, že bez vzdělání je celkem 42 občanů, základní vzdělání má 142 obyvatel a například vysokoškolsky vzdělaných lidí se nachází v obci 112, z toho 51 mužů a 62 žen (viz Tabulka 1-5).

Tabulka 1-5 Obyvatelstvo podle nejvyššího dosaženého vzdělání v roce 2021

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		891	460	431
v tom nejvyšší dosažené vzdělání	bez vzdělání	42	33	9
	základní včetně neukončeného	142	72	70
	střední vč. vyučení (bez maturity)	341	199	142
	úplné střední (s maturitou), vč. nástavbového a pomaturitního	218	86	132
	vyšší odborné vzdělání, konzervatoř	6	4	2
	vysokoškolské	113	51	62
	nezjištěno	29	15	14

Zdroj: upraveno dle ČSÚ

Následuje pohled na obyvatelstvo dle ekonomické aktivity v roce 2021 (Tabulka 1-6). Zde vidíme, že 76 % ekonomicky aktivního obyvatelstva je zaměstnána. Pro zajímavost se obci Dolní Životice v roce 2021 nacházelo 15 osob na rodičovské dovolené a jedná se výhradně o ženy.

Tabulka1-6 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v roce 2021

			Celkem	muži	ženy
Pracovní síla			519	280	239
v tom	zaměstnaní		505	275	230
	z toho	pracující důchodci	42	22	20
		osoby na mateřské dovolené	1	-	1
	v tom podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	395	197	198
		zaměstnavatelé	3	2	1
		osoby pracující na vlastní účet	63	51	12
		nezjištěno	44	25	19
	nezaměstnaní		14	5	9
Osoby mimo pracovní sílu			509	254	255
z toho	nepracující důchodci		288	147	141
	osoby na rodičovské dovolené		15	-	15
	žáci, studenti		151	76	75
Nezjištěno			5	4	1

Zdroj: upraveno dle ČSÚ

Vývoj demografické struktury obyvatelstva dle ekonomické aktivity, jak vidíme v následující Tabulce 1-7, hovoří o letech 1980 až 2021. Pracovní síla má vzrůstající charakter, kdy od 1980 do roku 2021 došlo k nárůstu o 20,6 %. Počet nezaměstnaných je kolísavý, ČSU uvádí v roce 1980, že v obci nebyl nezaměstnaný člověk, v roce 1991 bylo v 6 osob bez zaměstnání a vrcholem byl rok 2011, kdy bylo v obci bez práce 57 osob.

Tabulka 1-7 Vývoj demografické struktury obyvatelstva dle ekonomické aktivity

		1980	1991	2001	2011	2021
Pracovní síla		412	445	487	456	519
v tom	zaměstnaní	412	439	439	399	505
	nezaměstnaní	-	6	48	57	14
Osoby mimo pracovní sílu		459	426	619	594	509
Ekonomická aktivita		-	-	1	40	5
nezjištěna		-	-	-	-	-

Zdroj: upraveno dle ČSÚ

Náboženská víra a obyvatelstvo se ukazuje v Tabulce 1-8. Zde vidíme od roku 1991 do roku 2021 klesající tendenci, kdy se snížil podíl obyvatel hlásících se k nějakému náboženství o 39 %. Dominantní je zde církev římskokatolická, k Církvi československé husitské a Českobratrské evangelické se hlásí po jednom obyvateli.

Tabulka 1-8 Vývoj obyvatelstva podle náboženské víry

		1991	**2001**	**2011**	**2021**
Obyvatelstvo celkem		871	1 107	1 090	1 028
Věřící		683	643	418	422
z toho	Církev římskokatolická	681	630	281	213
	Církev československá husitská	1	-	1	1
	Českobratrská církev evangelická	-	-	1	-
Bez náboženské víry		92	258	197	270
Náboženská víra neuvedena		96	206	475	341

1.4 Podnikatelské prostředí obce Dolní Životice a trh práce

V obci Dolní Životice ke dni 31. 12. 2023 působilo 144 podnikatelských subjektů se zjištěnou aktivitou. Jak uvádí Tabulka 1-9 níže, tak největší zastoupení vykazují podniky patřící do odvětví B – E Průmysl celkem a F Stavebnictví.

Tabulka 1-9 Podnikatelské subjekty v obci Dolní Životice k 31. 12. 2023

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	225	144
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	32	20
B-E Průmysl celkem	35	22
F Stavebnictví	30	22
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	30	19
H Doprava a skladování	11	9
I Ubytování, stravování a pohostinství	4	1
J Informační a komunikační činnosti	1	-
K Peněžnictví a pojišťovnictví	1	1
L Činnosti v oblasti nemovitostí	2	-
M Profesní, vědecké a technické činnosti	28	20
N Administrativní a podpůrné činnosti	3	3
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	4	4
P Vzdělávání	4	3
Q Zdravotní a sociální péče	1	1
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	11	7
S Ostatní činnosti	15	6
X Nezařazeno	-	-

Zdroj: upraveno dle ČSÚ

Z pohledu právní formy podnikatelských subjektů, převažují v obci Dolní Životice fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona, jak uvádí Tabulka 1-10.

Tabulka 1-10 Podnikatelské subjekty v obci Dolní Životice podle právní formy k 31. 12. 2023

	Registrované podniky	**Podniky se zjištěnou aktivitou**
Celkem	225	144
Fyzické osoby	185	116
- Podnikající podle živnostenského zákona	159	96
- Podnikající podle jiného než živnostenského zákona	3	3
- Zemědělští podnikatelé	23	17
Právnické osoby	40	28
- Obchodní společnosti	16	16
- Akciové společnosti	-	-
- družstva	-	-

Zdroj: upraveno dle ČSÚ

V obci je pošta, zdravotnické zařízení, mateřská a základní škola, veřejný vodovod a provedena plynofikace.

Tabulka 1-11 Charakteristika zemědělské půdy k 31. 12. 2023

Celková výměra pozemku (v ha)	**1126,34**
Zemědělská plocha - celkem	**844,65**
Orná půda	764,04
Chmelnice	-
Vinice	-
Zahrada	36,11
Ovocný sad	0,86
Trvalý travní porost	43,64
Nezemědělská plocha - celkem	**281,69**
Lesní pozemek	180,87
Vodní plocha	15,50
Zastavěná plocha a nádvoří	29,98
Ostatní plocha	61,33

Zdroj: upraveno dle ČSÚ

Charakteristiku zemědělského půdního fondu ke dni 31. 12. 2023 ukazuje Tabulka 1-11. Z té je možno vyvodit, že téměř 75 % celkové výměry pozemku tvoří zemědělská plocha, kterou je možno využít k realizaci podnikatelských aktivit. Z toho orná půde tvoří 764,04 ha, což je více než 90 % zemědělské plochy. Naproti tomu nezemědělská plocha obce zaujímá 281,69 ha, z

čehož představuje lesní pozemek více než 64 % plochy. Koeficient ekologické stability je 0,3261.

Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce, kteří jsou dosažitelní, k 31.3. 2024 činil 20, z toho bylo 12 mužů a 7 žen. Podíl nezaměstnaných osob (v %) celkem pro obě pohlaví k 31.3. 2024 činil 2,9 %, z toho u mužů to bylo 3,3 % a u žen 2,4 %. V obci Dolní Životice byla pouze 2 volná pracovní místa v evidenci úřadu práce k 31.3. 2024. Tabulka 1-12 pak ukazuje strukturu uchazeče o práci v roce 2021.

Tabulka 1-12 Struktura uchazečů v obci Dolní Životice v roce 2021

Uchazeči o práci	Celkem	OZP	Ve věku 18-24 let	Ve věku 50 let a více	Absol-venti	Základní vzdělání	Vyuče-ní	S maturitou
Celkem	20*	4	3	4	1	4	5	4
Muži	7	2	1	2	0		3	0
Ženy	8	2	2	2	1	2***	2	4

Zdroj: upraveno dle RIS, Data pro rok 2021, 2024*, 2014**, 2020***

1.5 Cestovní ruch

V obci a jejím okolí se nachází několik zajímavých míst a památek, jako například:

• **Zámek Dolní Životice** - Zámek v Dolních Životicích, postavený Karlem Františkem Orlíkem z Laziska mezi lety 1721 a 1770, je ukázkou barokní architektury. Původně disponoval 47 pokoji, čtyřmi velkými sklepy a dvěma kuchyněmi, později byly přistavěny boční věže. Jeho okolí zdobil malebný francouzský park. V roce 1800 zámek přešel do vlastnictví rodiny Larisch-Mönichů, kteří provedli další úpravy, včetně výstavby oranžerie a zahradnictví. Po druhé světové válce přešel zámek pod správu okresu a následně byl využíván jako ústav pro duševně nemocné děti. Armáda poté využívala prostory jako kasárna. Původní dvoukřídlá budova byla později rozšířena v roce 1994. Od roku 2000 slouží zámek jako Domov pro osoby se zdravotním postižením a prohlídky objektu nejsou možné.

• **Lihovar Dolní Životice** - Zajímavá technická památka, která se stala jednou z prvních elektrifikovaných staveb v regionu. I po rekonstrukci fasády byly zachovány cenné výtvarné prvky a funkčnost zařízení je zachována do současné doby.

• **Kostel Nejsvětějšího Spasitele** - Tato stavba je obecně uznávána jako významná historická památka. Rodina Razumovských iniciovala postavení kostela. Kostel byl postaven v raně gotickém stylu sdružením občanů Dolní Životice. Její silueta je charakterizována různými výškovými úrovněmi a vnějšími prvky, včetně přístaveb a arkýřů. Architektura kombinuje prvky románské, gotické, barokní a lidové. Na západní straně kostela se nacházejí vstupní dveře do podzemní hrobky hrabat Razumovských. Impozantní oltář s věží na západní straně kostela je vyřezán z gotického stylu. Kostel není pouze vizuální dominantou obce, ale je také její nejcennější kulturní památkou. Byl posvěcen v roce 1908.

• **Kaple Sv. Salvátora** - V minulosti stála nedaleko dnešní kaple studna, o níž se vypráví zajímaný příběh. V roce 1769, během opakovaných vpádů Prusů na území Slezska, trpělo Opavsko plicním morem. Studny, kašny a další vodní zdroje byly znečištěné. Jednoho dne

zastavil u této studny pravidelný přepravcem zboží, aby napojil své koně, kteří zůstali zdraví. Tuto vodu pak froman vozil své rodině do nedaleké Opavy, čímž je ochránil před nemocí. Pověst o léčivé vodě se rozšířila a on začal dodávat vodu mnoha svým známým a přátelům, kteří začali také sami chodit pro vodu do této studny. Považovali ji za boží zázrak a mnozí dokonce chodívali po kolenou k této studni od Hertic a modlili se. Tato voda údajně chránila před smrtí a v těžkých dobách sem přicházelo stále více poutníků. Na vděk za uzdravení postavili kolem studny kříže a obrazy svatých a později byla vystavěna i kaple.

• **Zbytky tvrziště Dolní Životice** - Jde o pozůstatky vodní tvrze postavené při založení Dolních Životic - pojmenováno také jako "Polákovo kolo". V současnosti se památka nachází na soukromém pozemku.

• **Smírčí kříž** - V současnosti stojí kříž vedle mostu přes řeku Hvozdnici na ulici Štáblovská. Původně byl umístěn někde uprostřed pole, a o jeho přemístění na pilíř mostu se zasloužil hrabě Kamil Razumovský. Tyto kříže jsou známé jako kříže pokání nebo smírčí kříže a jejich vznik souvisí s dávným právem. Bývaly umísťovány na místech, kde došlo k vraždě nebo neštěstí.

• **Panský rybník** - V zimních měsících je rybník využíván dětmi i dospělými k bruslení.

• **Kaple Božského Vykupitele v Herticích** - Kaple nahradila původní obecní zvonici a byla postavena v roce 1768 Karlem Františkem Orlíkem. Nacházela se poblíž severozápadního okraje obce, nedaleko rozcestí císařské silnice, cesty do Životic a hertického dvora. Původní podoba není známa, ale podle dochované skici z roku 1836 šlo o malou kapli obdélného půdorysu s půlkruhovým zakončením. Mezi lety 1992 a 1995 prošla kaple generální rekonstrukcí. V roce 2003 byl zvon z roku 1761, který se nachází v kapli, prohlášen Ministerstvem kultury ČR za kulturní památku.

K dalším zajímavostem obce patří také lesy v jižní části katastrálního území a tradiční pouť. **Hlavní pouť** se koná vždy první neděli po svátku Povýšení svatého Kříže (po 14. září). Poutní mše svaté jsou slouženy před kaplí sv. Salvátora, kde je k tomu účelu stavěn oltář, dříve také kazatelna.

V červenci roku 2018 byla také slavnostně otevřena **cyklostezka Litultovice - Dolní Životice**. Jednalo se o součást cyklostezky, ktera spojila Opavu s Jakartovicemi.

Nedaleko obce Dolní Životice se také nachází **přírodní rezervace Hvozdnice,** kterou prochází stejnojmenná naučná stezka. Je pojmenována podle říčky, která mezi Dolními Životicemi a Oticemi teče původním, neregulovaným korytem okolo Slavkovských rybníků. Zde se dochoval poslední zbytek lužního lesa na Opavsku, kde lze stále sledovat procesy formování koryta toku.

1.6 Technická a dopravní infrastruktura, dopravní obslužnost a občanská vybavenost

Obec je vybavena technickou infrastrukturou a je plynofikovaná. Obyvatelé mají možnost napojit se na obecní vodovod. V roce 2009 byla provedena v části obce kanalizace. Přibližně 70 % obyvatel má možnost napojit odpadní vody na místní čistírnu odpadních vod. Od 1. 1. 2025 budou napojeni všichni obyvatelé.

V obci Dolní Životice je několik typů pozemní komunikace. Z větší části to jsou místní a účelové komunikace. Katastrem obce také prochází významná silnice I. třídy I/46, která propojuje Jihomoravský, Olomoucký a Moravskoslezský kraj. Silnice propojuje větší města v okolí Opava – Šternberk – Olomouc. Tato silnice nevede přes obydlenou část obce, ale protíná neobydlenou část na severu obce. Intenzita dopravy je v obci poměrně nízká, jelikož dálková doprava probíhá v okolí obce a v obci pak probíhá převážně místní doprava. Je to dáno dostatečnou vzdáleností silnice od obydlené části obce.

Jak již bylo uvedeno, v obci se nachází také vlaková stanice, na trati Opava – Jakartovice funguje s omezeným letním turistickým provozem. Autobusové zastávky jsou v centru (Dolní Životice Střed) a v západní části obce (Dolní Životice, Horní konec). Další dvě autobusové zastávky jsou na hlavní silnici 46 (Dolní Životice, U sušárny a Hertice, Rozcestí). Autobusové spojení je provozováno na linkách ve směru na Opavu, Šternberk, Olomouc, Hořejší Kunovice a Kružberk.

1.6.1 Občanská vybavenost

Z hlediska občanské vybavenosti se v obci nacházejí následující oblasti občanské vybavenosti:

- Bydlení a bytový fond.
- Školství a vzdělávání.
- Zdravotnické služby a sociální péče.
- Kultura, sport a tělovýchova.

Jednotlivé oblasti občanské vybavenosti jsou naplněny nerovnoměrně, což souvisí s velikostí obce a dopravní obslužností. Správní fungování obce zajišťuje v současné době obecní úřad. Nachází se zde také Česká pošta, která má sídlo v přízemí budovy Obecního úřadu Dolní Životice. V obci se rovněž nachází obecní knihovna, prodejna potravin a kostel Nejsvětějšího spasitele.

V obci působí Jednotka sboru dobrovolných hasičů a také spolek Sbor dobrovolných hasičů. V obci není obvodní oddělení policie ČR, ani městská či obecní policie. Občané mají možnost využít policejní stanici v obci Velké Heraltice.

Bydlení a bytový fond

Charakteristiku bydlení uvádí Tabulka 1-13 a Tabulka 1-14. V prvně jmenované tabulce je možné vidět celkový domovní fond obce Dolní Životice, který byl zjišťován v roce 2021 v rámci Sčítání lidu, domu, bytu 2021. Podle Českého statistického úřadu je v Dolních Životicích celkem 299 domů, z toho se jedná o 288 rodinných domů a 5 bytových domů. Bytové domy jsou obydlené všechny a rodinné domy jsou obydlené z 90 %, tj. 258 rodinných domů z celkových 288 je obydlených. Většinu domů vlastní soukromé osoby, tj. 260 domů.

Tabulka 1--13 Domovní fond obce Dolní Životice 2021

		1980	1991	2001	2011	2021
Domy celkem		220	247	265	279	299
Obydlené domy		199	213	225	240	268
z toho druh domu	rodinné domy	194	203	215	232	258
	bytové domy	3	7	5	5	5
z toho podle vlastnictví	fyzická osoba	188	199	210	229	260
	obec, stát	7	8	6	3	2
Neobydlené domy		21	34	40	39	31
z toho druh domu	rodinné domy	21	32	33	37	30

Zdroj: upraveno dle ČSÚ (SLDB 2021)

Následující tabulka 1-14 představuje bytový fond obce Dolní Životice. Celkem se nachází v obci 454 bytů, z toho je 321 bytů v rodinných domech a 27 bytů v bytových domech. V obci se nachází 103 neobydlených bytů. Tzn. že 77 % bytů v obci je obydlených. Většina bytů se nachází ve vlastním domě nebo v osobním vlastnictví. Pouze 33 bytů je se statusem užívání nájemní. U všech ukazatelů vidíme od roku 1980 nárůst. V tabulce jsou také uvedeny formy způsobu vytápění, za zmínku stojí významný pokles užití lokálních topidel, kdy v roce 1980 toto užívalo na 92 domácností a v 2021 už jen 13. Od 1. září 2024 začne platit zákaz provozování starých kotlů na pevná paliva v objektech určených k bydlení, a to nejen v rodinných a bytových domech, ale také stavbách pro rodinnou rekreaci.

Tabulka 1--14 Bytový fond obce Dolní Životice 2021

		1980	1991	2001	2011	2021
Obydlené byty		263	269	303	341	351
z toho	v rodinných domech	235	231	266	307	321
	v bytových domech	18	35	34	32	27
z toho právní důvod	ve vlastním domě	216	210	203	220	256
užívání bytu	v osobním vlastnictví	-	-	-	5	6
	družstevní	-	-	6	-	-
	nájemní/pronajatý	32	37	36	34	33
z toho převládající	ústřední (dálkové nebo domovní)	143	216	270	331	177
způsob vytápění	ústřední s vlastním zdrojem	24	20	7	1	137
	lokální topidla (kamna)	92	32	11	6	13
z toho plyn zaveden do bytu		.	-	194	251	2

Zdroj: upraveno dle ČSÚ (SLBD 2021)

Školství a vzdělávání

V obci se nachází jedno vzdělávací zařízení. Je to spojená mateřská škola a základní škola pro první stupeň, tj. 1.-5. ročník. Škola se jmenuje Základní škola a Mateřská škola Dolní Životice, p. o. Kapacita žáků v mateřské škole je 47 dětí ve dvou třídách a kapacita žáků základní školy je 60 žáků ve čtyřech třídách a jedná se o malotřídní školu. Součástí ZŠ a MŠ Dolní Životice je také školní družina a školní jídelna.

Ve školním roce 2022/2023, tedy k 1. 9. 2022, byla ZŠ naplněna 38 žáky. V tomto školním roce byly otevřeny tři třídy v celé ZŠ (1. třída pro 1. ročník, 2. třída pro spojený 2. a 3. ročník a 3. třída pro spojený 4. a 5. ročník).

Výuka probíhá v rekonstruované budově s pěti kmenovými učebnami. Žákům a pedagogům slouží rovněž učebna informatiky a učebna školní družiny. Součástí školního objektu je také sborovna, kancelář, sociální zařízení na každém patře a nezbytné technické zázemí (šatny, kabinety apod.). Všechny prostory jsou světlé, čisté a velmi estetické, vybavené odpovídajícím nábytkem a zařízením. Na jejich vzhledu a výzdobě se ve velké míře podílejí žáci se svými učiteli. Pro výuku pracovního vyučování slouží školní zahrada. V tělesné výchově využívají žáci hřiště - dvůr, kde mohou pobývat i o velkých přestávkách. Na výuku tělesné výchovy mohou docházet do místní tělocvičny[1].

Okolí školy je vhodně upravené pro potřeby dětí i učitelů. Celý areál je volně přístupný široké veřejnosti, využívají jej tedy také místní obyvatelé se svými dětmi v rámci volného času. Před školou je upravená zeleň, od hlavní cesty vede k budově příjezdová cesta. Vrata navazující na stávající cihlový plot před školou zabraňují vstupu po skončení sportovních aktivit. Za školou je víceúčelové hřiště s umělým povrchem, odpočinková část s průlezkami a amfiteátr s vydlážděnou plochou, kde se kromě míčových a jiných her mohou konat různá vystoupení pro veřejnost. Koncem školního roku 2022/2023 byla původní průlezková sestava zdemontována a nahrazena novou sestavou na základě dotačního titulu získaného zřizovatelem, tedy obcí Dolní Životice.

Zdravotnické služby a sociální péče

V obci se nachází zdravotní středisko, kde je k dispozici ordinace praktického lékaře. V obci není veterinář, zubař ani lékárna. V rámci dalších zdravotnických služeb obyvatelé využívají služby v obci Litultovice a ve městě Opava. V Litultovicích je využívána převážně ordinace zubního lékaře, gynekologická ambulance a lékárna.

V obci Dolní Životice se také nachází Dům s pečovatelskou službou. V Domě s pečovatelskou službou je k dispozici celkem 10 jednopokojových bytů. Budova je dvoupatrová a příslušenství je v každém patře na chodbě (tj. nově zrekonstruovaná WC, koupelny). Součástí vybavení bytu je kuchyňská linka s vařičem a vestavěná skříň. V pracovní dny je přítomna od 7.00 do 15.30 hodin pečovatelka, která pomáhá s úklidem bytů, praním a žehlením prádla klientů a donáškou obědů.

[1] Informace dle výroční zprávy ZŠ a MŠ Dolní Životice 2022/2023, file:///C:/Users/gaj0001/Downloads/Vyrocni-zprava-ZS-a-MS-Dolni-Zivotice-2022-2023--1.pdf

Kultura, sport a tělovýchova

Pro oblast sportu a kultury se v obci nachází následující vybavení, které obci vyhovuje, jedná se o klubovny spolků, dětská hřiště, tělocvičnu s možností konání společenských akcí, hřiště a tenisový kurt. Široká veřejnost může volně používat prostory areálu Základní a mateřské školy Dolní Životice. V obci se také nachází obecní knihovna, kulturní dům s víceúčelovou tělocvičnou a nově zrekonstruovanou klubovnou skautů. Zázemí je vhodné pro setkávání seniorů a pořádají se zde různé společenské a kulturní akce. Pro sportovce je k dispozici veřejné workoutové hřiště, hřiště a tělocvična školy. Ostatní sportovní a kulturní zázemí obyvatelé Dolních Životic využívají v okolních obcích, která jsou dobře dostupná. O kulturní činnost se stará kulturní komise v obci společně s místními spolky. Tradiční akce v obci jsou adventní setkání, vodění medvěda, večery jubilantů, vinobraní, drakiáda, aj. V obci je také několik spolků: SDH Dolní Životice, TJ SOKOL Dolní Životice, FK Dolní Životice, skauti, Myslivecké sdružení Kapalice.

1.7 Životní prostředí

V oblasti životního prostředí je pro obce z hlediska ochrany životního prostředí velice důležité dodržovat územní systém ekologické stability (ÚSES), který definuje Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny následovně: *„Územní systém ekologické stability je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Hlavním smyslem ÚSES je posílit ekologickou stabilitu krajiny zachováním nebo obnovením stabilních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb.“*

1.7.1 Stav životního prostředí

Životní prostředí obce je možné sledovat v několika rovinách, tj. stav půdy a zeleně v obci, voda v obci a protipovodňový plán, nakládání s odpady a stav ovzduší v obci apod.

Stav veřejné zeleně je dle zjištěných informací neuspokojivý, nemá koncepční řešení a požadovaný vzhled. Obec plánuje postupně realizovat výsadby zeleně v obci i okolí obce. Hodnotná je revitalizovaná alej na ul. Kostelíková, která je rovněž registrovaným významným krajinným prvkem.

Zemědělská půda tvoří více než 75 % plochy obce, lesy tvoří okolo 16 % a zbytek tvoří zahrady a zastavěné plochy. S uspořádáním plochy obce následně souvisí koeficient ekologické stability, který je 0,3261, což je dáno právě vysokým podílem zemědělské, zejména orné půdy a nízkou výměrou lesa. Lesy se nacházejí jen na jihozápadním konci obce, zbytek katastru obce je především orná půda.

Středem území obce (od západu směrem východním) teče říčka Hvozdnice, která se následně vlévá mezi obcí Branka a městem Opavou do Moravice. Západním koncem obce protéká Litultovický potok, který je levostranným přítokem Hvozdnice. Pravobřežním přítokem je potom ještě, mimo bezejmenný tok tekoucí částí obce Podlesí, který se do Hvozdnice vlévá ještě před vlastní obcí Dolní Životice, Mikolajický potok. V lokalitě obce jsou dva rybníky. Vzhledem k tomu, že se obec nachází v údolí říčky Hvozdnice, obec je ohrožena povodněmi kdykoli, kdy jsou vyšší srážky nad územím povodí Hvozdnice. S lokálními povodněmi, které se zde mohou vyskytnout, souvisí riziko vodní eroze, kterou je na území obce ohrožována řada zemědělských pozemků. Při lokálních přívalových srážkách dochází k odnosu půdy ze

zemědělských pozemků, což může způsobovat zanášení koryt vodních toků a nádrží, ohrožování nemovitostí a ztrátu kvality zemědělské půdy. Toto riziko zahrnuje velkou část obce. Obec buduje protipovodňová opatření a intenzivně na tom pracovala v rámci projektu v letech 2016-2017, viz následující kapitola 1.7.2 Ochrana životního prostředí.

Systém nakládání s odpady v obci je funkční, sbírají se odděleně jednotlivé složky včetně bioodpadu rostlinného původu. Kompostéry jsou u občanů, od dubna do listopadu jsou v obci rozmístěny i velkoobjemové kontejnery, po jejich naplnění následuje vývoz na kompostárnu.

Vážným enviromentálním problémem je v České republice znečištění ovzduší. Je prokázán negativní účinek látek znečišťujících ovzduší na zdraví obyvatel, zvířat, na rostliny, půdu a materiály. Pro obec Dolní Životice bylo zjištěno překračování jednoho stanoveného imisního limitu (prachové částice) a obec byla zařazena do kategorie 2B. V blízkém okolí, zejména z důvodu blízkosti Ostravy, dochází k významnému překračování i dalších imisních limitů (zejména pro benzo(a)pyren). V obci Dolní Životice jsou hlavním zdrojem znečištění ovzduší domácnosti. Dalším problémem je prachové znečištění z polí, kdy v době bez vegetace jsou prachové částice s příměsí hnojiv odnášeny větrem.

Stav životního prostředí v obci je charakterizován ukazateli Českého hydrometeorologického ústavu v ukazatelích koncentrace oxidu siřičitého SO_2, oxidu dusičitého NO_2, částic polétavého prachu PM10 a PM2,5 a benzopyrenu, produktu nedokonalého spalování, který je vysoce karcinogenní. Český hydrometeorologický ústav představuje průměrné koncentrace za pětileté období. Na následujících obrázcích je možné vidět vybrané ukazatele za nejaktuálnější období, tj. za roky 2018-2022.

Obrázek 1-2 zobrazuje hodnoty koncentrace oxidu siřičitého v obci a okolí. Ve srovnání s okolím na tom Dolní Životice nejsou špatně, např. v Ostravě jsou hodnoty okolo 27.

Obrázek 1--2 Koncentrace oxidu siřičitého v obci a okolí (µg/m³, max. koncentrace za 24 hodin, pětiletý průměr za roky 2018-2022)

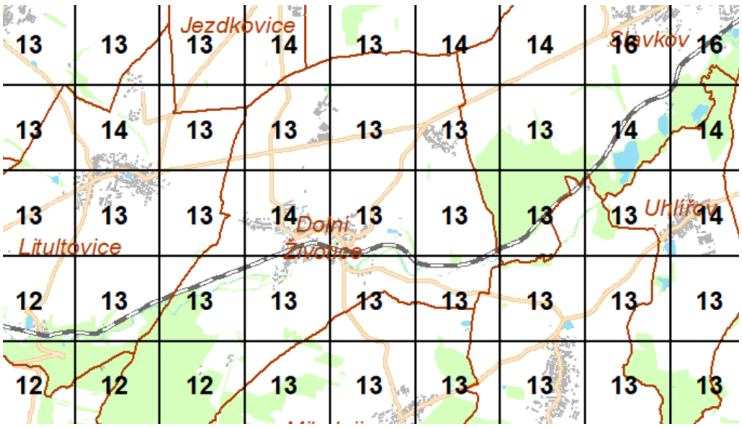

Zdroj: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/22petileti/png/moravskoslezsky_CZ.html

Další ukazatel stavu ovzduší je koncentrace kysličníku dusičitého v obci a hodnoty tohoto ukazatele znázorňuje Obrázek 1-3. Také tento ukazatel ukazuje, že situace není špatná, např. v Opavě se pohybuje okolo 15 a v Ostravě okolo 20, kdežto v Dolních Životicích se pohybuje v hodnotách okolo 9.

Obrázek 1--3 Roční průměr koncentrace kysličníku dusičitého v obci a okolí (µg/m^3, pětiletý průměr za roky 2018-2022)

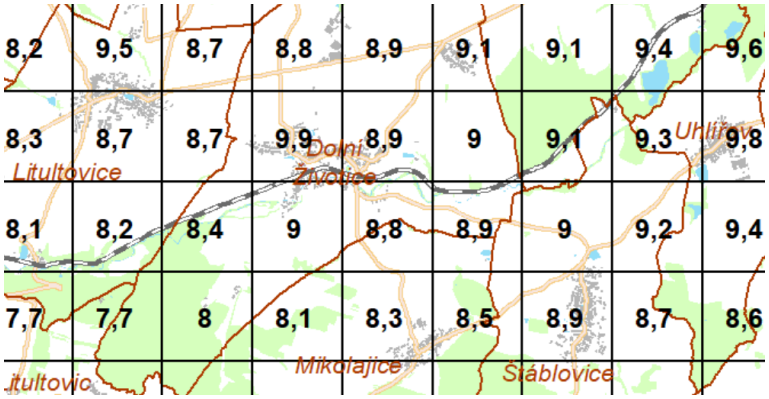

Zdroj: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/22petileti/png/moravskoslezsky_CZ.html

Obrázek 1-4 zobrazuje situaci v ovzduší, spojenou s koncentrací prahu PM10 v obci Dolní Životice. Tato hodnota se pohybuje pod 20. Ve srovnání s Opavou, kde je hodnota okolo 23 a Ostravou kde je hodnota okolo 27 je tento stav v pořádku. Ale jak je patrné z okolních vesnic, např. Litultovic apod., tak tam je ukazatel na nižší úrovni, je tam tedy lepší ovzduší než v Dolních Životicích.

Obrázek 1--4 Koncentrace prachu PM10 v obci a okolí (µg/m^3 , pětiletý průměr za roky 2018-2022)

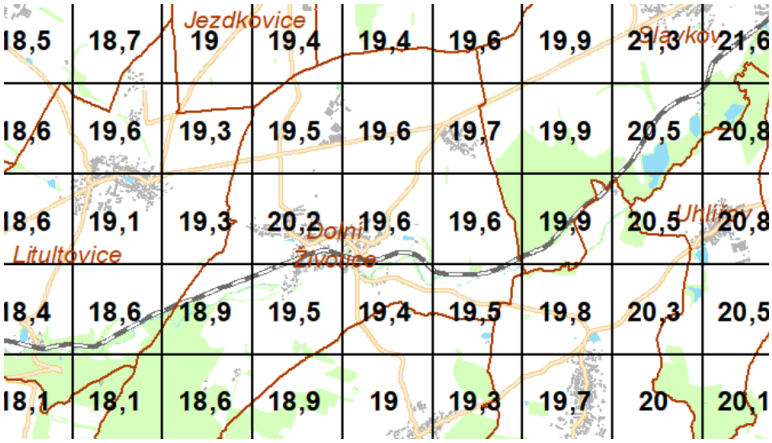

Zdroj: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/22petileti/png/moravskoslezsky_CZ.html

Další ukazatel je koncentrace prachu PM2,5 v obci Dolní Životice. Hodnoty jsou zachyceny na Obrázku 1-5. Opět je patrné že v Dolních Životicích jsou vyšší než v oblasti na západě.

Obrázek 1--5 Koncentrace prachu PM2,5 v obci a okolí (µg/m³, pětiletý průměr za roky 2018-2022)

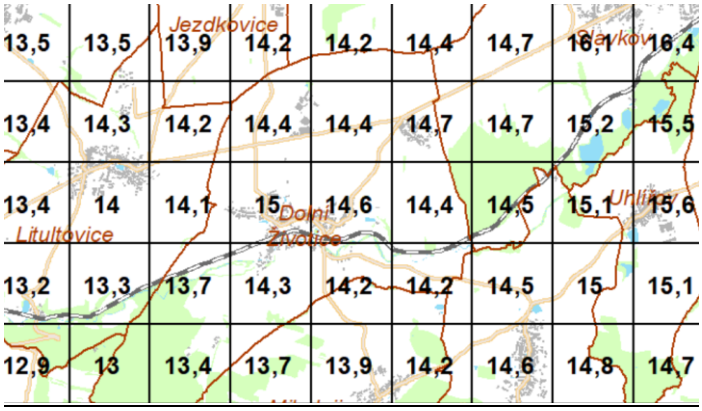

Zdroj: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/22petileti/png/moravskoslezsky_CZ.html

Obec vykazuje průměrný stav koncentrace benzo(a)pyrenu ve srovnání s ostatními okolními obcemi. Při srovnávání s oblastmi, které se blíží směrem k Opavě a Ostravě, tak jsou hodnoty v obci Dolní Životice nižší než u těchto aglomerací, viz Obrázek 1-6.

Obrázek 1--6 Koncentrace benzo(a)pyrenu v obci a okolí (µg/m³, pětiletý průměr za roky 2018-2022)

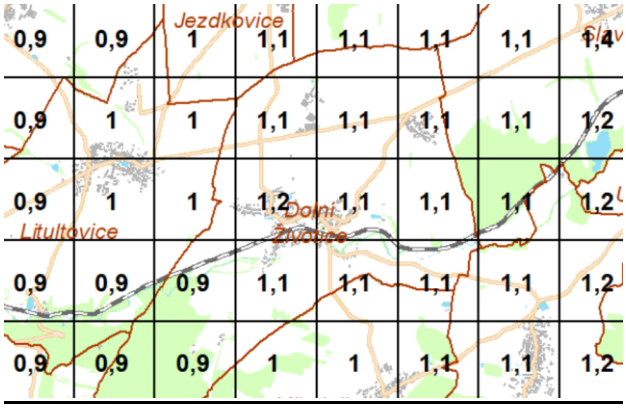

Zdroj: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/22petileti/png/moravskoslezsky_CZ.html

1.7.2 Ochrana životního prostředí

Územní plánování obce ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území. Chrání přitom krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel. S ohledem na toto určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. V nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umisťovat stavby, zařízení a jiná opatření pouze pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, ochranu přírody a krajiny, veřejnou, dopravní a technickou infrastrukturu, snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků.

Dle zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, se ochrana na území obce provádí v tomto rozsahu:

Ochrana dřevin

Ochraně dřevin a povolení kácení na území obce se obec Dolní Životice věnuje přímo na svých webových stránkách[2]. Dřeviny jsou chráněny před poškozením a ničením zákonem ČNR č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější nebo ochrana dle zvláštních předpisů. Ochranu dřevin a povolování jejich kácení upřesňuje [2].

Obec se věnuje podmínkám a postupu řešení a to tak, že vydává prohlášení, že ke kácení dřevin rostoucích mimo les je nezbytné povolení OÚ Dolní Životice. Povolení je nutné pro stromy o obvodu kmene nad 80 cm (tj. průměr kmene 25,6 cm) měřeno ve výšce 130 cm nad zemí nebo souvislé keřové porosty nad celkovou plochu 40 m^2.

Povodňový plán obce

Obec Dolní Životice buduje protipovodňová opatření a intenzivně na tom pracovala v rámci projektu v letech 2016-2017[3]. Projekt nese název „Protipovodňová opatření obcí Otice a Dolní Životice“. Má za cíl ochránit dvě obce a jejich občany před povodněmi. Účelem projektu je minimalizace škod na lidských životech a zdraví včetně zabránění posttraumatických stresových stavů a omezení škod na majetku. Projekt byl zpracován na základě historicky vzniklé potřeby ochránit obě obce před záplavami všech druhů. Jedná se o vybřežení řeky Hvozdnice nebo přívalové povodně.

Záplavové území obce Dolní Životice ukazuje Obrázek 1-7, který znázorňuje problematické oblasti v okolí řeky Hvozdnice.

Obrázek 1--7 Záplavové území obce Dolní Životice

Zdroj: https://geoportal.gepro.cz/OBCE/DOLNI_ZIVOTICE#/

Povodňový plán obce Dolní Životice je základním dokumentem pro řízení ochrany před povodněmi ve správním území obce. Řeší opatření potřebná k odvrácení nebo zmírnění povodňových škod, ke kterým by mohlo dojít rozvodněním vodních toků ve správním území obce a zaplavením nemovitostí při povodni. Povodňový plán obsahuje rozvedení úkolů a činností při provádění opatření k ochraně před povodněmi na úrovni povodňové komise obce

[2] https://www.dolnizivotice.cz/obcan/ekologie-a-odpady/stromy-a-zelen/
[3] https://www.dolnizivotice.cz/obec-7/projekty-obce-dolni-zivotice/

Dolní Životice. Tento dokument je přínosem při koordinační činnosti jednotlivých složek integrovaného systému a díky webovému rozhraní, kde bude umístěna grafická část povodňového plánu, bude přínosem pro samotnou obec a její obyvatele při vyhledávání informací i v době mimo povodňové situace.

1.8 Správa obce

Obec Dolní Životice má již po několik let počet obyvatel přes 1000, a vykazuje klesající trend od roku 2011, kdy došlo k poklesu z původních 1136 obyvatel po 1049 obyvatel v roce 2023. Počet dospělých osob byl v roce 2023 910 (tedy ve věku 15 a více let). Počet mužů a žen je téměř vyrovnaný, kdy v roce 2023 v obci žilo 506 žen a 543 mužů. Průměrný věk se pohybuje okolo hodnoty 43, tedy přesně 43,7 v roce 2023. V obci je vyšší podíl obyvatel v důchodovém věku než dětí. Např. v roce 2023 bylo v obci 211 obyvatel ve věku 65 a více let a 139 obyvatel ve věku do 14 let (Veřejná databáze ČSÚ).

Obec patří do správního obvodu obce s rozšířenou působností Opava a patří také do okresu Opava. Obrázek 1-8 znázorňuje organizační strukturu správy obce. Z dané organizační struktury je patrné, že obec je vedena starostou, místostarostou, radou a zastupitelstvem. Jsou zde zřízeny dvě organizační složky, které jsou podřízeny zastupitelstvu. Jedná se o Finanční výbor zastupitelstva a Kontrolní výbor zastupitelstva. Dále jsou zřízeny dvě komise, které podléhají radě obce, tj. Komise kulturní a sociální a Stavební komise.

Obrázek 1--8 Organizační struktura vedení obce

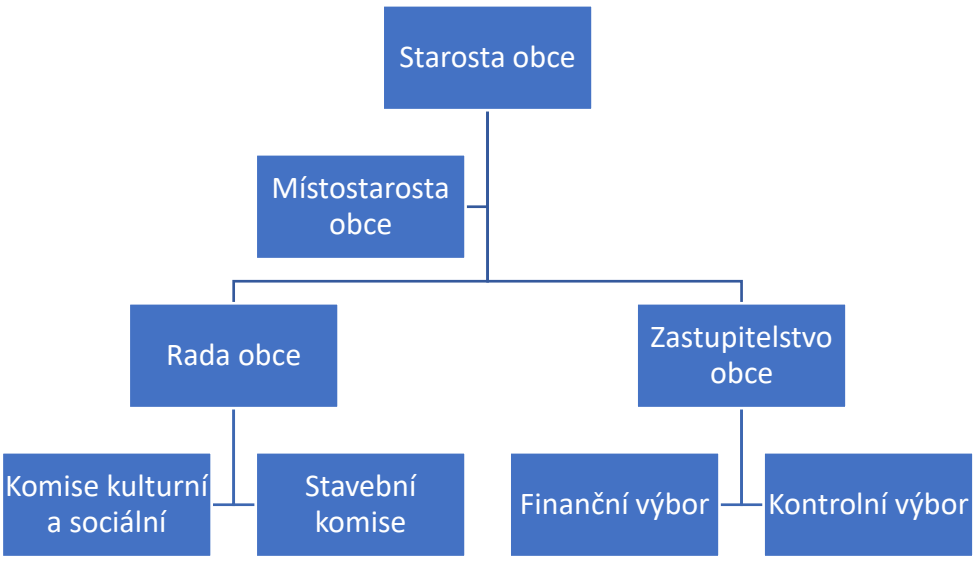

Zdroj: vlastní zpracování dle webového portálu obce Dolní Životice, https://www.dolnizivotice.cz/urad-1/zastupitelstvo-obce/

Zastupitelstvo obce

Vzhledem k tomu, že obec Dolní Životice má přes 1000 obyvatel tak spadá do kategorie obcí, kde má mít zastupitelstvo 7 až 15 členů. V Obci Dolní Životice má tedy zastupitelstvo 15 členů. Současné zastupitelstvo bylo řádně zvoleno pro období 2022-2026 a pracuje ve složení:

Ing. Matěj Novák - starosta

Jaroslav Vaněk - místostarosta

Mgr. Jiří Mička

Ing. Vladimír Výmola

Mgr. Adam Korbel

Mgr. Lenka Barčová

Ing. Jiří Čech

David Gregořica

Ing. Lukáš Hoza, Ph.D.

Ing. Aleš Košárek

Ing. Vít Lebeda

Ing. Vladimír Losert

Čestmír Volkmer

Vlastimil Pasič

Bc. Jakub Šachteli

Rada obce

Rada obce musí mít lichý počet členů a nesmí přesáhnout 1/3 počtu členů zastupitelstva. V Dolních Životicích je počet členů rady obce pět a pracuje ve složení:

Ing. Matěj Novák

Jaroslav Vaněk

Mgr. Jiří Mička

Ing. Vladimír Výmola

Mgr. Adam Korbel

Finanční výbor

Ing. Vladimír Výmola - předseda

Ing. Jiří Čech

Ing. Lukáš Hoza Ph.D.

Ing. Aleš Košárek

Ing. Vladimír Losert

Kontrolní výbor

Mgr. Adam Korbel - předseda

Ing. Ludmila Pavelková

Čestmír Volkmer

Tomáš Darda

David Gregořica

Komise kulturní a sociální

Mgr. Nikola Šachteliová - předseda

Miroslava Vítková

Anežka Šnajdrová

Bohuslava Bitnerová

Zdeňka Losertová

Libuše Šachteliová

Mgr. Lenka Barčová

Mgr. Eva Grydilová, DiS.

Mgr. Iva Čechová

Mgr. Zuzana Remešová

Mgr. Monika Mičková

Stavební komise

Jaroslav Vaněk - předseda

Vlastimil Pasič

Ing. Blažena Šimkovská

David Šván

1.8.1 Obecní úřad a kompetence obce

Zabezpečení konkrétních úkolů starostou a místostarostou je určeno usnesením zastupitelstva obce.

Starosta obce

Řídí činnost obecního úřadu. Zastupuje obec navenek, za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu obce. Připravuje materiály k projednávání v zastupitelstvu obce v rozsahu své svěřené působnosti. Zajišťuje a řídí správu obecního majetku (dle Zákon č.128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení)).

Místostarosta obce

Místostarosta je volen z řad členů zastupitelstva obce, za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu obce. Zastupuje starostu obce v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta obce nevykonává funkci. Spolu se starostou podepisuje právní předpisy obce, usnesení zastupitelstva obce v souladu s jednacími řády.

Organizační úsek

Obecní úřad Dolní Životice má své sídlo na adrese Štáblovská 35, Dolní Životice, 747 56. A je přístupný pro veřejnost v rámci úředních hodin (pondělí 8.00 - 11.00, 13.00 - 17.00 a středa 8.00 - 11.00, 13.00 - 16.00).

Pozici odborné referentky vykonává paní Jiřína Leifertová, pozici účetní vykonává paní Simona Vaňková a pozici sociální pracovnice vykonává paní Bc. Jana Víchová.

Na obecním úřadě je pracoviště CzechPOINT, což je asistované místo výkonu veřejné správy, kde každý občan může získat všechny informace, které o něm vede stát v centrálních registrech. Obecní úřad Dolní Životice vydává na žádost občanů výpis z rejstříku trestů, katastru nemovitostí, živnostenského rejstříku, obchodního rejstříku, výpis bodového hodnocení řidiče a je také možné zde zřídit datovou schránku. Dále je také možná autorizovaná konverze dokumentů a výpis údajů z registru osob. Provádí také ověřování dokumentů a podpisů.

Evidenci narození, uzavření manželství a úmrtí fyzických osob v obci zajišťuje Matrika Litultovice. Působnost stavebního úřadu pro obec zajišťuje Stavební úřad Litultovice.

Územní plán obce byl schválen dne 29. 9. 2014 s účinností od 16. 10. 2014. Byly podány návrhy na dvě změny. Změna č. 1, která nabyla účinnosti dne 8. 6. 2020 a změna č. 2, která nabyla účinnosti dne 19. 4. 2022.

1.8.2 Hospodaření obce

Hospodaření obce je v dlouhodobém období od roku 2010 do roku 2018 s kladným saldem rozpočtu obce a od roku 2019 je střídavě s kladným a záporným saldem rozpočtu. V roce 2023 bylo saldo rozpočtu obce 92 863,65 Kč. Vývoj je patrný také v grafu, viz Obrázek 1-9.

Obrázek 1--9 Přehled o příjmech, výdajích a saldu rozpočtu obce Dolní Životice v letech 2010-2023 (v mil. Kč)

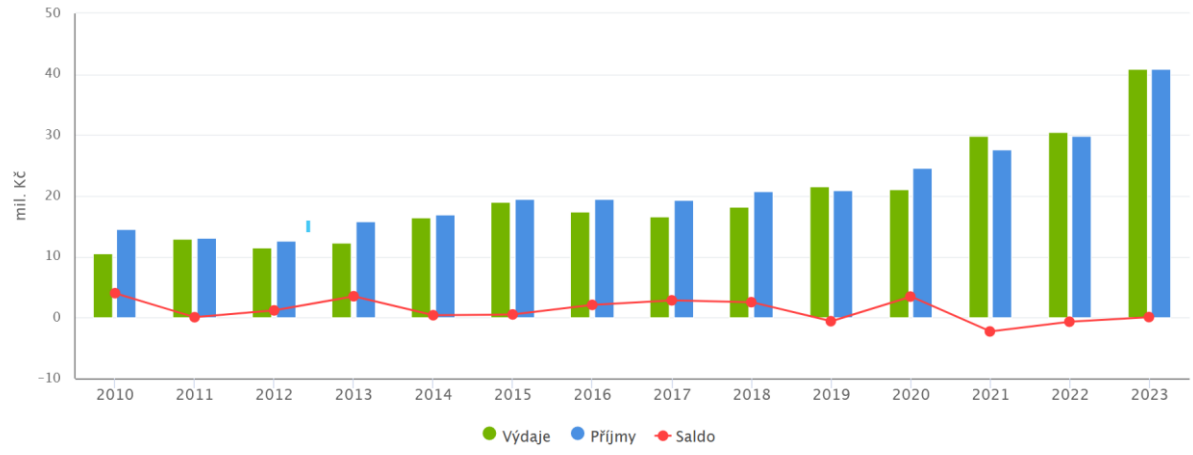

Zdroj: https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00635570/casove-rady

Kromě salda hospodaření je také velmi potřebné sledovat ukazatele finanční stability obcí. Mezi základní ukazatele patří:

- **Dluhová služba**, která vyjadřuje míru krytí celkového dluhu municipality jejími konsolidovanými příjmy v daném roce a neměla by přesáhnout 30 %.

- **Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech**, který vypovídá o finanční soběstačnosti obce a její nezávislosti na transferových příjmech. Vyjadřuje, jakou část příjmů pokrývá municipalita vlastními příjmy. Ukazatel může nabývat kladných hodnot a čím větší je hodnota tohoto indikátoru, tím je obec více finančně soběstačná, čili hodnota menší než 0,8 indikuje vysokou závislost na transferových příjmech, větší než 0,9 naopak vysokou nezávislost.
- **Podíl cizích zdrojů na aktivech (bez dotačních příležitostí)** vyjadřuje míru krytí závazků, které v sobě nezahrnují dotační zálohy, celkovým majetkem (celkovými aktivy). Cizí zdroje jsou očištěny o dotační zálohy, neboť ty mohou v rámci cizích zdrojů sehrávat významnou roli (pokud se jedná o dotace na velké investiční akce). Ukazatel s hodnotou do výše 0,1 indikuje nízký podíl cizích zdrojů a nízké riziko finanční nestability, nad 0,25 vysoký podíl a vysoké riziko.
- **Běžná likvidita**, kdy tento ukazatel vyjadřuje schopnost municipality dostát svým krátkodobým závazkům ze svých likvidních zdrojů. Jeho hodnota by neměla být nižší než 1 (velmi nízká likvidita a vysoké riziko), vyšší než 5 indikuje neexistenci rizika obce dostát finančním závazkům a vysokou likviditu.

Následující tabulka (Tabulka 1-15) zobrazuje soustavu informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) obce Dolní Životice. Dluhová služba je v roce 2022 v obci 3,96 %. Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech je 0,79. Je tady jistá závislost na transferových příjmech. Podíl cizích zdrojů na aktivech je 10,93 %. A běžná likvidita je 1,80, což vyjadřuje schopnost obce dostát svým krátkodobým závazkům ze svých likvidních zdrojů.

Tabulka 1--15 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) obce Dolní Životice (prosinec 2022)

Informativní ukazatele	
Počet obyvatel	1 026
Běžné výdaje na obyvatele	20,58 tis. Kč
Finanční stabilita	0,89
Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech	0,79
Podíl celk. kons. výdajů na běž. příjmech	1,16
Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci	-672,05 tis. Kč
Provozní saldo	5 365,83 tis. Kč
Rozdíl prov. salda a uhrazených splátek dluhu	4 299,16 tis. Kč
Podíl prov. salda k běžným příjmům (v %)	20,26 %
Provozní saldo na obyvatele	5,23 tis. Kč
Podíl inv. transferů na kap. výdajích	0,36
Podíl kap. výdajů na prov. saldu	1,77
Dluhová služba celkem	1 184,48 tis. Kč
Ukazatel dluhové služby (v %)	3,96 %
Krytí dluhové služby	4,53
Dluh	6 519,14 tis. Kč
Dluh zřízených PO	0,00 tis. Kč

Dluh na obyvatele	6,35 tis. Kč
Krytí dluhu	0,82
Stav na bankovních účtech	7 771,07 tis. Kč
Stav na BÚ a pokladnách zřízených PO	2 256,50 tis. Kč
Podíl cizích zdrojů bez dot. záloh k celkovým aktivům (v %)	10,93 %
Čistá aktiva	146 700,39 tis. Kč
Čistá aktiva na obyvatele	142,98 tis. Kč
Monitorující ukazatele	
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	17,59 %
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	12,37 %
Běžná likvidita	1,80
Okamžitá likvidita	1,70

Zdroj: https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00635570/monitoring/simu?rad=t&obdobi=2212

1.8.3 Vnější vztahy a vazby

Obec Dolní Životice je součástí Místní akční skupiny Opavsko, z.s., které bylo založeno v březnu roku 2006 a sídlo má v Hradci nad Moravicí. Obec Dolní Životice je také součástí Euroregionu Silesia, který byl založen v roce 1998 a sídlo má v městě Opava. Dále je obec Dolní Životice součástí Mikroregionu Hvozdnice a Svazku obcí pro provoz skupinového vodovodu Litultovice.

MAS Opavsko, z.s.

Místní akční skupina Opavsko, z.s. je nestátní nezisková organizace, která se zaměřuje na území Opavska a obyvatelé daného území. Vymezení území, na kterém MAS Opavsko působí je patrné na následujícím obrázku. Obrázek 1-10 zobrazuje členy MAS Opavsko. Cílem daného uskupení je propojovat lidi, organizace, činnosti a aktivity, které rozvíjí Opavsko. Činnost kanceláře MAS Opavsko a realizace SCLLD MAS Opavsko je realizována s finanční podporou EU, 6. výzva IROP - ZLEPŠENÍ ŘÍDÍCÍCH A ADMINISTRATIVNÍCH SCHOPNOSTÍ MAS - SC 4.2.

V územní působnosti MAS Opavsko se vyskytují čtyři venkovské mikroregiony s obcemi do 20 000 obyvatel. Byť se v názvu objevuje slovo Opavsko, do územní působnosti MAS nespadá Statutární město Opava, se kterou však MAS Opavsko spolupracuje.

Obrázek 1--10 Mapa zařazení správního území obcí do území působnosti MAS Opavsko na období 2021-2027

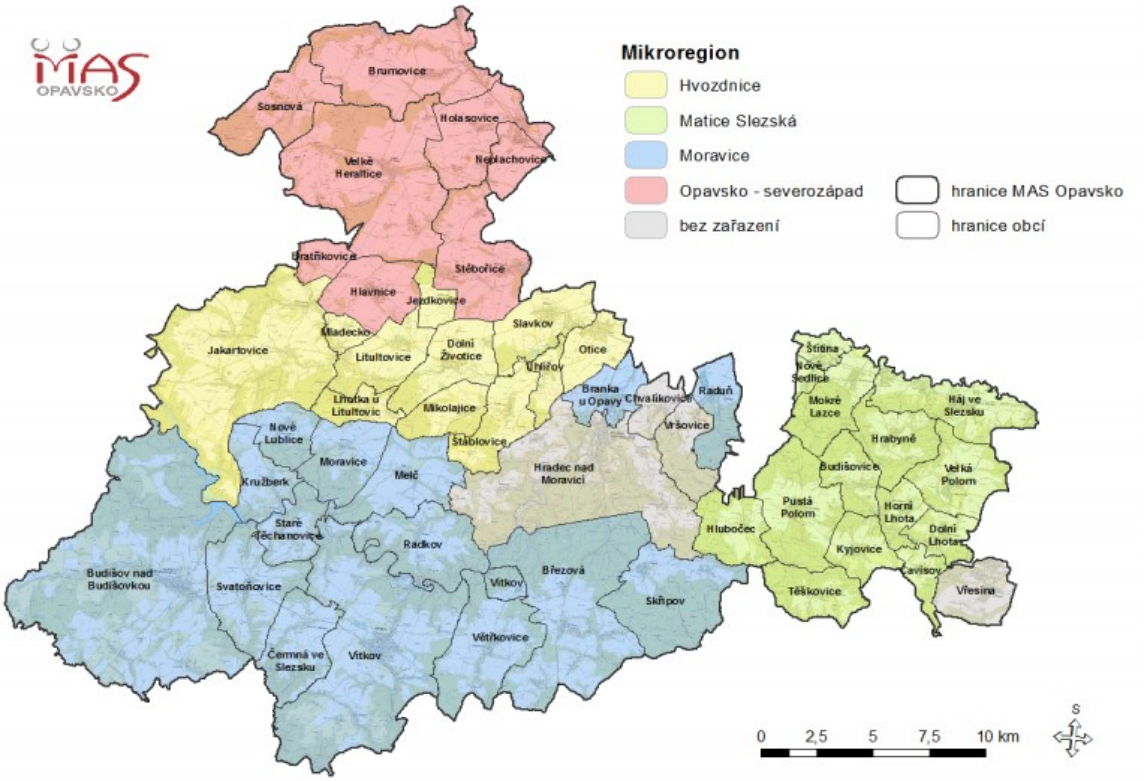

Zdroj: https://www.masopavsko.cz/o-nas/pusobnost/

Euroregion Silesia

Euroregion Silesia je smlouvou o spolupráci mezi polským Sdružením obcí povodí Horní Odry a Regionálním sdružením pro česko-polskou spolupráci Opavské Slezsko, dnes Euroregionem Silesia-CZ[4].

Hlavním předmětem činnosti Sdružení je podpora a realizace česko-polské spolupráce v příhraničním regionu Slezska a Moravy s cílem potlačit negativní vliv existence státní hranice, zajistit rovnoměrný rozvoj příhraničního území po obou stranách hranice a umožnit tak plynulou integraci tohoto území v rámci Evropské unie.

V rámci česko-polské spolupráce Sdružení plní především tyto úkoly:

- řešení společných zájmů v oblasti dopravní infrastruktury a hraničních přechodů, resp. míst překračování státní hranice,
- řešení společných problémů v oblasti životního prostředí,
- podpora rozvoje turismu a cestovního ruchu v příhraničním regionu,
- podpora spolupráce mezi školami a mládeží po obou stranách hranice,
- podpora přeshraniční spolupráce i dalších subjektů po obou stranách hranice,
- péče o společné kulturní dědictví,

[4] https://euroregion-silesia.cz/euroregion-silesia/63-stanovy-euroregionu-silesia-cz

- aktivity podporující rozvoj kultury, vzdělání a sportu v příhraničním regionu,
- výměna zkušeností a informací z oblasti trhu práce,
- podpora spolupráce v oblasti hospodářské a obchodní,
- prevence a řešení důsledků živelných pohrom,
- společné plánování rozvoje příhraničního regionu,
- poskytování informací o příhraničním regionu a jeho prezentace.

Mikroregion Hvozdnice

Dobrovolný svazek obcí vytvořilo v roce 2003 jedenáct obcí s celkovým počtem 7.630 obyvatel (rozloha 12.283 ha) ve snaze spojit své síly ke zlepšení kvality života místního obyvatelstva a oživení hospodářství, cestovního ruchu a turistiky.[5]

Obrázek 1-11 znázorňuje členské obce mikroregionu a jejich rozložení v prostoru, stejně tak je patrné jak blízko/daleko mají dané obce do města Opavy. Jedná se o 11 členských obcí.

Obrázek 1--11 Členské obce Mikroregionu Hvozdnice

Zdroj: https://www.mikroregionhvozdnice.cz/mikroregion/clenske-obce

[5] https://www.mikroregionhvozdnice.cz/mikroregion/

2. SWOT ANALÝZA OBCE DOLNÍ ŽIVOTICE

SWOT analýza je jedním z nástrojů strategického/dlouhodobého plánování rozvoje obce, která spočívá v klasifikaci a hodnocení zjištěných faktorů spojených s danou obcí. Tyto faktory jsou rozděleny do čtyř skupin (jejichž počáteční písmena dávají název této metodě): silné stránky (Strenths), slabé stránky (Weaknesses), příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats).

SWOT analýza obce Dolní Životice byla vypracována a upravena dle Karty obce zpracované Úřadem územního plánovaní Opava, návrhu Územního plánu obce z roku 2022, Územní studie krajiny pro SO ORP Opava, Územní studie pro plochu BI-Z1 Územního plánu Dolní Životice, dat ČSÚ a dotazníkového šetření z roku 2024.

Horninové prostředí a geologie	
Silné	**Slabé**
Území bez dobývání nerostů Stabilní podloží bez hrozby sesuvů	Nejsou definovány
Příležitosti	**Hrozby**
Nejsou definovány	Nejsou definovány
Vodní režim	
Silné	**Slabé**
Atraktivní údolí řeky Hvozdnice nedaleko centra obce Součást Svazku obcí pro provoz skupinového vodovodu Litultovice	Vodní eroze a odnos zemědělské půdy Nevyhovující stav povrchových vod
Příležitosti	**Hrozby**
Revitalizace vodních toků a nová plocha k rozlevu a retenci povrchových vod	Negativní ovlivnění povrchových a podzemních vod – odpadní vody z osídlení Problém lomu Mladecko a případné kontaminace podpovrchových vod
Hygiena životního prostředí	
Silné	**Slabé**
Absence velkých zdrojů znečišťování Silnice s vysokým motorovým provozem prochází neobydlenou částí obce (nízké emise) Nízká koncentrace kysličníku dusičitého Dobře fungující systém odpadového hospodářství	Vyšší znečištění ovzduší zejména překročením imisního limitu u prachových částic Neuspokojivý stav veřejné zeleně bez koncepčního řešení a uspokojivého vzhledu

Příležitosti	**Hrozby**
Podpora využívání ekologických zdrojů vytápění a energie z obnovitelných zdrojů Spalování kvalitních paliv v kotlích rodinných domů	Opětovný návrat části obyvatel k topení pevnými palivy (zejména uhlí a dřevo) v lokálních topeništích, v důsledku zvyšování cen elektrické energie a zemního plynu
Ochrana přírody a krajiny	
Silné	**Slabé**
Území není negativně ovlivněno těžbou Ochrana biocenter a biokoridorů	Nízká míra ekologické stability krajiny Území ekologických rizik (Obecní skála – Na Podlesí)
Příležitosti	**Hrozby**
Zvýšení ekologické stability krajiny v rámci ÚSES Druhová diverzifikace dřevinné skladby lesů Čerpání dotace na výsadbu nových stromků	Znehodnocení přírody a krajiny např. nevhodně vymezenými plochami pro zástavbu Vysoká koncentrace prachu při použití pevných paliv (oblast školka – Dolní Životice)
Zemědělský půdní fond	
Silné	**Slabé**
Nízké ohrožení větrnou erozí	Nízký podíl lesních ploch Vysoké zornění půdy
Příležitosti	**Hrozby**
Podpora extenzivního využívání zemědělské půdy Dotační příležitosti	Necitlivá realizace nových ploch k bydlení. Neúměrné kácení dřevin.
Veřejná dopravní a technická infrastruktura	
Silné	**Slabé**
Obec je plynofikována Vlastní dešťová kanalizace Dobrá dopravní dostupnost Napojení na železnici	Absence vodovodu, oddílné kanalizace a ČOV v části Hertice Nízká kvalita stavu komunikací Nehodovost na křižovatce silnic I/46 a III. třídy
Příležitosti	**Hrozby**
Vybudování splaškové kanalizace Zlepšení technického stavu a parametrů stávajících komunikací Výstavba nových místních komunikací	Nárůst dopravy na silnici I/46 Zhoršování průjezdnosti obce

Vznik digitálního povodňového plánu Rekonstrukce veř. osvětlení s LED lampami Prodloužení vodovodního řadu a plynovodu pro nová obydlí Nová parkovací místa	
Sociálně – demografické podmínky	
Silné	**Slabé**
Bezpečnost a čistota obce Stabilní počet obyvatel v produktivním věku Fungující mateřská a základní škola Neexistence vyloučených lokalit i obyvatelstva Občanská vybavenost (kulturní dům, knihovna, víceúčelové hřiště, tělocvična, lékař, obchod) Vysoký počet spolků a SDH a s tím související počet společenských a sportovních akcí pro veřejnost	Klesající počet obyvatel mladších 14 let Nižší index vzdělanosti Chybějící denní stacionář Chybějící veřejný prostor pro setkávání lidí
Příležitosti	**Hrozby**
Zvýšení vzdělanostní úrovně obyvatel Nárůst počtu obyvatel v souvislosti s územním plánem (nových 51 domů s počtem obyvatel cca 236) Vyšší obydlenost domů a bytů Rozšiřování sociálních služeb	Zhoršování věkové skladby a počtu obyvatel Nižší spolková činnost v souvislosti se stárnutím a úbytkem členů stávajících spolků Nevyhovující skladba a počet sociálních služeb do budoucna
Bydlení	
Silné	**Slabé**
Většina obyvatel žije ve vlastních domech a bytech Kontinuálně probíhající individuální výstavba rodinných domů a bytů	Plocha zastavěného území v záplavové oblasti Nízká dokončenost bytů v posledních letech
Příležitosti	**Hrozby**
Modernizace domů s nižší energetickou náročností	Střet zastavěného území se záplavovým územím Chybějící infrastruktura pro rozvoj bydlení
Rekreace	
Silné	**Slabé**
Vysoký počet památek a atraktivních míst pro turistiku a rekreaci	Chybějící ubytovací kapacity Nízká propojenost cyklostezek

Síť značených cyklotras a turistických tras Existence stravovacího zařízení	Chybějící cukrárna/kavárna
Příležitosti	**Hrozby**
Možnost lépe využít přírodní hodnoty k podpoře cestovního ruchu, zejména krátkodobého a každodenního, příměstského (cykloturistika, pěší turistika, využití lesního potenciálu) Rozšiřování a budování nových veřejných prostranství	Nedostatečná vybavenost a kapacita zařízení v případě velkého nárustu turistů
Ekonomické podmínky	
Silné	**Slabé**
Nezaměstnanost nižší než moravskoslezský průměr Finanční stabilita obce Fungující průmyslová zóna Existence zemědělských farem	Existence brownfieldu (areál bývalého zemědělského družstva)
Příležitosti	**Hrozby**
Vznik nových pracovních příležitostí Kontinuálně rostoucí podnikatelská činnost Vznik ekologického zemědělství Možnosti čerpání finančních prostředků z fondů EU Meziobecní spolupráce	Zhoršení ekonomické situace v regionu Ukončení činnosti zaměstnavatelů v obci nebo v okolních obcích (zvýšení míry nezaměstnanosti)

Stručné shrnutí SWOT analýzy obce Dolní Životice uvádí Tabulka 2-1. V této tabulce sloupce (Z) uvádějí závažnost problému – 1 označuje malou závažnost, 3 označuje vysokou závažnost. Celkové skóre je součtem závažností v tabulce. Sloupec (P) označuje oblast strategického cíle, kde:

- Ž je životní prostředí a udržitelnost
- E je ekonomika a infrastruktura
- S je společnost.

Oblast strategických cílů je definována shodně se strategickými cíli Strategie MAS Opavsko 2021-2027 (SCLLD): cíl Ž odpovídá Strategickému cíli A, cíl E odpovídá Strategickému cíli B a cíl S koresponduje se Strategickým cílem C.

Tabulka 2--1 Shrnutí SWOT analýzy

	SILNÉ STRÁNKY	(Z)	(P)		SLABÉ STRÁNKY	(Z)	(P)
S1	Území bez dobývání nerostů	1	Ž	W1	Vodní eroze a odnos zemědělské půdy	2	Ž
S2	Stabilní podloží bez hrozby sesuvů	1	Ž	W2	Nevyhovující stav povrchových vod	3	Ž
S3	Atraktivní údolí řeky Hvozdnice nedaleko centra obce	1	Ž	W3	Vyšší znečištění ovzduší zejména překročením imisního limitu u prachových částic	2	Ž
S4	Absence velkých zdrojů znečištění	2	Ž	W4	Neuspokojivý stav veřejné zeleně bez koncepčního řešení a uspokojivého vzhledu	2	Ž
S6	Nízká koncentrace kysličníku dusičitého	2	Ž	W6	Nízká míra ekologické stability krajiny	2	Ž
S7	Dobře fungující systém odpadového hospodářství	3	Ž	W7	Území ekologických rizik	2	Ž
S8	Území není negativně ovlivněno těžbou	1	Ž	W8	Nevyhovující kvalita vody v tocích vlivem vypouštění odpadních vod	2	Ž
S9	Ochrana biocenter a biokoridorů	2	Ž	W9	Nedostatečné šířkové uspořádání místních komunikací	2	Ž
S10	Nízké ohrožení větrnou erozí	1	Ž	W10	Nízký podíl lesních ploch	1	Ž
S11	Obec je plynofikována	2	E	W11	Vysoké zornění půdy	1	Ž
S12	Vlastní dešťová kanalizace	1	E	W12	Absence vodovodu, oddílné kanalizace a ČOV v části Hertice	2	E
S13	Dobrá dopravní dostupnost	2	E	W13	Nízká kvalita stavu komunikací	2	E
S14	Napojení na železnici	1	E	W14	Nehodovost na křižovatce silnic I/46 a III. třídy	2	E
S15	Finanční stabilita	3	E	W15	Existence brownfieldu	2	E
S16	Fungující průmyslová zóna	2	E	W16	Nutnost dojížďky za vyšší občanskou vybaveností	1	S
S17	Nezaměstnanost nižší než moravskoslezský průměr	2	E	W17	Klesající počet obyvatel mladších 14 let	3	S
S18	Existence zemědělských farem	1	E	W18	Chybějící denní stacionář	2	S

S19	Bezpečná a čistá obec	2	S	W19	Nižší index vzdělanosti	1	S
S20	Stabilní počet obyvatel v produktivním věku	3	S	W20	Chybějící cukrárna/kavárna	2	S
S21	Fungující mateřská a základní škola	2	S	W21	Chybějící veřejný prostor pro setkávání	1	S
S22	Neexistence vyloučených lokalit a obyvatel	2	S	W22	Plocha zastavěného území v záplavové oblasti	1	S
S23	Dobrá občanská vybavenost	1	S	W23	Nízká dokončenost bytů v posledních letech	1	S
S24	Vysoký počet spolků a akcí	1	S	W24	Chybějící ubytovací kapacity	1	S
S25	Existence sociálně terapeutické dílny	1		W25	Nízká propojenost cyklostezek	1	S
S26	Většina obyvatel žije ve vlastních domech a bytech	1	S				
S27	Kontinuálně probíhající individuální výstavba rodinných domů a bytů	2	S				
S28	Vysoký počet památek a atraktivních míst pro turistiku a rekreaci	2	S				
S29	Síť značených cyklotras a turistických tras	2	S				
S30	Existence stravovacího zařízení	1	S				
	CELKOVÉ SKÓRE	**48**			**CELKOVÉ SKÓRE**		**42**
	PŘÍLEŽITOSTI	(Z)	(P)		**OHROŽENÍ**	(Z)	(P)
O1	Revitalizace vodních toků a nová plocha k rozlevu a retenci povrchových vod	2	Ž	T1	Návrat části obyvatel k topení pevnými palivy	1	Ž
O2	Podpora využívání ekologických zdrojů vytápění a energie z obnovitelných zdrojů	2	Ž	T2	Negativní ovlivnění povrchových a podzemních vod	3	Ž
O3	Spalování kvalitních paliv v kotlích rodinných domů	3	Ž	T3	Vysoká koncentrace prachu při použití pevných paliv (Dolní Životice – školka)	1	Ž
O4	Zvýšení ekologické stability krajiny v rámci ÚSES	2	Ž	T4	Znehodnocení přírody a krajiny např. nevhodně vymezenými plochami pro zástavbu	2	Ž
O5	Druhová diverzifikace dřevinné skladby lesů	1	Ž	T5	Necitlivá realizace nových ploch k bydlení	2	Ž
O6	Vybudování splaškové kanalizace	1	E	T6	Neúměrné kácení dřevin	1	Ž

O7	Zlepšení technického stavu a parametrů stávajících komunikací	2	E	T7	Nárůst dopravy na silnici I/46	1	E
O9	Výstavba komunikací nových	1	E	T9	Zhoršování průjezdnosti obce	1	E
O10	Vznik digitálního povodňového plánu obce	1	E	T10	Zhoršení ekonomické situace v regionu	2	E
O11	Rekonstrukce veřejného osvětlení s LED světly	1	E	T11	Ukončení činnosti zaměstnavatelů v obci nebo obcích okolních	2	E
O12	Prodloužení vodovodního řadu	2	S	T12	Zhoršování věkové skladby a počtu obyvatel obce	2	S
O13	Nová parkovací místa	2	E	T13	Nižší spolková činnost v souvislosti s úbytkem a stárnutím členů	1	S
O14	Vznik nových pracovních příležitostí	2	E	T14	Nevyhovující skladba a počet sociálních služeb do budoucna	2	S
O15	Kontinuálně rostoucí podnikatelská činnost	2	E	T15	Střet zastavěného území se záplavovým územím	1	S
O16	Vznik ekologického zemědělství	1	E	T16	Chybějící infrastruktura pro rozvoj bydlení	2	S
O17	Možnost čerpání finančních prostředků z fondů EU	2	E	T17	Nedostatečná vybavenost a kapacita zařízení v případě velkého nárůstu turistů	1	S
O18	Meziobecní spolupráce	1	E				
O19	Zvýšení vzdělanostní úrovně obyvatel	2	S				
O20	Nárůst počtu obyvatel v souvislosti s územním plánem	2	S				
O21	Vyšší obydlenost domů	1	S				
O22	Rozšiřování sociálních služeb	1	S				
O23	Modernizace domů s nižší energetickou náročností	2	S				
O24	Možnost lépe využití přírodní hodnoty k podpoře cestovního ruchu	1	S				
O25	Rozšiřování a budování veřejných prostranství	2	S				
	CELKOVÉ SKÓRE	**39**			**CELKOVÉ SKÓRE**	**25**	
	S+O CELKEM	**87**			**W+T CELKEM**	**67**	

Z hodnocení celkových skóre vyplývá, že součet silných stránek a příležitostí je podstatně vyšší než součet slabých stránek a ohrožení. I přes toto skóre je žádoucí nadále vytvářet a posilovat takové akce, které by udržely a posílily silné stránky obce.

3. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU

V rámci vytvoření nového Strategického plánu rozvoje obce Dolní Životice bylo provedeno dotazníkové šetření na zjištění možných aktivit na rozvoj obce a zjištění spokojenosti obyvatel s rozsahem nabízených služeb a činností obecního úřadu v obci. Celkem bylo navráceno 101 dotazníků od obyvatel obce.

3.1 Profil respondentů

Z Obrázku 3-1 je patrná převaha žen, jichž se zúčastnilo celkem 39,2 % oproti mužům, kterých bylo 24,7 %. Šetření se zúčastnilo také 36,1 % párů.

Obrázek 3-1 Pohlaví respondentů

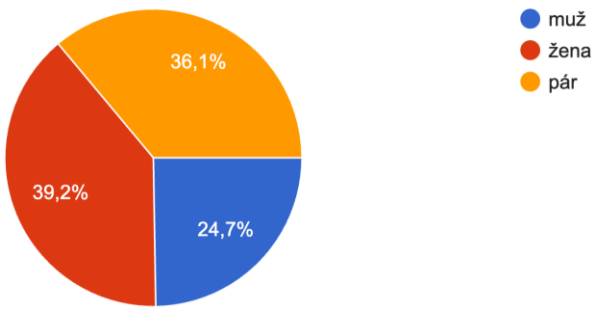

Věk dotazovaných je druhým ukazatelem šetření patřící do profilu respondentů. Z Obrázku 3-2 je patrné, že v rámci tohoto výzkumu zde figurují nejvíce osoby ve věku 36–55 let, kterých je 45,5 % (46 respondentů), dále bylo 25,7 %, celkem tedy 26 respondentů ve věkové kategorii 56–69 let, 16,8 % (17 respondentů) ve věku 70 a více let, 11,9 % (12 respondentů) ve věku 21-35 let a 3 respondenti mezi lety 15-20 let (3 %).

Obrázek 3-2 Věková struktura respondentů

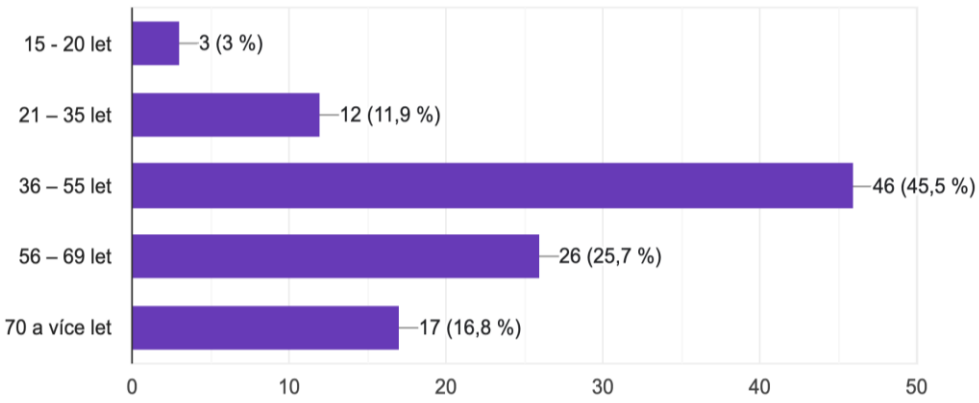

Dotazníkového šetření (Obrázek 3-3) se zúčastnilo 40,4 % obyvatel (40 respondentů) se středním vzděláním s maturitou, 29,3 % obyvatel (29 odpovědí) se středním vzděláním, 27,3 % obyvatel (27 respondentů) s vysokoškolským vzděláním, 6,1 % obyvatel s vyšším odborným vzděláním a 9,1 % se základním vzděláním.

Obrázek 3-3 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

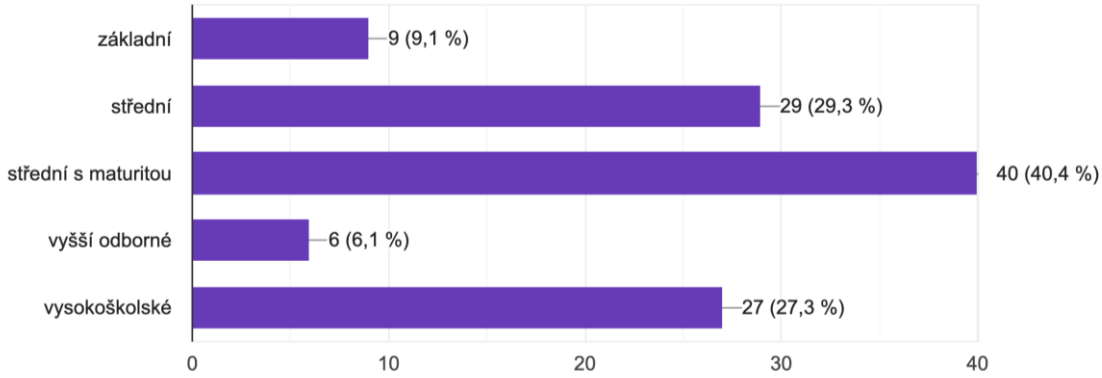

Do dotazníkového šetření byla zahrnuta i otázka týkající se délky pobytu v Dolních Životicích. Z Obrázku 3-4 vyplývá, že v obci značně převládají obyvatelé, kteří zde bydlí od narození (54,5 % obyvatel). Dále 37,6 % respondentů uvedlo, že v obci žije více jak 20 let, 14,9 % respondentů 5 až 20 let a 2 % jich žije v obci méně jak 5 let.

Obrázek 3-4 Místní příslušnost respondentů

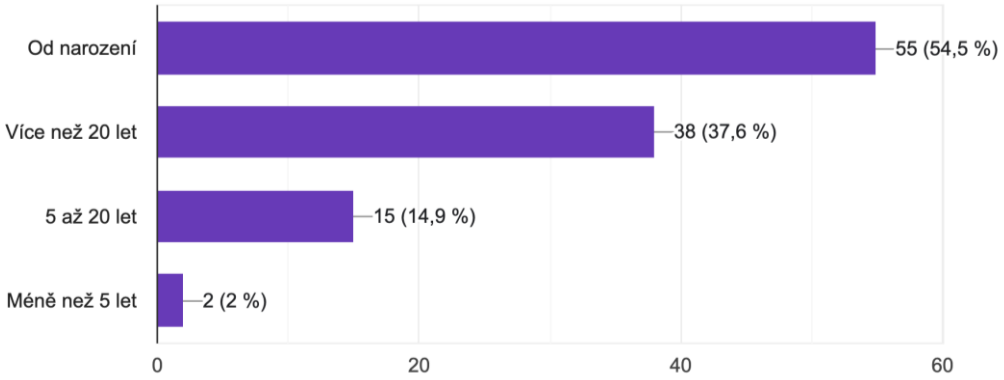

Obrázek 3-5 znázorňuje, že nejvíce respondentů jsou v pracovním poměru – zaměstnanci v soukromém sektoru (34 %respondentů), další početná skupina respondentů jsou důchodci (31 % respondentů) a podobně tak je také zaměstnanců ve státním sektoru (30 % respondentů). Mezi podnikatele se řadí 7 % respondentů, stejně jako tomu bylo u studentů. Výzkumu se v menší míře také zúčastnili občané v domácnosti nebo na mateřské dovolené (4 %).

Obrázek 3-5 Zaměstnání respondentů

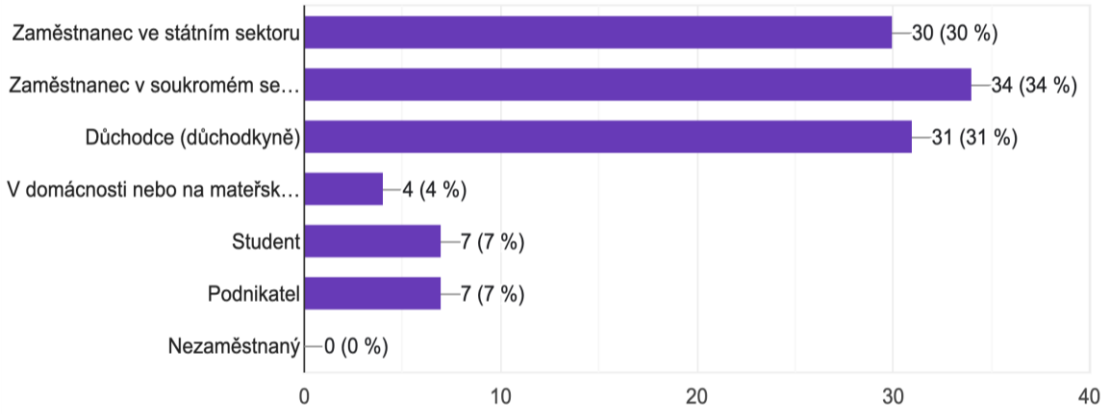

Poslední sledovaným profilem respondentů je typ domácnosti, ve které žijí (Obrázek 3-6). Více jak 36,6 % respondentů uvedlo, že žijí ve vícegenerační domácnosti. Dále 28,7 % žije jako rodič s dítětem nebo dětmi, 26,7 % respondentů uvedlo, že žije v rodině bez dětí a 7,9 % respondentů žije v samotné domácnosti.

Obrázek 3-6 Typ domácnosti

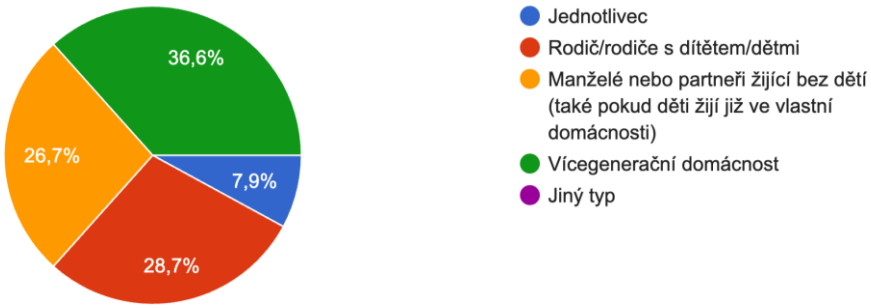

3.2 Kvalita života v obci

Údaje z Obrázku 3-7 znázorňují, co pro respondenty znamená rozvoj obce. Pro bezpečnou obec bylo zaznamenáno nejvíce odpovědí a to 64,4 %. Pro kulturně-společenskou obec se zachováním tradic bylo zjištěno 61,4 % odpovědí. O obec s rozvinutou sociální a zdravotní sítí a o Zelenou obec – čisté životní prostředí 48,5 %, resp. 43,6 % odpovědí. Nejméně odpovědí od respondentů získala obec zaměřená na cestovní ruch, resp. sport.

Obrázek 3-7 Názory respondentů na budoucí charakter obce

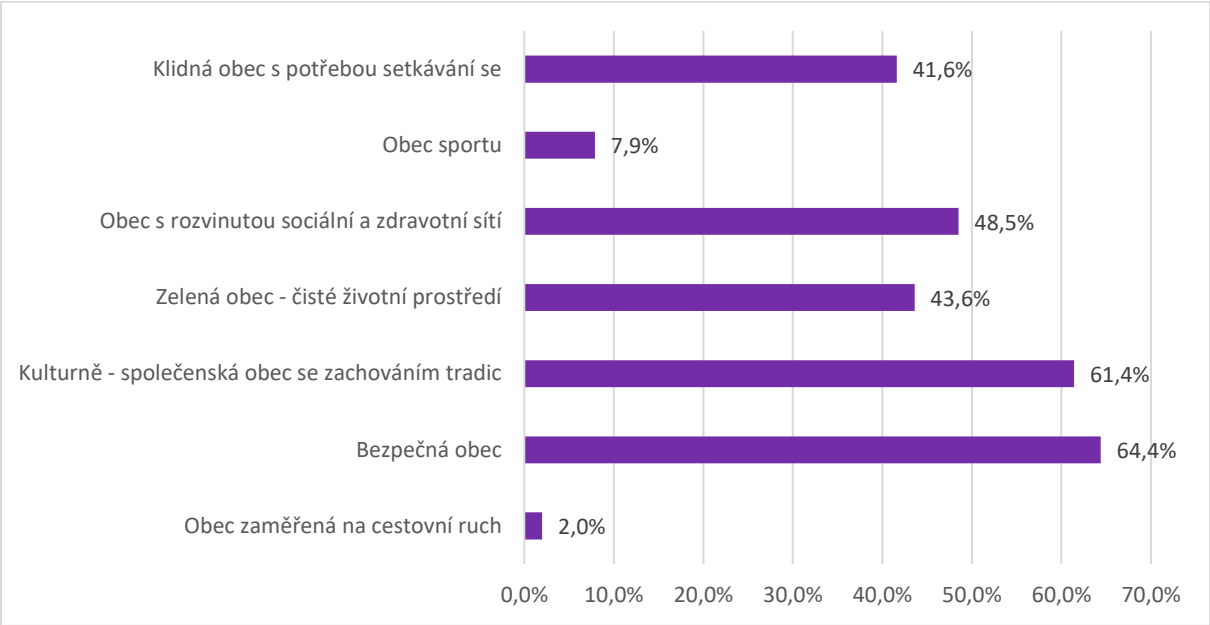

Údaje z Obrázku 3-8 znázorňují, co pro respondenty znamená rozvoj obce. Za rozvoj obce označilo 62 % respondentů především rozšiřování a zkvalitňování služeb. Pro dalších 55 % odpovídajících rozvoj obce znamená udržení tradic či identity venkova. Pro 46 % dotazovaných jde o kvalitní dopravní dostupnost. Nejméně respondenti uváděli možnosti pestrého společenského života, a růstu počtu obyvatel a obytných domů.

Obrázek 3-8 Názory respondentů na budoucí rozvoj obce

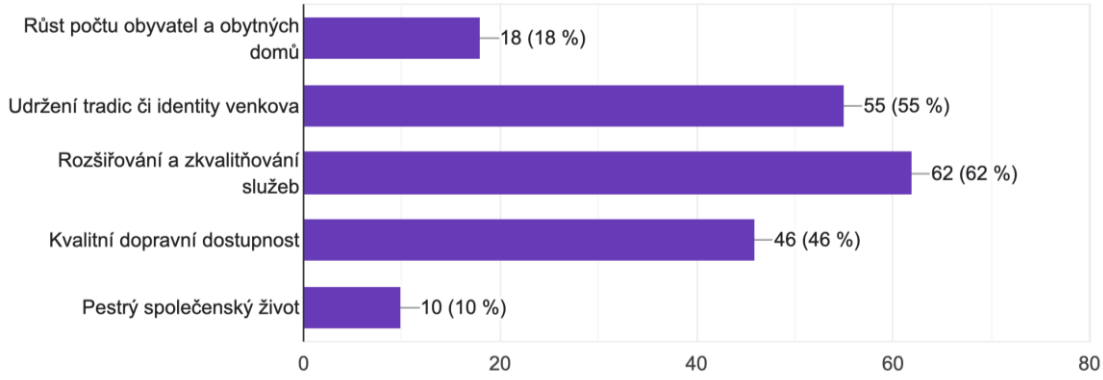

V rámci dotazníkového průzkumu byla pozornost zaměřena také na oblast spokojenosti s rozsahem a kvalitou služeb v obci a jejím okolí. Obrázek 3-9 znázorňuje průměrné výsledky šetření. Z obrázku je patrná převaha spokojenosti s existencí mateřské i základní školy. Velmi dobré hodnocení získala také knihovna, pošta a možnost procházek se psy. Naopak nejhorší hodnocení spokojenosti dosahuje lékařská ordinace, možnost pracovního uplatnění v obci, možnost podnikání nebo možnosti dopravního spojeni.

Obrázek 3-9 Hodnocení spokojenosti s vybranými oblastmi (1=velmi spokojen/a)

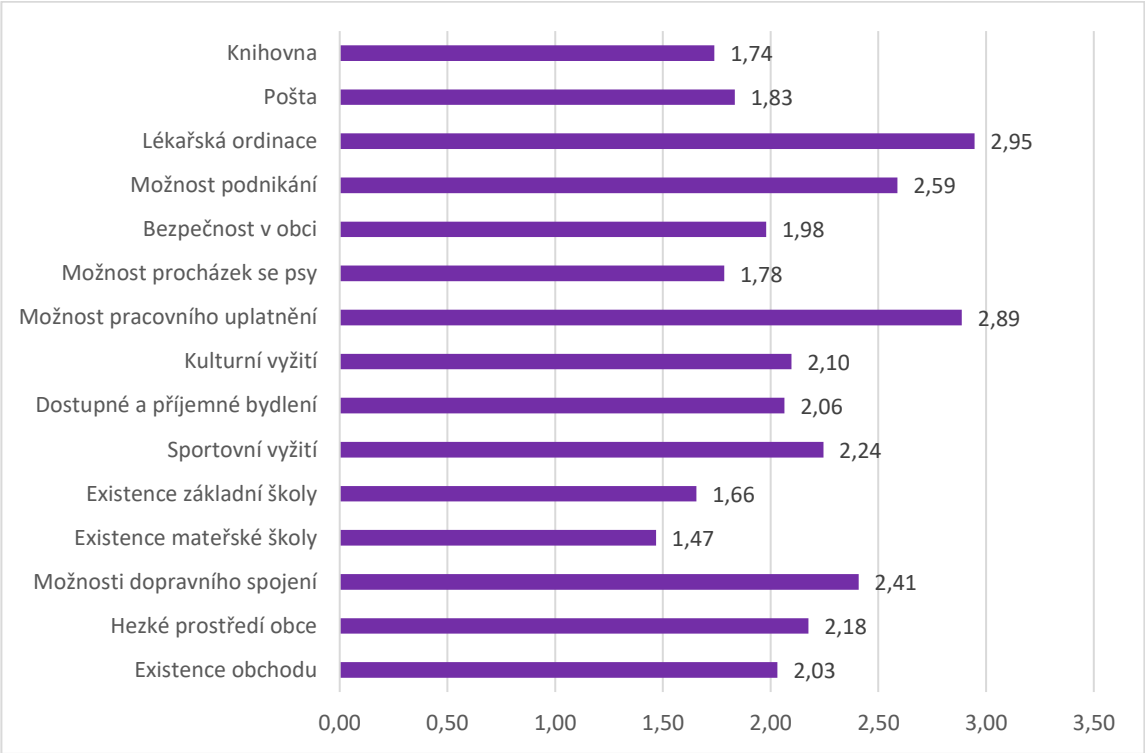

Mezi prioritní oblasti, na které by se měla zaměřit obecní správa podle Obrázku 3-10 patří zejména dostupnost zdravotní péče, čistota veřejného prostranství a vod, úroveň infrastruktury, bezpečnost v obci, nakládání s odpady či kvalita života v obci. Naopak mezi oblasti s nejmenší důležitostí patří propagace obce v ČR a zahraničí, lepší prostory pro knihovnu a otevření restaurace.

Obrázek 3-10 Priority k zaměření (1= největší priorita)

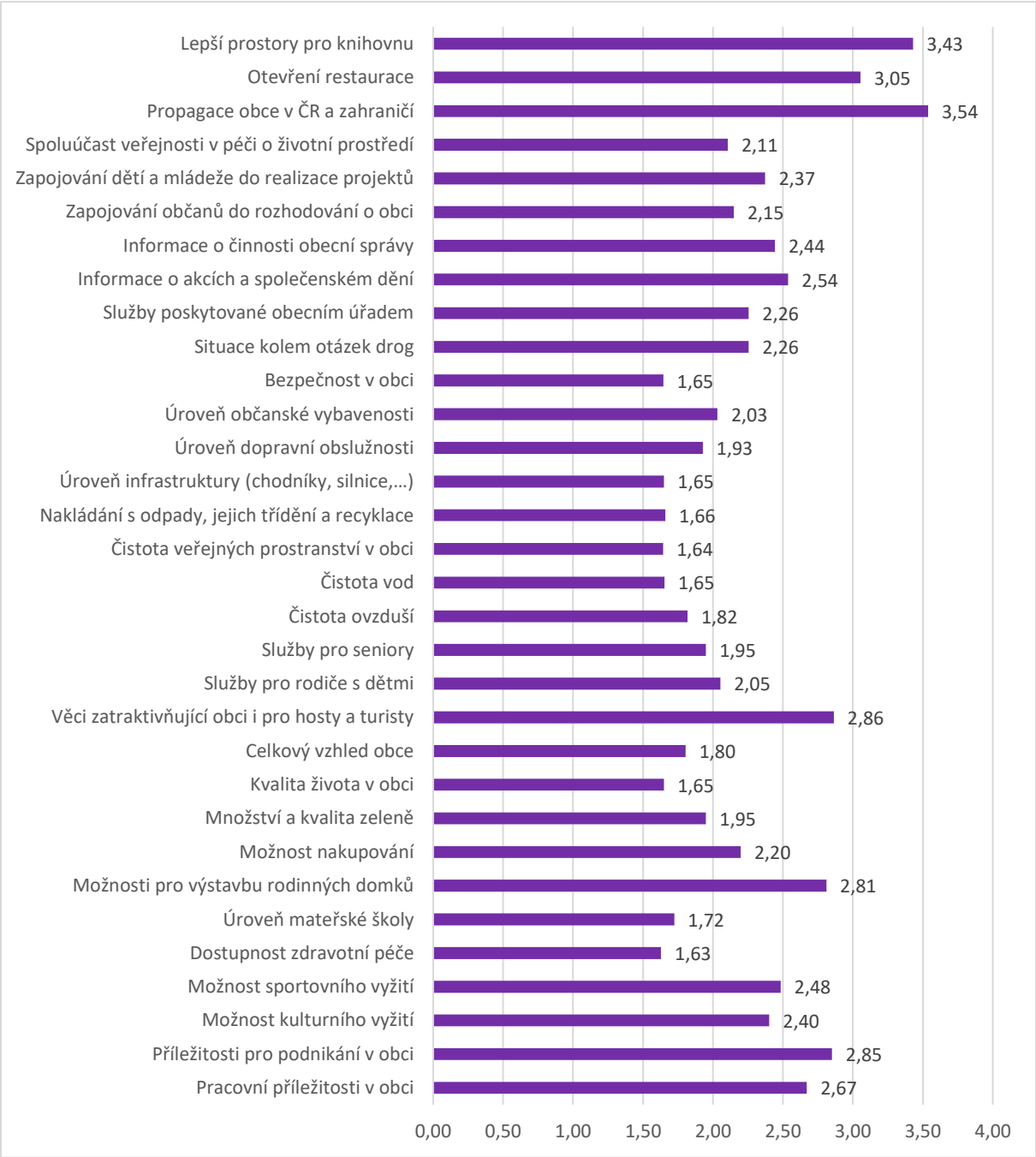

V rámci tvoření nového strategického plánu obce je nutné myslet i na konkrétní investiční akce, které vycházejí přímo z potřeb a názorů občanů. Na následujícím Obrázku 3-11 lze vidět nejčastější návrhy na investice od obyvatel Dolních Životic (další aktivity nedosahovaly alespoň 3 odpovědí). V novém strategickém plánu obce by se dle respondentů nemělo zapomenout zejména na investice do oprav chodníků a místních komunikací v obci (až 34 odpovědí – zejména v části Hertice). Dalšími častými doporučeními byly investice do zdravotních služeb v obci (17 odpovědí), vodního hospodařství (9 odpovědí), služby pro seniory (9 odpovědí) nebo vytvoření cyklostezky (9 odpovědí).

Obrázek 3-11 Návrhy na investiční akce od obyvatel obce

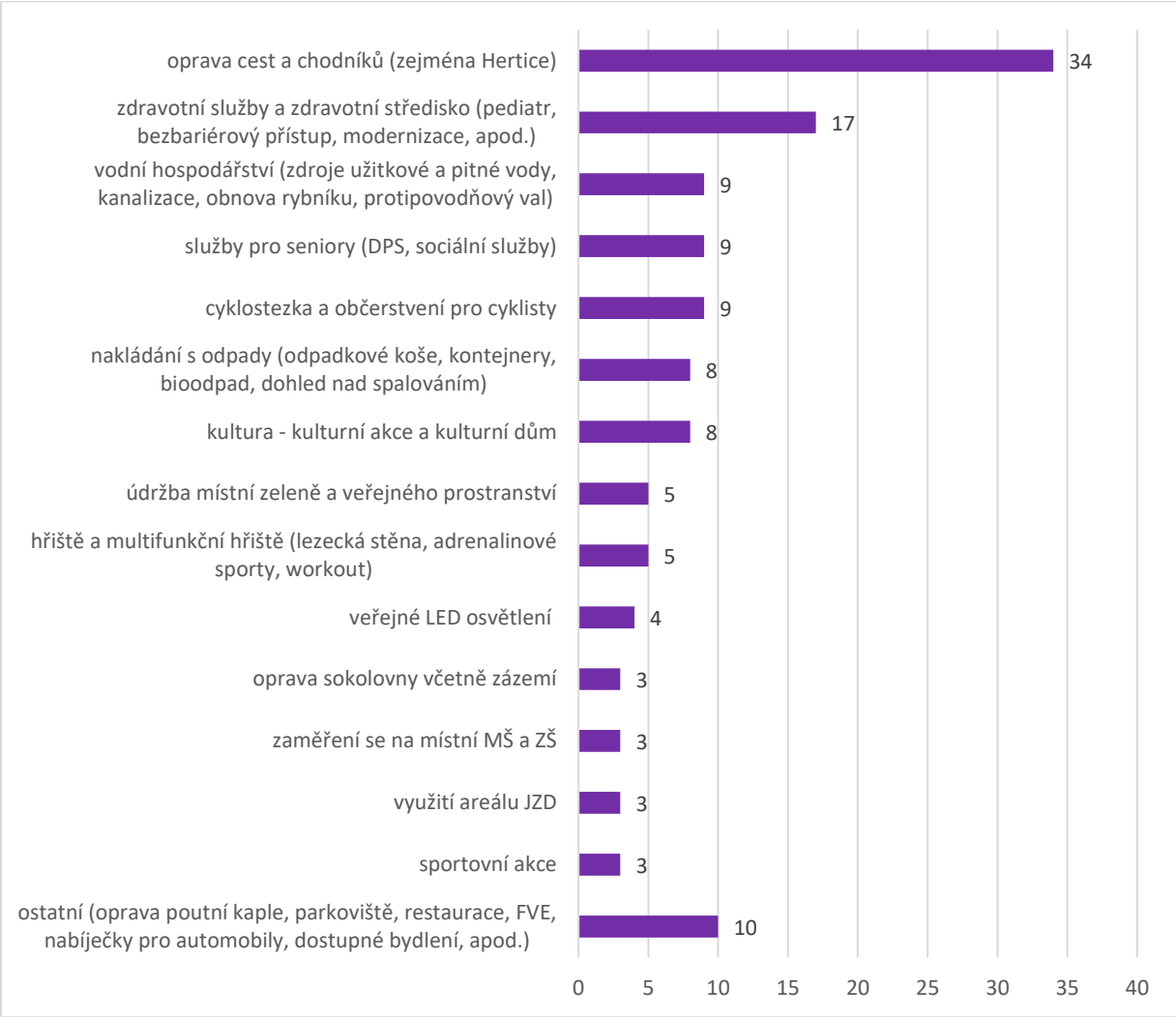

Dále se respondenti mohli vyjádřit k setrvání v obci, kdy 98 % respondentů uvedlo, že chce i do budoucna zůstat v Dolních Životicích. Pouze 2 % ze všech dotazovaných jsou rozhodnuti v obci nadále nesetrvat (Obrázek 3-12).

Obrázek 3-12 Setrvání v obci i v budoucnu

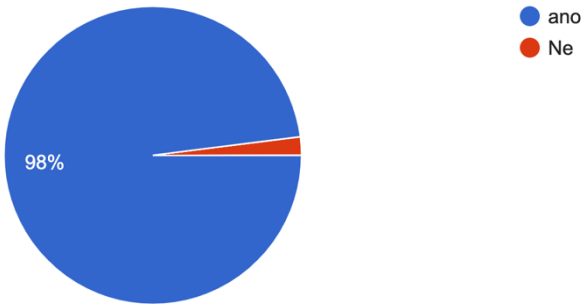

3.3 Občanská vybavenost a její rozvoj

V další oblasti respondenti hodnotili, jaká zařízení jim v obci chybí. Nejvíce odpovědí a to 59,6 %, bylo zaznamenáno u možnosti cyklostezek a jejich propojení v obci. V obci dále chybí lavičky a veřejná prostranství pro setkávání lidí, které získalo 41,4 % odpovědí a cukrárna či kavárna 34,3 % odpovědí. Dalšími nejčastějšími odpověďmi dle Obrázku 3-13 byla volně přístupná víceúčelová hřiště pro různé druhy sportu (28,3 % odpovědí) a prostory s vybavením pro netradiční sporty (skateboard, lezecká stěna, minigolf atd.) s 25,3 % odpovědí. Naopak u 13,1 % odpovědí bylo zaznamenáno, že respondentům nechybí nic, stávající stav je dostatečný.

Obrázek 3-13 Chybějící zařízení pro volný čas

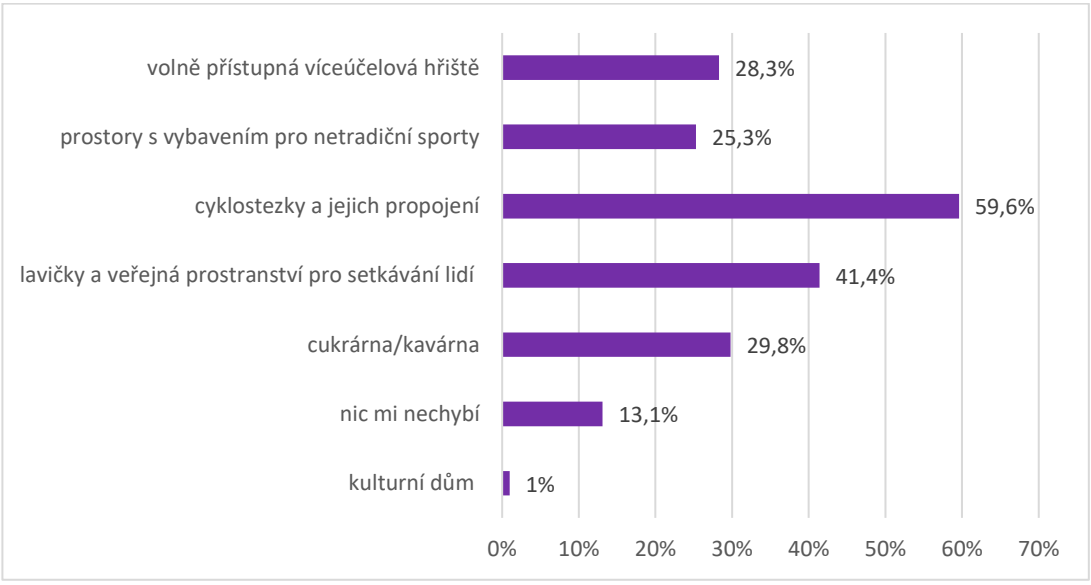

V rámci podpory oblastí kulturního vyžití v obci (Obrázek 3-14) nejvíce odpovědí bylo zaznamenáno u větší podpory zájmových činností, jako například klubovny, zájmové kroužky, atd. a to 42,6 %. Až 34 % odpovědi považuje stávající stav za dostačující. Dalšími nejčastějšími odpověďmi byly možnosti dalšího vzdělávání (29,8 % odpovědí), občanské iniciativy jako například spolky, kluby a sdružení (28,7 % odpovědí) a sportovní soutěže (10,6 % odpovědí).

Obrázek 3-14 Podpora oblastí kulturního vyžití

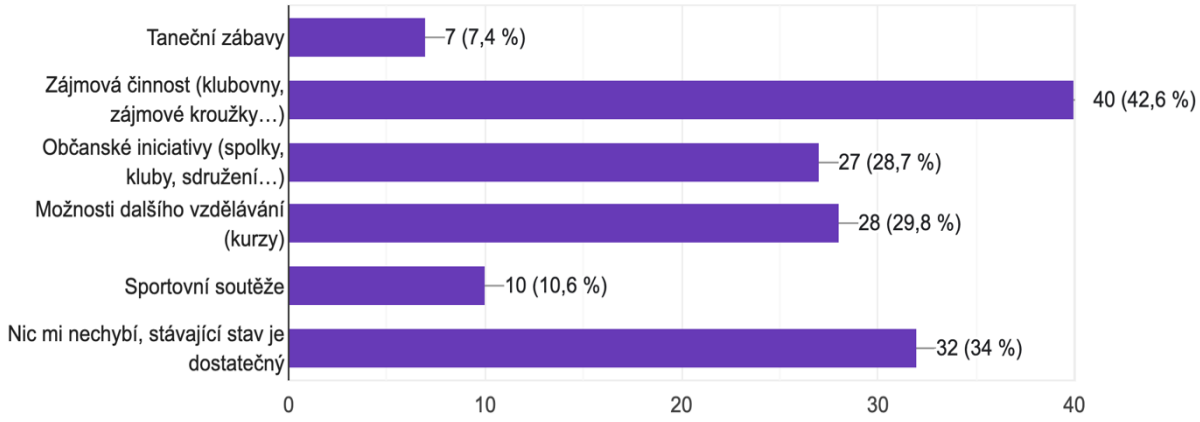

V další otázce na Obrázku 3-15 se respondenti zaměřili na služby, které by v obci neměly chybět za 10 let. Nejvíce odpovědí bylo zaznamenáno u zdravotních a sociálních služeb a to 75,2 %. Velmi častými odpověďmi také byla možnost nakupování (39,6 % odpovědí), kvalitní životní prostředí (37,6 % odpovědí), kultura a mezilidské vztahy (30,7 % odpovědí), pošta (28,7 % odpovědí), nebo bezpečnost v obci (27,7 % odpovědí).

Obrázek 3-15 Co by nemělo v Dolních Životicích chybět za 10 let

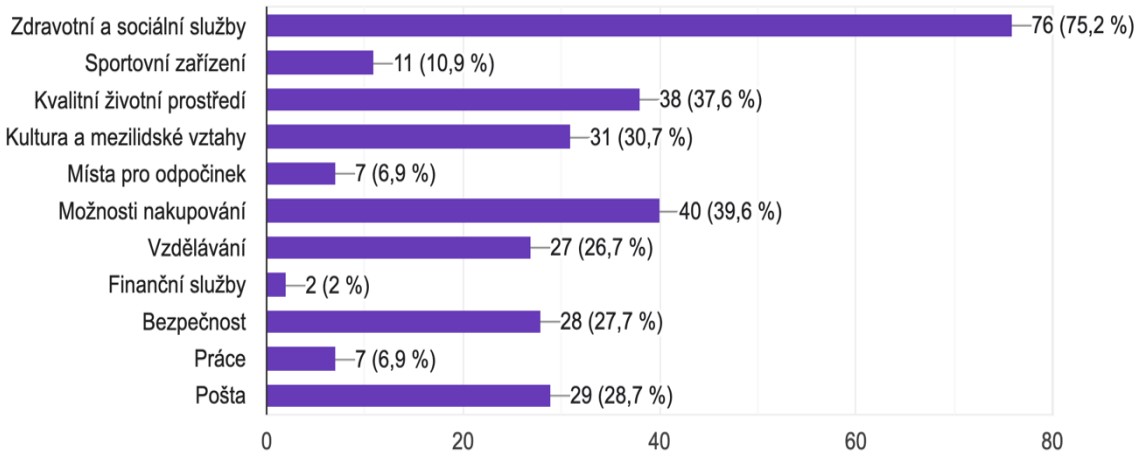

Na Obrázku 3-16 jsou zachyceny odpovědi na otázku, jaké služby obyvatelé Dolních Životic v obci postrádají. Nejčastější odpovědí byly lékařské služby (stomatolog, jiné...) a to 58,4 % odpovědí. Mezi další časté odpovědi patřili také chybějící restaurace (34,8 % odpovědí), sociální služby (19,1 % odpovědí), možnosti pro volnočasové aktivity (16,9 % odpovědí) a pekárna (15,7 % odpovědí).

Obrázek 3-16 Postrádané služby v obci

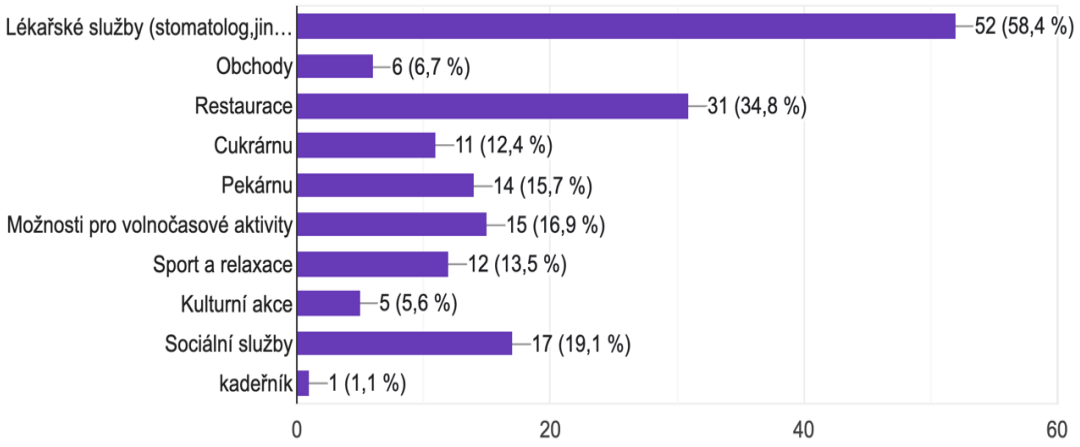

Konkrétní problémy, které by měly být podle obyvatel řešeny přednostně, jsou zachyceny na Obrázku 3-17 (méně, jak 2 odpovědi jsou shrnuty v bode ostatní). Nejčastěji zmíněným problémem k řešení je oprava místních komunikací a chodníků (21 odpovědí), kdy nejčastěji zmiňovanou oblastí je část Hertice. Dalším často vyskytujícím problémem je zlepšení zdravotních služeb včetně chybějícího pediatra a zřízení bezbariérového přístupu (10 odpovědí). Podle obyvatel Dolních Životic je důležité také se věnovat sjednocení spolků nebo čistému životnímu prostředí v obci.

Obrázek 3-17 Problémové oblasti v obci

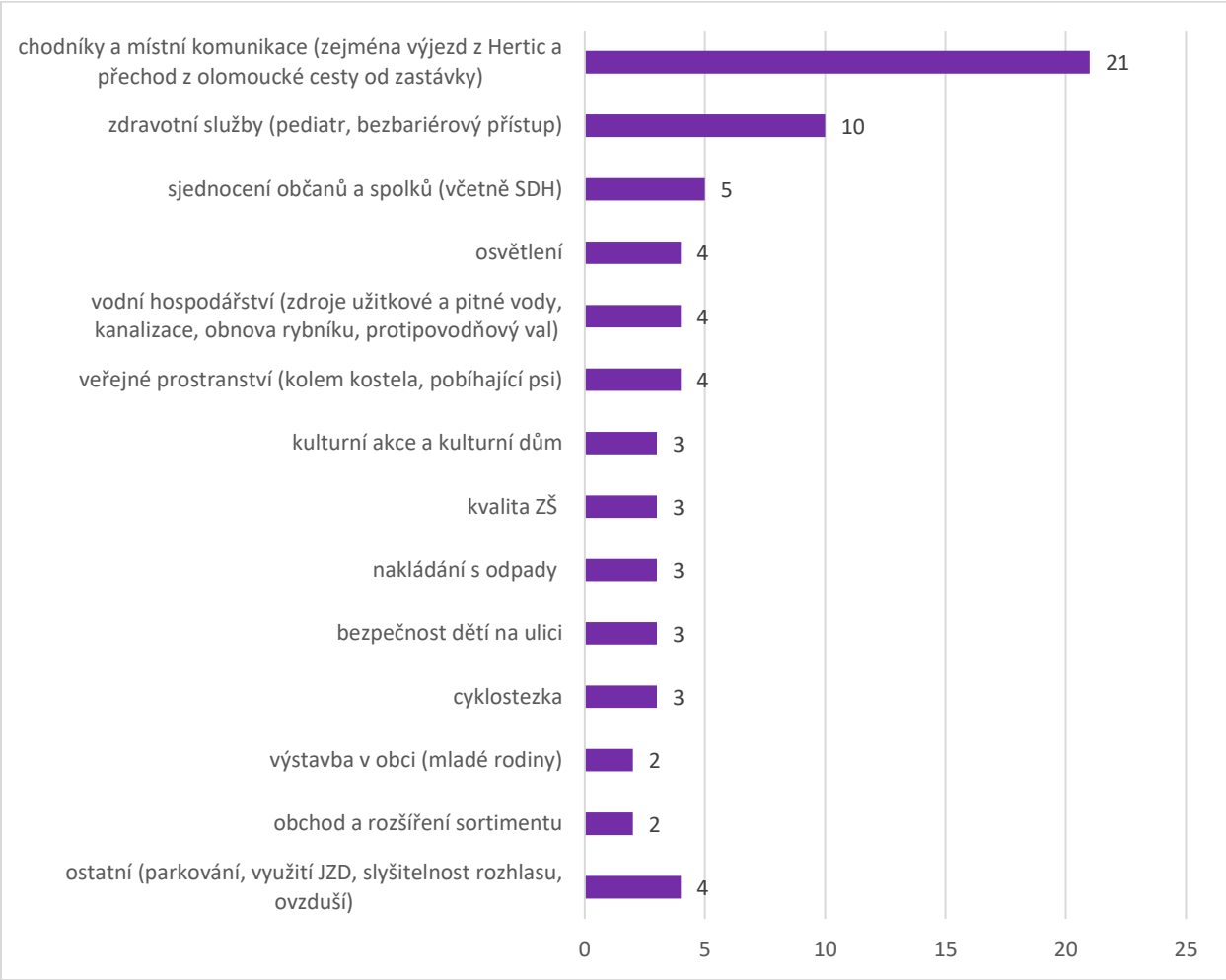

Bezpečnost života v obci patří mezi stěžejní cíle obce. Na tuto otázku dle Obrázku 3-18 odpovědělo nejvíce respondentů a to 92,1 %, že se v obci cítí bezpečně. Naopak jen 7,9 % respondentů uvedlo, že se v Dolních Životicích bezpečně necítí.

Obrázek 3-18 Pocit bezpečí obyvatel v obci

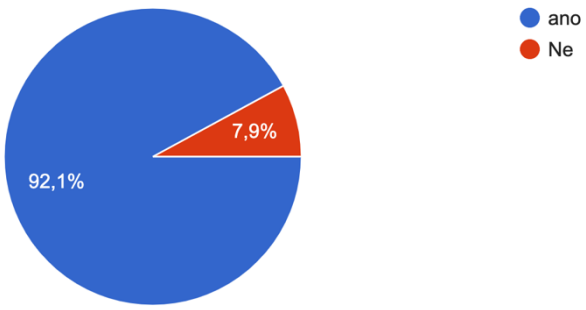

Za nejčastější nebezpečí podle Obrázku 3-19 obyvatelé považují volně se pohybující zvířata (50 % odpovědí). Dalším nebezpečím pro obec představuje také nevhodné chování mladistvých (20,8 % odpovědí) a špatné pouliční osvětlení (20, 8% odpovědí).

Obrázek 3-19: Oblasti, kde se obyvatelé necítí bezpečně

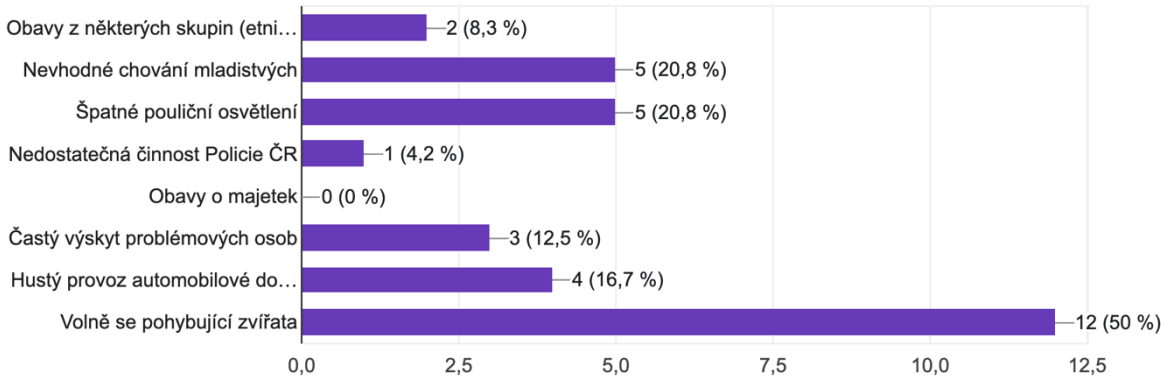

V další otázce se měli možnost obyvatelé vyjádřit k oblíbeným nebo naopak chybějícím akcím v obci (v potaz jsou brány akce s alespoň třemi odpověďmi). Mezi nejoblíbenější akce podle Obrázku 3-20 patří zejména Vánoční a adventní akce (24 odpovědí), Karmaš (15 odpovědí), plesy (13 odpovědí) nebo vodění medvěda a akce pro děti (12 odpovědí).
Návrhů na chybějící akce již nebylo zaznamenáno takové množství (Obrázek 3-21). Z odpovědí nejčastěji obyvatelům chybí více akcí pro děti (7 odpovědí), sportovní akce, Dny obce, myslivecké hody nebo vzdělávací activity.

Obrázek 3-20 Nejoblíbenější akce v Dolních Životicích

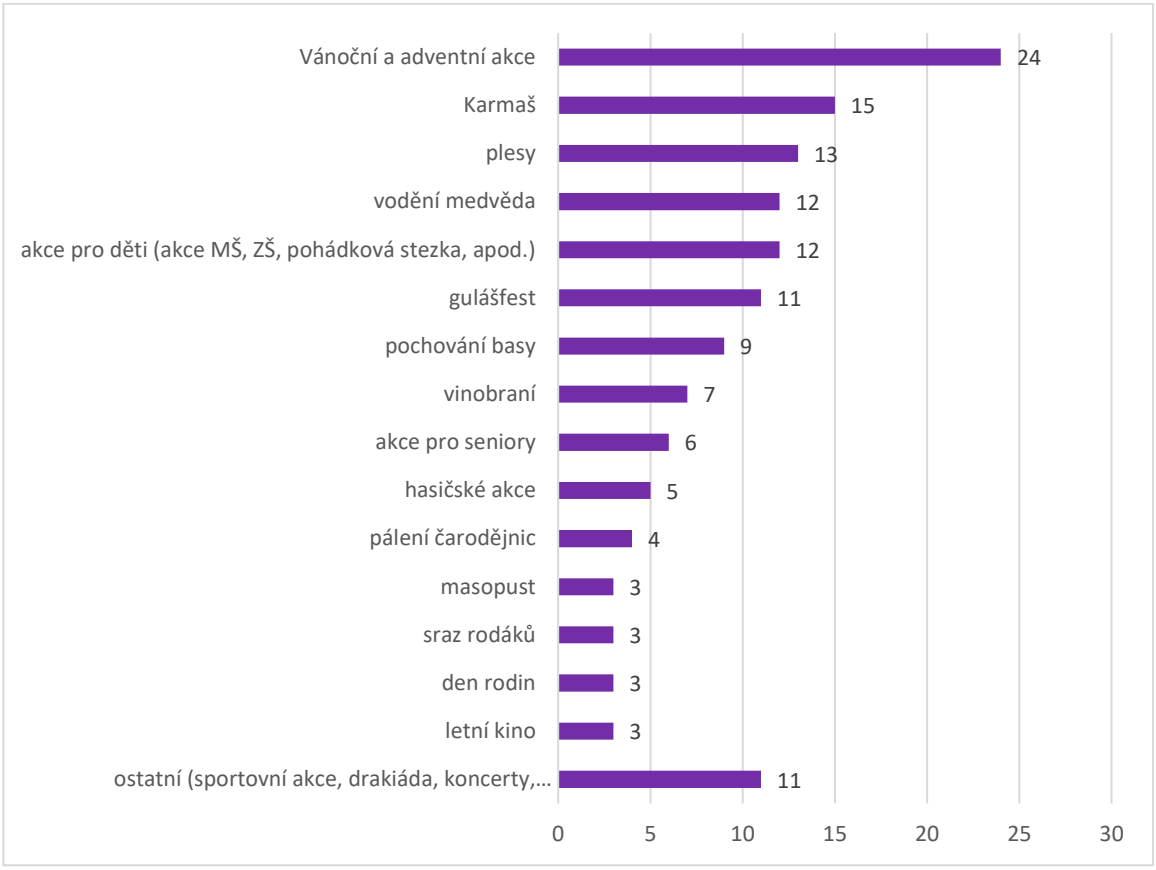

Obrázek 3-21 Chybějící akce v Dolních Životicích

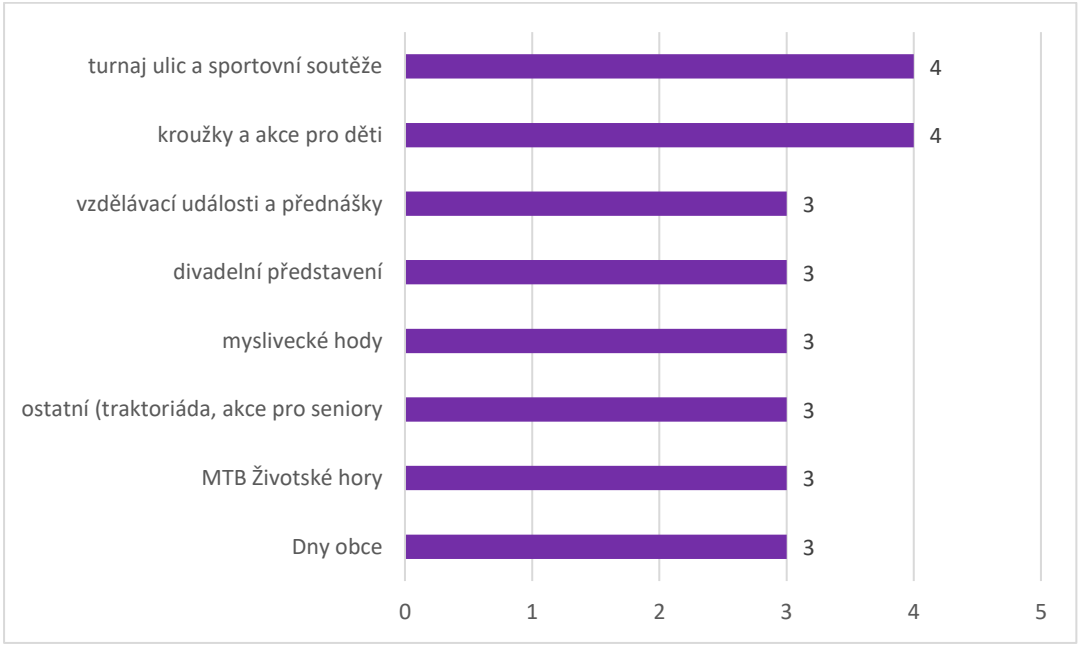

3.4 Nakládání s odpady

První otázkou v sekci nakládání obce s odpady je, zdali občané pociťují problémy s čistotou obce. Tento problém vnímá 33,7% respondentů (Obrázek 3-22).

Obrázek 3-22 Vnímání problému s čistotou v obci

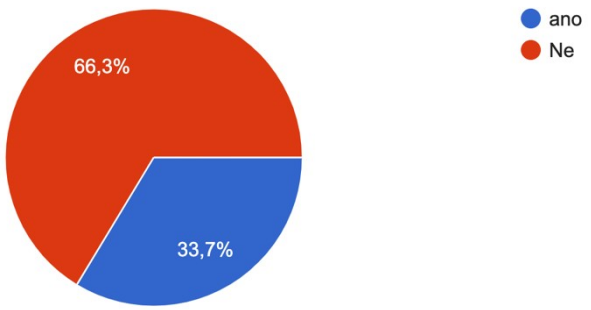

Mezi nejčastější problémy s čistotou obce podle Obrázku 3-23 obyvatelé řadí zejména psí výkaly (53,8 % odpovědí) a dále nezájem o pořádek ze strany spoluobčanů (34,6 % odpovědí) nebo údržba veřejné zeleně (26,9 %).

Obrázek 3-23 Problémové oblasti související s nečistotou v obci

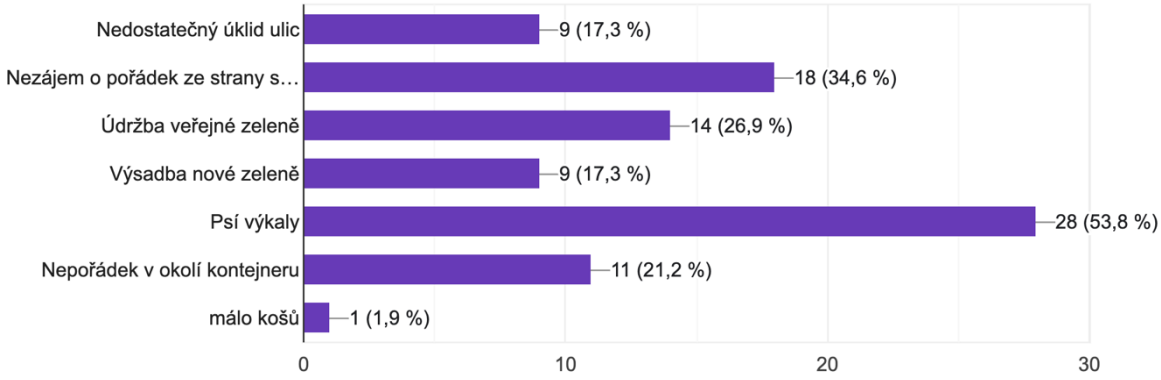

Kvalitu životního prostředí v obci zhoršuje (Obrázek 3-24) dle občanů znečištěné životní prostředí (20,2 % odpovědí). Dále respondenti označovali například nedostatek kontejnerů na tříděný odpad (18,2 % odpovědí) nebo černé skládky (8,1 % odpovědí). Naopak u 38,4 % odpovědí bylo zaznamenána spokojenost s kvalitou životního prostředí v obci.

Obrázek 3-24 Oblasti zhoršující kvalitu životního prostředí

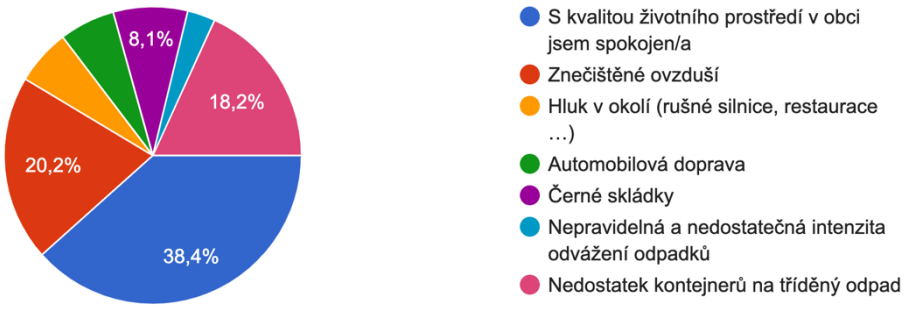

Dolní Životice jsou aktivně zapojeny do systému inteligentního třídění odpadu ISNO a tuto službu nabízí svým občanům. Do ISNO je podle Obrázku 3-25 aktivně zapojeno 57 % respondentů z dotazovaných občanů a zbylých 43 % respondentů nikoliv. Bylo by vhodné zvážit aktivní propagaci této služby obcí s cílem zvýšit povědomí o ní a míru jejího využívání.

Obrázek 3-25 Zapojení do ISNO

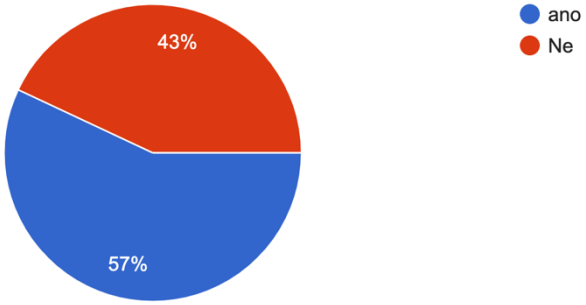

Obrázek 3-26 ukazuje zájem o informovanost o systému inteligentního třídění odpadu. Valná většina přesně 75,6 % obyvatelů obce Dolní Životice požaduje více informací o této oblasti. Hovoří to o tom, že ekologické smýšlení je ve společnosti zakořeněno a lidé si přejí mít dostatek informací o možnostech třídění odpadu.

Obrázek 3-26 Zájem o vyšší informovanost o ISNO

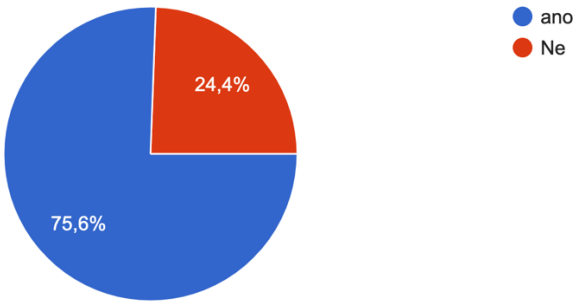

Při konkrétním pohledu na spokojenost s nakládáním s odpady v obci na Obrázku 3-27 je patrné, že největší spokojenost panuje se svozem popelnic, svozem kontejnerů na sklo a tříděného odpadu (pytle). Naopak nespokojenost je patrná s kontejnery na papír a s nakládáním s oleji v obci. Pozornost by podle respondentů zasloužilo také využití sběrných dvorů a svoz nebezpečného nebo velkoobjemového odpadu.

Obrázek 3-27 Spokojenost s nakládáním s odpady v obci (1=velmi spokojen)

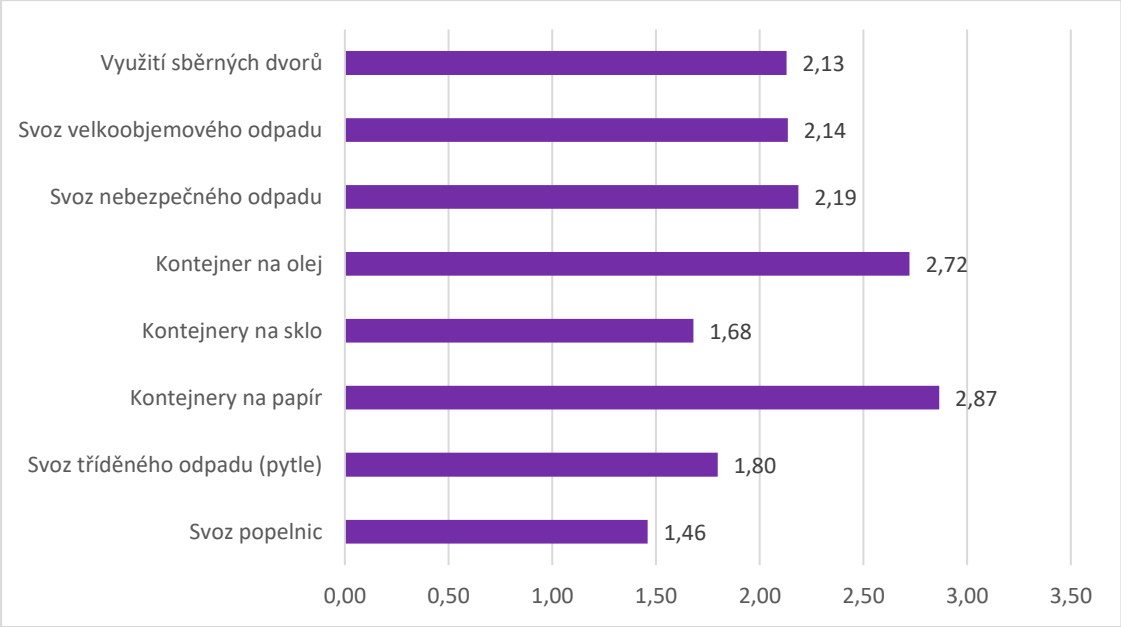

Pro občany je důležitým hlediskem i výše poplatku za svoz odpadu. Podle výsledků na Obrázku 3-28 považuje 62,9 % obyvatel poplatek za přiměřený. Za spíše vysoký pak 26,8 % respondentů.

Obrázek 3-28 Poplatek za svoz odpadu (1=velmi vysoký)

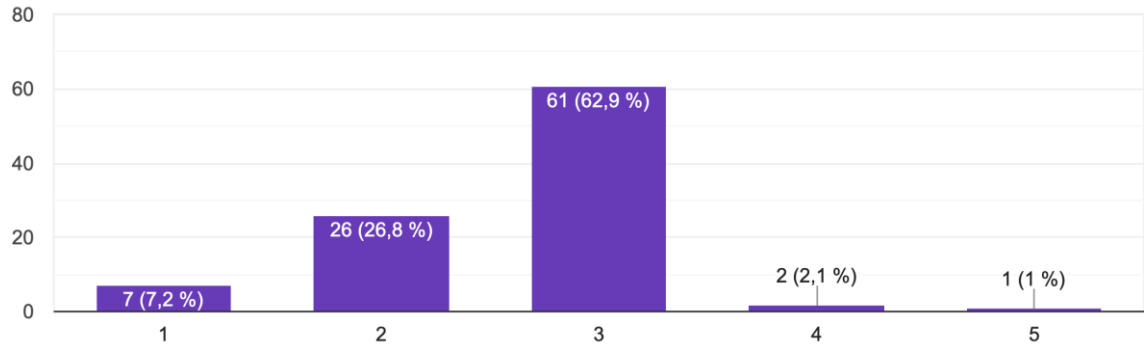

V poslední části sekce nakládání s odpady v obci se občané mohli vyjádřit k umístění kontejnerů. Z Obrázku 3-29 je patrná převažující nespokojenost s množstvím a umístěním

kontejnerů na papír. Naopak množství kontejnerů na sklo je dostačující. Z doporučených umístění pro kontejnery na papír a plast lze zmínit zejména část Hertice nebo plochu poblíž obchodu.

Obrázek 3-29 Chybějící kontejnery v obci

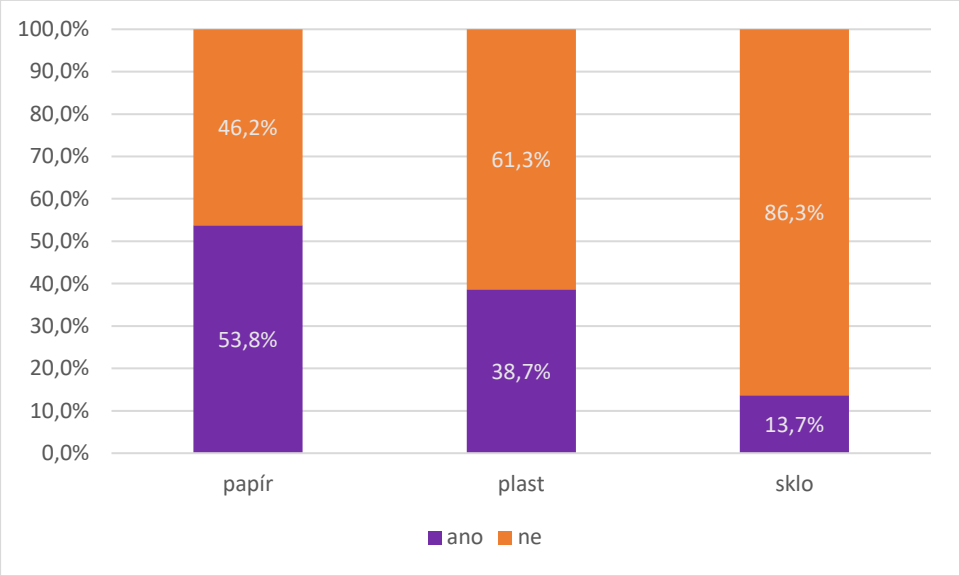

3.5 Dopravní obslužnost

S dopravní obslužností v obci dle Obrázku 3-30 panuje v celku spokojenost (47,2 % respodentů je spokojeno). Hlavní problém obyvatelé vidí v dostupnosti z okolních měst (29,2 % odpovědí) av bezpečností silničního provozu, což koresponduje s odpověďmi týkající se celkové bezpečnosti v obci.

Obrázek 3-30 Problémy s dopravou v obci

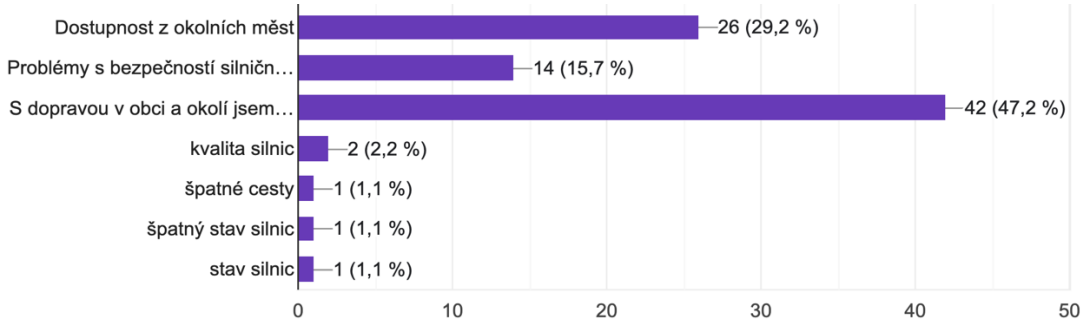

Používání různých forem dopravy se věnuje otázka zaměřená na dopravní prostředky. Obrázek 3-31 nám ukazuje, že valná většina občanů používá osobní automobil a to 76 % respondentů. Následuje autobus, který využívá 34,4 % respondentů, možnost kolo jako dopravního prostředku zvolilo 13,5 % dotazovaných, motocykl pak 3,1 %, možnost vlak má pouze 1 odpověď. Je zřejmé, že občané nejčastěji kombinují možnost autobusu a osobního automobilu.

Obrázek 3-31 Nejčastěji využívaný dopravní prostředek

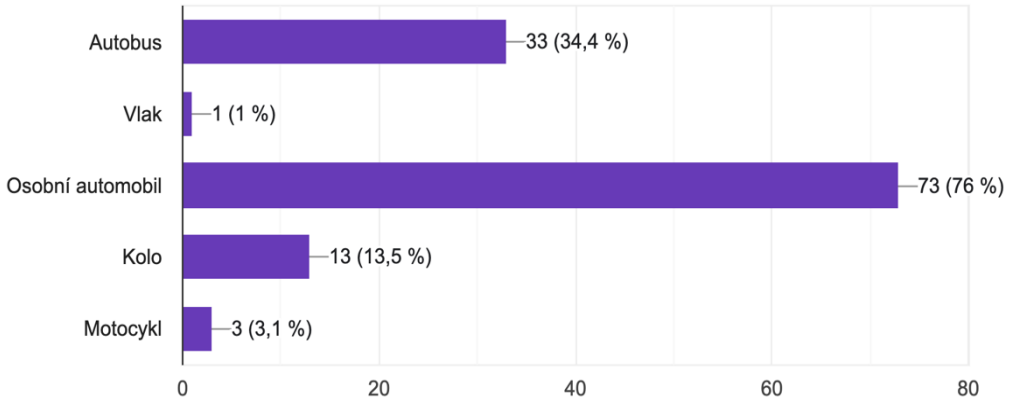

Četnost spojů hromadné dopravy považují obyvatelé Dolních Životic za dostatečnou (Obrázek 3-32). Tuto otázku byla možnost hodnotit odpovědí ANO, zde je 12,9 % odpovědí, spíše ANO má 40,6 %, spíše NE pak 22,8 %, NE odpovědělo 9,9 % a 13,9 % respondentů hromadnou dopravu v obci nepoužívá. Lze usoudit, že občané obce jsou s četností spojů hromadné dopravy spokojeni, pokud by se sloučily odpovědi ANO a spíše ANO dostáváme se na hodnotu 53,5 %.

Obrázek 3-32 Dostatečná četnost spojů hromadné dopravy

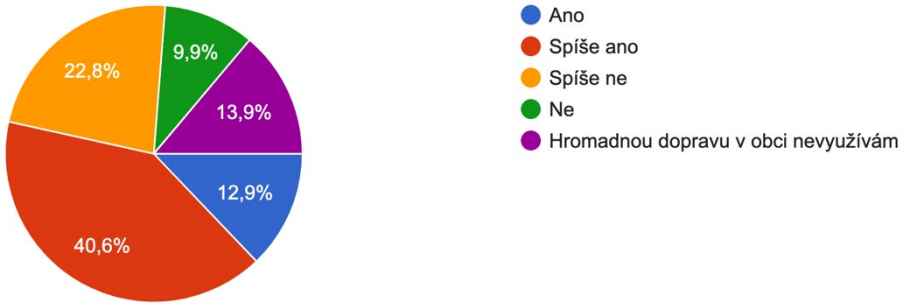

Mezi výhody použití osobního automobile podle Obrázku 3-33 řadí zejména časovou flexibilitu, rychlost dopravy a úložný prostor v autě při přepravě nákupu.

Obrázek 3-33 Výhody při používání osobního automobilu

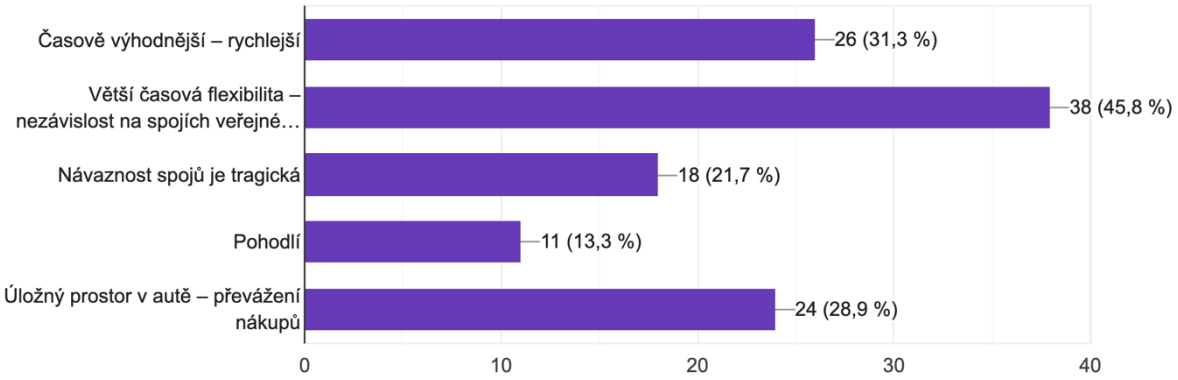

3.6 Informovanost občanů

Obyvatelé obce Dolní Životice se v sekci informovanosti mohli nejprve vyjádřit ke spokojenosti práce obecního zastupitelstva (Obrázek 3-34). Většina respondentů 53,5 % hodnotí práci obecního zastupitelstva dobře, 23,2 % se přiklání k průměrnému výkonu zastupitelstva a 21,2 % pak vidí činnosti na obci velmi dobře. Pouze 2,1 % uvádí, že obecní zastupitelstvo pracuje nedostatečně. Lze tedy konstatovat, že lidé jsou s prací obecního zastupitelstva spokojeni.

Obrázek 3-34 Spokojenost s prací zastupitelstva obce

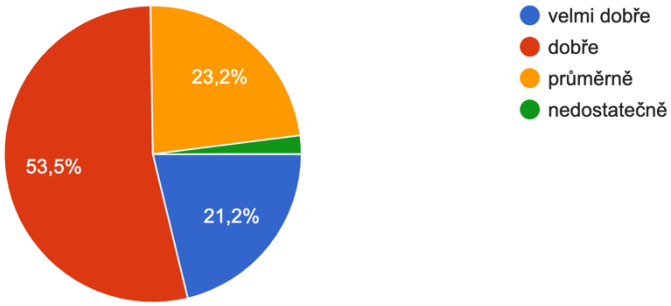

Poslední Obrázek 3-35 znázorňuje odpovědi respondentů na otázku, jakým způsobem získávají informace o dění v obci, co je jejich hlavním zdrojem informací. Nejvyšší zastoupení má možnost regionální zpravodaj, který byl uveden jako zdroj informací v 62,4 %. Jako primární zisk informací bylo pak zvoleno v 11,9 % jednání zastupitelstva, internetové stránky obce souží k informovanosti v 43,6 % možností. Dvacet čtyři odpovědí (23,8 %) směřuje k využívání úřední desky a vývěsek. S informacemi od známých a z doslechu se spokojí 28,7 % odpovědí a přímou komunikaci využívá 46,5 % v kombinaci s dalšími možnostmi. U možnosti sociální sítě je pouze 8 odpovědí, tato možnost tedy není významně využívána. Občané se snaží informace získávat a možnost ” tyto informace nevyhledávám” neoznačil nikdo.

Obrázek 3-35 Způsob získávání informací o dění v obci

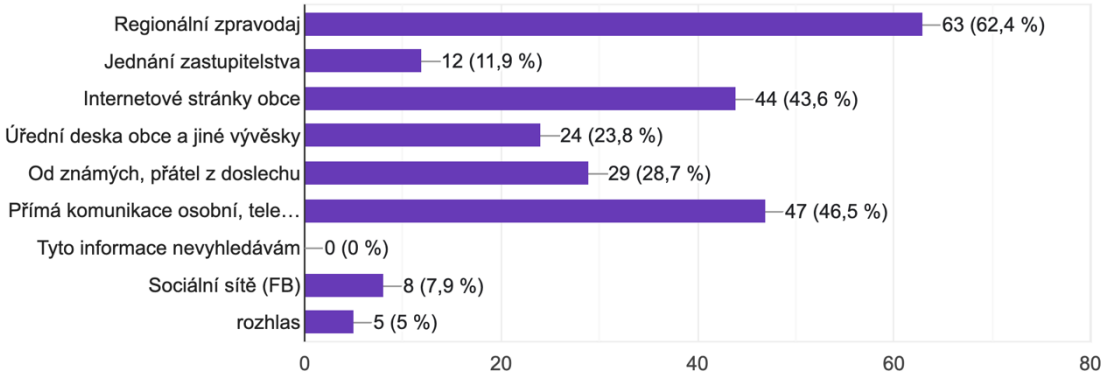

NÁVRHOVÁ ČÁST

4. AKČNÍ PLÁN ROZVOJE OBCE V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH

Provázanost jednotlivých úrovní návrhové části lze znázornit následujícím schématem:

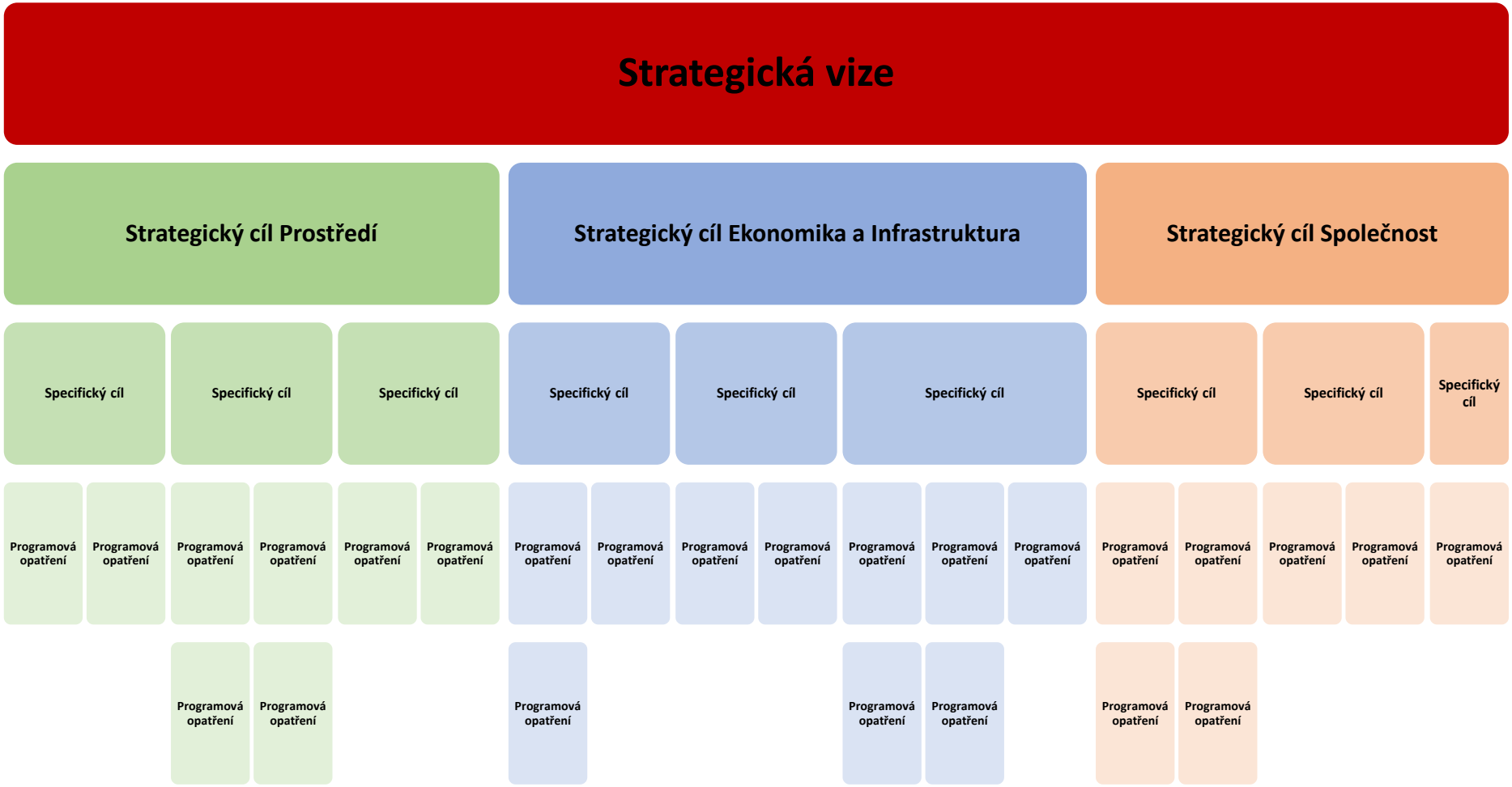
Strategická vize
Strategický cíl Prostředí
Strategický cíl Ekonomika a Infrastruktura
Strategický cíl Společnost
Specifický cíl
Specifický cíl
Specifický cíl
Specifický cíl
Specifický cíl
Specifický cíl
Specifický cíl
Specifický cíl
Specifický cíl
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření
Programová opatření

4.1 Strategická vize a strategické cíle rozvoje obce Dolní Životice

Strategická vize obce je definována na základě výsledků a závěrů předchozích bodů analytické části a jednání zastupitelstva obce, které stanoví cíle rozvoje obce. Strategická vize představuje dlouhodobý obraz o budoucnosti obce, o tom, jak se obec bude měnit a zkvalitňovat, a také soubor představ a priorit obce Dolní Životice.

Jako strategickou vizi si obec stanovila:

Dolní Životice jsou dobře vybavenou a bezpečnou obcí s širokou nabídkou možností pro trávení volného času a kvalitním životním prostředím, která je příjemným místem pro život svých obyvatel.

Blíže lze vizi popsat dle následujících priorit:

Dobře vybavená a bezpečná obec

Obec je vybavena kvalitní infrastrukturou odpovídající její velikosti a potřebám obyvatel. Tato infrastruktura zahrnuje obecní úřad, společenské prostory, sportoviště, pohostinství, kvalitní cesty a chodníky a vyřešené čištění odpadních vod. Díky své strategické poloze nabízí obec snadný přístup ke službám s nadmístním významem, jako je zdravotní péče, střední školy, úřady a kulturní aktivity, dostupné v nedaleké Opavě.

Kvalitní životní prostředí

Obec klade důraz na ochranu a rozvoj svého přirozeného prostředí. Krajina v údolí Hvozdnice zůstává zachovalá, kvalita ovzduší je vysoká a prostředí klidné. Zajištění čištění odpadních vod, dostatek pitné vody a efektivní ochrana proti povodním a erozi jsou klíčovými prioritami. Péče o přírodu a životní prostředí tvoří základní předpoklad pro udržitelný rozvoj obce.

Příjemné podmínky pro život obyvatel

Strategický plán rozvoje obce se zaměřuje především na kvalitu života místních obyvatel. Kromě základní vybavenosti pro každodenní život se klade důraz na vytváření podmínek pro sportovní, kulturní a společenské aktivity, které podporují komunitní život a soudržnost. Důležitou roli v tomto směru hrají spolky a místní iniciativy, které obec aktivně podporuje poskytováním vhodných prostor, finančními příspěvky i organizační pomocí. Tyto aktivity přispívají k posilování společenských vazeb, rozvíjení tradic a pořádání pestré škály akcí pro všechny generace. Obec se rovněž soustředí na rozvoj pracovních příležitostí, zejména v průmyslové zóně, což podporuje ekonomickou stabilitu a umožňuje obyvatelům pracovat blízko domova. Celkově tak strategický plán vytváří podmínky nejen pro spokojený život, ale i pro aktivní zapojení do místní komunity.

Této strategické vizi odpovídají strategické cíle v oblastech MAS Opavska:

> **Strategický cíl A:** „Zlepšení životního PROSTŘEDÍ v obcích i v krajině, udržitelnost regionální ekonomiky a dopravy, adaptace na změnu klimatu na regionální úrovni Opavska.“
> **Strategický cíl B:** „Efektivní, konkurenceschopná, inovativní a s výzkumem spolupracující regionální EKONOMIKA, reagující na společenské i technologické změny. Dobře vybavené území (dopravní, informační a jiná síťová INFRASTRUKTURA) jako zdroj bohatství Opavska.“
> **Strategický cíl C:** „Soudržná, vzdělaná, kulturní, zdravá a bezpečná SPOLEČNOST s kvalitní veřejnou správou, aktivním občanským sektorem a atraktivními veřejnými prostory směřující k stále vyšší kvalitě života na Opavsku.”

4.2 Specifické cíle

Strategické cíle jsou rozpracovány do dalšího členění na úrovni specifických cílů. Specifické cíle stanovují, čeho chce obec Dolní Životice dosáhnout realizací svého programu rozvoje. Časově se tak váží k platnosti dokumentu a jsou formulovány na období 10 let, tedy let 2025 až 2034.

Specifické cíle se stanovují na základě definovaných problémů i potřeb občanů obce a vyjadřují žádoucí stav obce, kterého by mělo být dosaženo do konce platnosti tohoto dokumentu. Odůvodnění potřeby jednotlivých cílů je shrnuto do Tabulky 4-1.

Tabulka 4-1 Strategické a specifické cíle vycházející z MAS Opavsko

SCA	Strategický cíl SCA: Prostředí
Kód cíle	Popis specifického (programového) cíle
A1	Zlepšení kvality a množství vody
Odůvodnění	Opatření specifického cíle se zaměřují na ochranu a zlepšení stavu vody a vodního hospodářství.
A2	Snížení počtu obyvatel v obcích MAS vystavených nadlimitnímu množství znečišťujících látek v ovzduší
Odůvodnění	Opatření v tomto specifickém cíli se zaměřují na zlepšení kvality ovzduší v obci a celkově v obcích MAS.
A3	Lepší životní prostředí v obcích a ve volné krajině
Odůvodnění	Opatření cílí na zlepšení ochrany a péče o přírodu a krajinu a na zkvalitňování a estetizace sídel, především pak veřejných prostranství a rozvoj (zelenomodré) infrastruktury pro jejich udržitelné funkce.
A4	Zavedení principů oběhového hospodářství a účinné využívání zdrojů
Odůvodnění	Opatření míří na zvýšení materiálové recyklace odpadů a druhotných surovin a jejich opětovné využití, snížení spotřeby materiálů z primárních zdrojů a zároveň na sanace míst s ekologickou zátěží, revitalizace brownfieldů a jejich nové využití.

A5	Udržitelná produkce a efektivní spotřeba energií
Odůvodnění	Opatření v tomto specifickém cíli se zaměřují na snižování energetické náročnosti veřejných budov a veřejné infrastruktury, včetně technologické spotřeby (vybavenost a infrastruktura v obcích, např. osvětlení, ČOV) v občanském a podnikatelském sektoru.
A6	Rozvoj moderní bezemisní dopravy, zavedení moderních technologií pro organizaci dopravy, využití vozidel a strojů s alternativním pohonem jak ve veřejné dopravě, tak v podnikání i u občanů
Odůvodnění	Aktivity podporují udržitelné multimodální sídelní mobility.
A7	Vzdělávání zaměřené na udržitelný rozvoj a soulad mezi ochranou prostředí a hospodářským i sociálním rozvojem
Odůvodnění	Opatření cílí na vytvoření zázemí pro vzdělávání pro udržitelný rozvoj.
SCB	Strategický cíl SCB: Ekonomika a Infrastruktura
Kód cíle	Popis specifického (programového) cíle
B1	Zvýšení počtu inovujících podniků ve výzkumu a inovací a zvýšení objemu investic spojených s inovacemi
Odůvodnění	Opatření cílí na zvýšení přidané hodnoty výrobků a služeb podniků v produkčním řetězci, podpora inovací prostřednictvím aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, zlepšení inovačních schopnosti malých a středních podniků.
B2	Zvýšení míry digitalizace výrobních procesů, produktů a služeb podniků
Odůvodnění	Specifický cíl se orientuje na zavedení principů digitální ekonomiky v malých a středních firmách, včetně zemědělství a potravinářství.
B3	Zvýšení úrovně dovedností a kompetencí v rámci podniků a řízení inovací pro průmyslovou transformaci a podnikání
Odůvodnění	Aktivity specifického cíle míří na rozvoj funkčního koordinovaného systému řízení výzkumu a inovací.
B4	Zlepšení vybavenosti obce
Odůvodnění	Opatření cílí na podporu investic pro větší konkurenceschopnost a soudržnost území především rozvoj a zkvalitnění dopravní infrastruktury, dále technické, kulturní, vzdělávací, sociální, zdravotní a jiné vybavenosti a také související veřejná prostranství a bydlení.
B5	Zvýšení resilience a bezpečnosti v obci
Odůvodnění	Specifický cíl se zaměřuje na investice do zlepšení bezpečnosti, investice do účinného zabezpečení informačních systémů veřejné správy a adekvátní reakce na rostoucí kybernetické hrozby včetně resilience obce, ochrana obyvatelstva, zlepšení infrastruktury pro ochranu a bezpečnost obyvatel.
B6	Zvýšení kvality veřejné správy a digitalizace

Odůvodnění	Aktivity specifického cíle míří na elektronizace výkonu veřejné správy a zavedení související infrastruktury, zavedení vysokorychlostního internetu do všech obcí v území, zefektivnění veřejné správy pro poskytování kvalitních služeb a s tím související digitalizace agend včetně územního plánování.
SCC	Strategický cíl SCC: Společnost
C1	Zkvalitnění sociální práce a sociálních služeb
Odůvodnění	Opatření jsou zaměřena na podporu sociálních služeb reagující na skutečné potřeby občanů a sociální práci v území včetně komunitně zaměřených projektů se zapojením (participací) občanů.
C2	Zlepšení podmínek na trhu práce a zvýšení zaměstnanosti
Odůvodnění	Specifický cíl se orientuje na zvýšení účasti znevýhodněných skupin na trhu práce a podpora rovnosti žen a můžu a slaďování pracovního a osobního života.
C3	Bydlení pro všechny
Odůvodnění	Opatření cílí na udržení bydlení a služeb pro rodiny a děti a podpora sociálního bydlení.
C4	Kvalitní a dostupná zdravotní péče včetně moderních forem
Odůvodnění	Opatření jsou zaměřena na zvýšení dostupnosti zdravotních služeb a zajištění kvalitního vybavení ordinací.
C5	Zkvalitnění vzdělávání a infrastruktury pro vzdělávání
Odůvodnění	Specifický cíl se orientuje na vzdělávání a informace pro všechny obyvatele založené na fungujícím systému dalšího profesního a obecně celoživotního vzdělávání. Dále take na zlepšení výsledků vzdělávacího systému s ohledem na modern kompetence a potřeby trhu práce, mimo jiné s ohledem na digitalizaci průmyslu a trendy moderní společnosti a zajištění rovného přístupu ke vzdělávání. Zvýšení kompetencí a kvality pracovníků ve vzdělávání.
C6	Ochrana a obnova kulturního dědictví a veřejná podpora cestovního ruchu, jejich marketing a propagace
Odůvodnění	Opatření cílí na zlepšení ochrany a obnovy movitých i nemovitých památek a jejich marketing, rozvoj a podpora kulturního dědictví, podpora živé kultury, zkvalitňování a estetizace veřejných prostranství a rozvoj infrastruktury pro zvýšení jejich udržitelnosti. Dále take na zvýšení estetické úrovně veřejných i soukromých staveb a investic včetně podpory udržitelného cestovního ruchu - Rozvoj pěší, cyklistické, vodní a jiné bezmotorové dopravy.

4.3 Akční plan rozvoje

Akční plán rozvoje rozpracovává programové cíle do úrovně programových opatření a jednotlivých rozvojových aktivit. Rozvojové aktivity tak představují již konkrétní směry a opatření, které se na dané období nebo část tohoto období plánují. Z rozvojových aktivit je poté možné vytvářet naprosto konkrétní fische projektů se zodpovědností a případnou finanční náročností. Programová opatření a rozvojové aktivity vycházejí jak ze strategických dokumentů MAS, z dotazníkové akce v obci, ze SWOT analýzy obce a také ze zkušeností jiných obcí.

Akční plán rozvoje se člení do dvou částí:

- Shrnutí akčního plánu - plán obsahuje celkový přehled strategií, cílů a akcí.
- Plánovací listy jednotlivých aktivit – listy budou doplněny po schválení shrnutí akčního plánu zastupitelstvem.

4.3.1 Shrnutí akčního plánu

Toto shrnutí je uvedeno v Tabulkách 4-2, 4-3 a 4-4. Je členěno podle struktury činností a strategických cílů MAS Opavsko, ke kterým je možno se přiřadit a probíhá v hierarchii uvedené výše.

V plánu byly využity následující symboly označující zdroje informací pro návrhy cílů, opatření a aktivit:

☼ Strategie MAS Opavsko,

☺ dotazníkové šetření mezi občany,

■ SWOT analýza obce,

ʘ návrh zastupitelstva obce

Tabulka 4-2 Shrnutí akčního plánu I

Strategický cíl	SCA Prostředí ☼						
Specifický cíl	A1 Zlepšení kvality a množství vody ☼	A2 Snížení počtu obyvatel v obcích MAS vystavených nadlimitnímu množství znečišťujících látek v ovzduší ☼	A3 Lepší životní prostředí v obcích a ve volné krajině ☼	A4 Zavedení principů oběhového hospodářství a účinné využívání zdrojů ☼	A5 Udržitelná produkce a efektivní spotřeba energií ☼	A6 Rozvoj moderní bezemisní dopravy, zavedení moderních technologií pro organizaci dopravy, využití vozidel a strojů s alternativním pohonem jak ve veřejné dopravě, tak v podnikání i u občanů ☼	A7 Vzdělávání zaměřené na udržitelný rozvoj a soulad mezi ochranou prostředí a hospodářským i sociálním rozvojem ☼
Opatření strategického rámce	A1.1 Ochrana a zlepšení stavu vody a vodní hospodářství ☼	A2.1 Zlepšení kvality ovzduší ☼	A3.1 Zlepšení ochrany a péče o přírodu a krajinu ☼	A4.1 Zvýšení materiálové recyklace odpadů a druhotných surovin a jejich opětovné využití, snížení spotřeby materiálů z primárních zdrojů ☼	A5.1 Snižování energetické náročnosti veřejných budov a veřejné infrastruktury, včetně technologické spotřeby ☼	A6.1 Podpora udržitelné multimodální sídelní mobility ☼	A7.1 Vytvoření zázemí pro vzdělávání pro udržitelný rozvoj ☼
Rozvojové aktivity (akce)	A1.1.1 Napojení Hertic na veřejný vodovod		A3.1.1 Rozšiřování	A4.1.1 Výstavba fotovoltaik na	A5.1.1 Posílení vedení vysokého		A7.1.1 Realizace informativních podpory na modernizaci

	a splaškovou kanalizaci ʘ☺ A1.1.2 Protipovodňová a protierozní opatření ʘ ☺ ■		porostů či dřevin ʘ ☺ ■	obecních budovách ʘ	napětí v Hericích ʘ A5.1.2 Modernizace osvětlení v obci (ul. Kostelíková, ul. Polní, apod.) ʘ A5.1.3 Rekonstrukce a obnova Domu s pečovatelskou službou v obci ʘ		vytápění domácností a zateplování soukromých objektů ʘ ☺
Opatření strategického rámce			A3.2 Zkvalitňování a estetizace sídel, především pak veřejných prostranství a rozvoj (zelenomodré) infrastruktury pro jejich udržitelné funkce ☼	A4.2 Sanace míst s ekologickou zátěží, revitalizace brownfieldů a jejich nové využití ☼			
Rozvojové aktivity (akce)			A3.2.1 Veřejné prostranství kolem Obecního úřadu a Skautovny ʘ	A4.2.1 Zajištění využití areálu bývalého JZD ʘ ☺ ■			

			A3.2.2 Výstavba parkoviště u Fotbalového hřiště Ɵ ☺ A3.2.3 Revitalizace zeleně v zámeckém parku včetně vyčištění rybníků Ɵ A3.2.4 Revitalizace zeleně v centru obce Ɵ A3.2.5 Úprava zeleně a prostoru okolo kostela Ɵ A3.2.6 Revitalizace území Hertice – využití stávající návsi a následná realizace Ɵ				

Tabulka 4-3 Shrnutí akčního plánu II

Strategický cíl	SCB Ekonomika a Infrastruktura ☼					
Specifický cíl	B1 Zvýšení počtu inovujících podniků ve výzkumu a inovací a zvýšení objemu investic spojených s inovacemi ☼	B2 Zvýšení míry digitalizace výrobních procesů, produktů a služeb podniků ☼	B3 Zvýšení úrovně dovedností a kompetencí v rámci podniků a řízení inovací pro průmyslovou transformaci a podnikání ☼	B4 Zlepšení vybavenosti obce ☼	B5 Zvýšení resilience a bezpečnosti v obci ☼	B6 Zvýšení kvality veřejné správy a digitalizace ☼
Opatření strategického rámce	B1.1 Zvýšení přidané hodnoty výrobků a služeb podniků v produkčním řetězci, podpora inovací prostřednictvím aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, zlepšení inovačních schopnosti malých a středních podniků ☼	B2.1 Zavedení principů digitální ekonomiky v malých a středních firmách, včetně zemědělství a potravinářství ☼	B3.1 Rozvoj funkčního koordinovaného systému řízení výzkumu a inovací ☼	B4.1 Podpora investic pro větší konkurenceschopnost a soudržnost území. Především rozvoj a zkvalitnění dopravní infrastruktury, dále technické, kulturní, vzdělávací, sociální, zdravotní a jiné vybavenosti a také související veřejná prostranství a bydlení ☼	B5.1 Investice do zlepšení bezpečnosti v území Opavska, investice do účinného zabezpečení informačních systémů veřejné správy a adekvátní reakce na rostoucí kybernetické hrozby ☼	B6.1 Elektronizace výkonu veřejné správy a zavedení související infrastruktury, zavedení vysokorychlostního internetu, zefektivnění veřejné správy pro poskytování kvalitních služeb a s tím související digitalizace agend včetně územního plánování ☼
Rozvojové aktivity (akce)				B4.1.1 Výstavba a modernizace silnic (Litultovice – D. Životice) ʘ		

				B4.1.2 Rekonstrukce místních komunikací (Uličky, Na Hrázkách, v Herticích) Ɵ ☺ B4.1.3 Rekonstrukce ul. U Sušárny a vytvoření místa pro přecházení Ɵ B4.1.4 Vytvoření přechodu z olomoucké cesty od zastávky Hertice ☺ B4.1.5 Vytvoření přechodu pro chodce mezi zámkem a obchodem Ɵ B4.1.6 Rekonstrukce ulice Nové Domky Ɵ B4.1.7 Výstavba a rekonstrukce chodníků v obci (ul. Nádražní, ul. Krátká, Hertice, apod.) Ɵ ☺		

				B4.1.8 Cyklostezka Jakartovice – Opava ʘ ☺ B4.1.9 Vytvoření prostoru pro společenské akce a kulturní vyžití ʘ ☺ ■ B4.1.10 Podpora zachování funkční pošty v obci ʘ B4.1.11 Modernizace tělocvičny ʘ ☺ B4.1.12 Podpora vzniku a aktivit klubu důchodců ʘ B4.1.13 Vybudování prostor pro společenské aktivity v části Hertice ʘ ☺ B4.1.14 Zřízení denního stacionáře pro seniory ʘ B4.1.15 Rekonstrukce a modernizace vybavení MŠ a ZŠ ʘ		

				B4.1.16 Podpora spolkové činnosti a komunitního života v obci včetně modernizace sportovní infrastruktury ʘ		
Opatření strategického rámce					B5.2 Resilience obce, ochrana obyvatelstva, zlepšení infrastruktury pro ochranu a bezpečnost obyvatel ☼	
Rozvojové aktivity (akce)						

Tabulka 4-4 Shrnutí akčního plánu III

Strategický cíl	SCC Společnost ☼					
Specifický cíl	C1 Zkvalitnění sociální práce a sociálních služeb ☼	C2 Zlepšení podmínek na trhu práce a zvýšení zaměstnanosti ☼	C3 Bydlení pro všechny ☼	C4 Kvalitní a dostupná zdravotní péče včetně moderních forem ☼	C5 Zkvalitnění vzdělávání a infrastruktury pro vzdělávání ☼	C6 Ochrana a obnova kulturního dědictví a veřejná podpora cestovního ruchu, jejich marketing a propagace ☼

Opatření strategického rámce	C1.1 Podpora sociálních služeb reagující na skutečné potřeby občanů a sociální práci v území včetně komunitně zaměřených projektů se zapojením (participací) občanů ☼	C2.1 Zvýšení účasti znevýhodněných skupin na trhu práce ☼	C3.1 Udržení bydlení a služeb pro rodiny a děti a podpora sociálního bydlení ☼	C4.1 Zvýšení dostupnosti zdravotních služeb a zajištění kvalitního vybavení ordinací ☼	C5.1 Vzdělávání a informace pro všechny obyvatele založené na fungujícím systému dalšího profesního a obecně celoživotního vzdělávání ☼	C6.1 Zlepšení ochrany a obnovy movitých i nemovitých památek a jejich marketing, rozvoj a podpora kulturního dědictví, podpora živé kultury ☼
Rozvojové aktivity (akce)			C3.1.1 Zpracování projektové dokumentace k vytvoření nové zóny bydlení na ul. Polní a podpora zajištění dopravní a technické infrastruktury Ɵ C3.1.2 Vybudování nové bytové zóny Ɵ	C4.1.1 Investice do rozvoje zdravotních služeb a zajištění kvalitního vybavení (rekonstrukce, bezbariérový přístup, apod.) Ɵ ☺ ■		
Opatření strategického rámce		C2.2 Podpora rovnosti žen a můžu a slaďování pracovního a osobního života ☼			C5.2 Zlepšení výsledků vzdělávacího systému s ohledem na moderní kompetence a potřeby trhu práce, mimo jiné s ohledem na digitalizaci	C6.2 Zkvalitňování a estetizace veřejných prostranství a rozvoj infrastruktury pro zvýšení jejich udržitelnosti. Zvýšení estetické úrovně veřejných i

					průmyslu a trendy modern společnosti a zajištění rovného přístupu ke vzdělávání ☼	soukromých staveb a investic ☼
Rozvojové aktivity (akce)						C6.2.1 Zlepšení odpadové infrastruktury ve veřejném prostranství (koše, popelnice) ☺
Opatření strategického rámce					C5.3 Zvýšení kompetencí a kvality pracovníků ve vzdělávání ☼	C6.3 Podpora udržitelného cestovního ruchu - Rozvoj pěší, cyklistické, vodní a jiné bezmotorové dopravy ☼
Rozvojové aktivity (akce)						C6.3.1 Zřízení obecního facebookového profile pro podporu prezentace a propagace obce včetně zajištění informovanosti občanů ʘ

4.3.2 Plánovací listy aktivit

Plánovací listy aktivit shrnují cíle a způsoby financování a kontroly jednotlivých aktivit podle programových cílů.

Strategický cíl A: Prostředí

Specifický cíl A1: Zlepšení kvality a množství vody

A1.1 Ochrana a zlepšení stavu vody a vodní hospodářství

A1.1.1	Napojení Hertic na veřejný vodovod a splaškovou kanalizaci
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci – vodní hospodářství
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

A1.1.2	Protipovodňová a protierozní opatření
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci – vodní hospodářství
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

Specifický cíl A3: Lepší životní prostředí v obcích a ve volné krajině

A3.1 Zlepšení ochrany a péče o přírodu a krajinu

A3.1.1	Rozšiřování porostů či dřevin
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

A3.2 Zkvalitňování a estetizace sídel, především pak veřejných prostranství a rozvoj (zelenomodré) infrastruktury pro jejich udržitelné funkce

A3.2.1	Veřejné prostranství kolem Obecního úřadu a Skautovny
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

A3.2.2	Výstavba parkoviště u Fotbalového hřiště
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

A3.2.3	Revitalizace zeleně v zámeckém parku včetně vyčištění rybníků
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

A3.2.4	Revitalizace zeleně v centru obce
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

A3.2.5	Úprava zeleně a prostoru okolo kostela
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

A3.2.6	Revitalizace území Hertice – využití stávající návsi a následná realizace
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

Specifický cíl A4: Zavedení principů oběhového hospodářství a účinné využívání zdrojů

A4.1 Zvýšení materiálové recyklace odpadů a druhotných surovin a jejich opětovné využití, snížení spotřeby materiálů z primárních zdrojů

A4.1.1	Výstavba fotovoltaik na obecních budovách
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

A4.2 Sanace míst s ekologickou zátěží, revitalizace brownfieldů a jejich nové využití

A4.2.1	Zajištění využití areálu bývalého JZD
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

Specifický cíl A5: Udržitelná produkce a efektivní spotřeba energií

A5.1 Snižování energetické náročnosti veřejných budov a veřejné infrastruktury, včetně technologické spotřeby

A5.1.1	Posílení vedení vysokého napětí v Herticích
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

A5.1.2	Modernizace osvětlení v obci (ul. Kostelíková, ul. Polní, apod.)
Cíl	Zvýšení bezpečnosti občanů
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

A5.1.3	Rekonstrukce a obnova Domu s pečovatelskou službou v obci
Cíl	Podpora seniorů a potřeb občanů
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

Specifický cíl A7: Vzdělávání zaměřené na udržitelný rozvoj a soulad mezi ochranou prostředí a hospodářským i sociálním rozvojem

A7.1 Vytvoření zázemí pro vzdělávání pro udržitelný rozvoj

A7.1.1	Realizace informativních podpory na modernizaci vytápění domácností a zateplování soukromých objektů
Cíl	Udržení a rozvoj charakteru a kvality života v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

Strategický cíl B: Ekonomika a Infrastruktura

Specifický cíl B4: Zlepšení vybavenosti obce

B4.1 Podpora investic pro větší konkurenceschopnost a soudržnost území. Především rozvoj a zkvalitnění dopravní infrastruktury, dále technické, kulturní, vzdělávací, sociální, zdravotní a jiné vybavenosti a také související veřejná prostranství a bydlení.

B4.1.1	Výstavba a modernizace silnic (Litultovice – D. Životice)
Cíl	Zlepšení stavu komunikací v obci a zvýšení bezpečnosti občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.2	Rekonstrukce místních komunikací – opravy cest a komunikací
Cíl	Zlepšení stavu komunikací v obci a zvýšení bezpečnosti občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	Vytipování problémových lokalit, plán obnovy dle územního plánu.

B4.1.3	Rekonstrukce ul. U Sušárny a vytvoření místa pro přecházení
Cíl	Zlepšení stavu komunikací v obci a zvýšení bezpečnosti občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.4	Vytvoření přechodu z olomoucké cesty od zastávky Hertice
Cíl	Zlepšení stavu komunikací v obci a zvýšení bezpečnosti občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.5	Vytvoření přechodu pro chodce mezi zámkem a obchodem
Cíl	Zlepšení stavu komunikací v obci a zvýšení bezpečnosti občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.6	Rekonstrukce ulice Nové Domky
Cíl	Zlepšení stavu komunikací v obci a zvýšení bezpečnosti občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.7	Výstavba a rekonstrukce chodníků v obci (ul. Nádražní, ul. Krátká, Hertice, apod.)
Cíl	Zlepšení stavu komunikací v obci a zvýšení bezpečnosti občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.8	Cyklostezka Jakartovice – Opava
Cíl	Zlepšení stavu komunikací v obci a zvýšení bezpečnosti občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.9	Vytvoření prostoru pro společenské akce a kulturní vyžití
Cíl	Posilování místní identity a její všestranná podpora
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.10	Podpora zachování funkční pošty v obci
Cíl	Posilování místní identity
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.11	Modernizace tělocvičny
Cíl	Příprava prostor pro volnočasové aktivity občanů, pro zvýšení aktivity občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.12	Podpora vzniku a aktivit klubu důchodců
Cíl	Podpora seniorů a potřeb občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.13	Vybudování prostor pro společenské aktivity v části Hertice
Cíl	Příprava prostor pro volnočasové aktivity občanů, pro zvýšení aktivity občanů a rozvoj lidského kapitálu
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.14	Zřízení denního stacionáře pro seniory
Cíl	Podpora seniorů a potřeb občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.15	Rekonstrukce a modernizace vybavení MŠ a ZŠ
Cíl	Zajištění dostatečné kapacity a kvality infrastruktury a vybavenosti pro vzdělávání
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko

Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

B4.1.16	Podpora spolkové činnosti a komunitního života v obci včetně modernizace sportovní infrastruktury
Cíl	Zajištění infrastruktury pro kulturní a komunitní život v obci
Lokalizace	Dolní Životice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

Strategický cíl C: Společnost

Specifický cíl C3: Bydlení pro všechny

C3.1 Udržení bydlení a služeb pro rodiny a děti a podpora sociálního bydlení

C3.1.1	Zpracování projektové dokumentace k vytvoření nové zóny bydlení na ul. Polní a podpora zajištění dopravní a technické infrastruktury
Cíl	Rozvoj bydlení a bytové výstavby
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

C3.1.2	Vybudování nové bytové zóny
Cíl	Rozvoj bydlení a bytové výstavby
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

C4.1 Zvýšení dostupnosti zdravotních služeb a zajištění kvalitního vybavení ordinací

C4.1.1	Investice do rozvoje zdravotních služeb a zajištění kvalitního vybavení (rekonstrukce, bezbariérový přístup, apod.)
Cíl	Zvýšení dostupnosti zdravotní péče
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

C6.2 Zkvalitňování a estetizace veřejných prostranství a rozvoj infrastruktury pro zvýšení jejich udržitelnosti. Zvýšení estetické úrovně veřejných i soukromých staveb a investic

C6.2.1	Zlepšení odpadové infrastruktury ve veřejném prostranství (koše, popelnice)
Cíl	Zvýšit čistotu v obci a kvalitu života
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování

Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

C6.3 Podpora udržitelného cestovního ruchu - Rozvoj pěší, cyklistické, vodní a jiné bezmotorové dopravy

C6.3.1	Zřízení obecního facebookového profile pro podporu prezentace a propagace obce včetně zajištění informovanosti občanů
Cíl	Zvýšení informovanosti občanů
Lokalizace	Dolní Životice, Hertice
Garant aktivity	Obec Dolní Životice
Odhad nákladů/financování	Rozpočet obce/externí financování
Partneři	Obec, MAS Opavsko
Harmonogram projektu	Průběžně
Soulad s územním plánem	ANO
Způsob hodnocení, kontroly	1xročně, mapování situace
Komentář	

5. REALIZACE PROGRAMU ROZVOJE OBCE

V Programu rozvoje obce Dolní Životice na období 2025-2034 byl stanoven nejen obecný směr rozvoje obce, ale i konkrétní aktivity směřující k naplnění požadovaných cílů.

5.1 Podpora realizace programu

V rámci úspěšného dosažení všech zamýšlených cílů je nutné zapojit všechny aktéry rozvoje obce, tedy soukromý i neziskový sektor, veřejnost apod.

5.1.1 Způsob realizace programu rozvoje obce

Proto, aby realizace dokumentu vykazovala dostatečné tempo a aby bylo vůbec možné aktivity realizovat, je třeba stanovit subjekty a osoby odpovědné nejen **za řízení realizace**, ale i za **výkon a kontrolu plnění** jednotlivých aktivit. S ohledem na velikost obce není nutné zřizovat nové orgány či instituce, proto bylo na základě proběhnuvších jednání (v rámci jednání s radou obce, projednání s veřejností, jednání zástupců obce apod.) zvoleno implementační schéma v podobě řídící složky a výkonné a kontrolní složky. Řídící složka je uvedena v Tabulce 5-1.

Tabulka 5-1 Řídicí složka realizace rozvoje obce

Jméno a příjmení	Organizace/funkce
Ing. Matěj Novák	Obec Dolní Životice/starosta
Jaroslav Vaněk	Obec Dolní Životice/místostarosta

Mezi hlavní činnosti řídící složky bude patřit, na základě podkladů Výkonné a kontrolní složky (viz níže) a jiných podkladů, usměrňování realizací programu rozvoje obce, tedy:

- iniciace realizace opatření a aktivit,
- vyhledávání a zajišťování zdrojů financování aktivit programu rozvoje obce,
- projednání podnětů vztahujících se k realizaci opatření a aktivit,
- schvalování zpráv o realizaci programu rozvoje obce,
- projednávání změn a aktualizací programu rozvoje obce,
- schvalování aktualizací a revizí programu rozvoje obce,
- delegování jednotlivých činností a pravomocí na odpovědné osoby.

Výsledky jednání, zejména schválené znění Monitorovacích zpráv o průběhu realizace programu rozvoje obce a aktuální verze programu rozvoje obce, budou zveřejněny na internetových stránkách obce.

Zástupci řídící složky se budou scházet dle aktuální potřeby nejméně však 1x do roka, v období přípravy rozpočtu na následující rok, kdy setkání skupiny bude iniciováno Výkonnou

a kontrolní složkou. Podklady pro jednání budou rozeslány v elektronické podobě členům řídící složky nejpozději 7 dní před plánovaným setkáním a bude zabezpečeno, že informace o konání setkání řídící skupiny budou zveřejněny na internetových stránkách obce.

Dalším subjektem je **Výkonná a kontrolní složka**, kterou budou tvořit jednotliví zastupitelé obce. Mezi hlavní činnosti této složky bude patřit:

- realizace programu rozvoje obce,
- příprava podkladů pro jednání řídící složky týkající se naplňování realizace programu rozvoje obce,
- svolání řídící složky v případě potřeby, minimálně 1x za rok v období přípravy rozpočtu na následující rok,
- evidence podnětů vztahujících se k doplnění a aktualizaci programu rozvoje obce,
- činnosti spojené s monitoringem realizace program rozvoje obce,
- spolupráce s orgány státní správy a samosprávy a s dílčími dodavateli prací,
- zveřejňování informací týkajících se programu rozvoje obce na internetových stránkách obce.

Stanovením odpovědnosti a náplně činnosti osob řídící a výkonné a kontrolní složky jsou položeny základy k realizaci jednotlivých aktivit vedoucích k dosažení programových cílů uvedených v dokumentu. Jednotlivé aktivity budou realizovány dle jejich významu stanoveného v rámci priorit zvolených aktivit. Případné změny v průběhu realizace aktivit projedná a schválí řídící složka. Jednotlivé aktivity budou realizovány prostřednictvím konkrétních projektů. Bližší popis projektu bude popsán v projektovém návrhu (fiše). Rozpracování projektových návrhů zajistí výkonná a kontrolní složka.

Každoročně bude probíhat revize realizovaných a plánovaných aktivit. Případné další podněty a možné aktivity a projekty budou zařazeny do Zásobníku aktivit. Informace o průběhu realizace program rozvoje obce budou minimálně jednou ročně zveřejněny na internetových stránkách obce.

5.1.2 Monitoring realizace programu rozvoje obce

Za sledování naplňování cílů a opatření programu rozvoje obce je zodpovědná Výkonná a kontrolní složka. Mezi povinnosti pověřeného pracovníka související s monitoringem realizace programu rozvoje obce (PRO) patří zejména:

- Shromažďování informací o průběhu realizace dílčích aktivit, jednotlivých opatření a programových cílů – aktualizace Karet aktivit, tvorba a aktualizace Projektových fišé.
- Zpřesňování informací o odpovědnosti za realizace jednotlivých aktivit (zejména na základě výsledků výběrových řízení). V případě realizace aktivit externím subjektem bude smluvně zajištěno dodržení termínů a naplnění indikátorů a zároveň včasné předání informací Výkonné a kontrolní složce o průběhu realizace aktivity.
- Každoroční zpracování vyhodnocení Akčního plánu.
- Pravidelné sestavování Monitorovací zprávy o průběhu realizace programu rozvoje obce (minimálně 1x ročně, jako podklad pro sestavení ročního rozpočtu a rozpočtového výhledu či akčního plánu na následující rok - např. koncem října/listopadu každého roku apod.).

- V posledním roce platnosti stávajícího programu rozvoje obce vypracování komplexní zhodnocení stávajícího programu rozvoje obce, jakožto podkladu pro jeho aktualizaci.

Monitorovací zpráva o průběhu realizace PRO bude sloužit Řídící složce k dalšímu rozhodování o úpravě a aktualizaci programu rozvoje obce. Monitorovací zpráva o průběhu realizace programu rozvoje obce bude obsahovat zejména:

- Informace o realizaci dílčích aktivit a projektů – každoroční přehled o aktivitách, které se podařilo v uplynulém roce realizovat (vyhodnocení akčního plánu).
- Informace o sledování hodnotících ukazatelů v rámci rozvojových aktivit, případně programových cílů.
- Zdůvodnění odchylek od plánovaného průběhu realizace programu rozvoje obce.
- Návrh na změny či revize v programu rozvoje obce.

Monitorovací zpráva bude zveřejněna na internetových stránkách obce.

5.1.3 Způsob aktualizace programu rozvoje obce

Program rozvoje obce (PRO) je živým dokumentem, který je nutné revidovat, případně aktualizovat, dle průběhu realizace jeho dílčích částí. Podnětem k aktualizaci programu rozvoje obce může být závažná změna vnějších podmínek, naplnění části programu rozvoje obce, či potřeba stanovení nových cílů.

Dílčí revize PRO se budou provádět nejméně jednou za rok a budou prováděny zastupitelstvem obce. Podkladem pro dílčí revize budou aktualizované Karty aktivit, Projektová fišé, Vyhodnocení akčního plánu, Monitorovací zpráva o průběhu realizace aktivit. Podklady připraví osoba odpovědná za monitoring realizace PRO.

O stavu plnění budou podávat informaci subjekty zodpovědné za realizaci příslušných aktivit. Garantem a zodpovědným subjektem za PRO Dolní Životice bude Zastupitelstvo Obce (ZO), které program každoročně vyhodnotí a případně zaktualizuje s termínem nejpozději do 31. 3. příslušného roku (tj. aktualizace na rok 2026 nejpozději do 31. 3. 2026 na základě vyhodnocení roku 2022).

Program rozvoje obce Dolní Životice bude využíván jako jeden ze základních podkladů při tvorbě každoročního rozpočtu obce, rozpočtových výhledů i dlouholetých finančních plánů.

Změny programu rozvoje obce budou prováděny přímo do dokumentu. Výsledkem bude dokument s označením data, ke kterému se vztahuje (Program rozvoje obce Dolní Životice, aktualizovaná verze k XX.YY.ZZZZ). Dokument bude v úvodu obsahovat seznam revizí, kdy každá revize bude v textu vyznačena a opatřena termínem aktualizace.

Aktualizace PRO a jeho změny budou schváleny zastupitelstvem obce souběžně se schvalováním ročního rozpočtu a rozpočtového výhledu obce. Aktualizovaný program rozvoje obce bude zveřejněn na internetových stránkách obce. PRO bude dostupný na webových stránkách obce a v písemné podobě k nahlédnutí v úředních hodinách na Obecním úřadě obce.

5.2 Způsob financování programu rozvoje obce

Financování PRO bude prováděno pomocí operačních programů, a to zejména:

- Program rozvoje venkova
- Integrovaný regionální operační program
- Operační program Životní prostředí
- Operační program Zaměstnanost

Pro nové programové období se také počítá s využitím smíšeného financování jednotlivými bankami.

Program rozvoje venkova (PRV)

Podle schváleného PRV se rozvoj území a tedy i jednotlivých obcí bude úzce spojovat s Místními akčními skupinami (MAS) a metodou LEADER. PRV k této problematice uvádí:

„Zkušenosti s implementací metody LEADER ukazují, že místní akční skupiny hrají v rozvoji venkova nezastupitelnou roli.

- *Na základě místní strategie se realizují projekty, které pomáhají řešit specifické problémy dané lokality lépe, než centrálně řízené programy. Podporou metody LEADER lze dosáhnout vyšší hospodárnosti s veřejnými zdroji.*
- *Využije se lepšího zacílení intervence, přesnějšího posouzení potřebnosti projektu pro danou lokalitu a v neposlední řadě synergických efektů jednotlivých programů ESIF. Z těchto důvodů bude PRV podporovat aktivity CLLD.*

Kritériem pro výpočet alokace pro jednotlivé SCLLD z PRV bude rozloha a počet obyvatel příslušné MAS. Strategie mohou předkládat jen MAS, které projdou standardizací, tzn., že splní nastavené podmínky zajišťující kvalitu MAS, tedy při stanovení alokace nebude již znovu hodnocena kvalita MAS, resp. nebude porovnávána míra kvality jednotlivých MAS mezi sebou. Totéž platí i pro výběr strategií MAS. Ministerstvo pro místní rozvoj zhodnotí dle předem stanovených kritérií přijatelnost jednotlivých strategií, což zajistí, že budou vybírány pouze kvalitní strategie. Následně jednotlivé řídicí orgány vyberou strategie s ohledem na příspěvek k plnění cílů stanovených programy. Zapojení programů bude záviset na rozsahu strategií. V případě zaměření SCLLD i na opatření Integrovaného regionálního operačního programu, Operačního programu Zaměstnanost či Operačního programu Životní prostředí bude po schválení SCLLD v rámci těchto programů stanovena alokace z těchto programů dle metodiky jednotlivých odpovědných ŘO.“

Proto v rámci předkládaného dokumentu byl souhrnný plán akcí strukturován podle struktury strategie MAS Opavsko.

Integrovaný regionální operační program (IROP) 2021-2027

Prioritní osy uvedeného programu pokrývají prakticky všechny potřeby stanovené v souhrnném plánu akcí. Přesto se ale významná část získání finanční podpory koncentruje do Prioritní osy 5 – Komunitně vedený místní rozvoj.

Prioritní osa 5 navazuje na všechny čtyři předchozí osy za použití metod komunitně vedeného místního rozvoje. Smyslem je vytváření a rozvoj místních partnerství a místních rozvojových strategií na principu decentralizovaných aktivit, vedených zdola nahoru. Pro osu platí pravidla všech uvedených priorit s tím, že jsou za využití místního partnerství a spolupráce zpracované do strategie komunitně vedeného místního rozvoje.

Programový dokument je zachycen na odkaze:

https://irop.mmr.cz/getmedia/973d67a0-e0b6-47a5-9845-72c209b3a209/PD-IROP-2021-2027_20211026.pdf.aspx?ext=.pdf

Operační program Životní prostředí

Operační program Životní prostředí se zaměřuje na ochranu a udržitelné využívání zdrojů, ochranu klimatu a zlepšení kvality ovzduší, ochranu přírody a krajiny, bezpečné prostředí. Vše pomocí opatření podporujících zlepšování kvality vody, snižování rizika povodní, zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech a ochrana klimatu, omezování množství odpadů a efektivní materiálové toky, snižování ekologických zátěží, ochranu a péči o přírodu a krajinu.

Aktuální přehled výzev je dostupný na odkaze:

https://www.opzp.cz/nabidka-dotaci/

Operační program Zaměstnanost Plus

V červnu 2021 schválila Evropská unie balíček nových nařízení, která tvoří legislativní základ pro podporu z 8 fondů/nástrojů se sdíleným řízením pro oblast politiky soudržnosti v programovém období 2021–2027.

Operační program Zaměstnanost Plus pokrývá oblasti:

- Budoucnost práce
- Sociální začleňování
- Sociální inovace
- Materiální pomoc nejchudším osobám
- Technická pomoc.